
BACHELOR

Inleidingen, schema's & nominale plannen & OER

Bachelor jaar 1

1.1 Algemene informatie

Het eerste jaar van de bacheloropleiding Psychologie heeft een oriënterende, selecterende en verwijzende functie. Er is een programma samengesteld waarmee een representatief beeld wordt geboden van theorievorming en onderzoek in een aantal belangrijke deelgebieden van de psychologie. Tevens vindt een kennismaking plaats met methoden en technieken van psychologisch onderzoek (inclusief statistiek) en worden trainingen gegeven in enkele basale academische vaardigheden. Dat het accent in het eerste jaar ligt op een kennismaking met veel aspecten van de psychologie, sluit overigens niet uit dat, waar relevant, expliciet zal worden stilgestaan bij 'de Maastrichtse signatuur': biologische psychologie en cognitieve psychologie.

Blokken

Het eerste studiejaar bevat elf blokken, die worden gegeven in zes perioden. Strikt genomen zijn er zeven perioden, maar het eerste blok duurt slechts een week en wordt daarom aangeduid als periode 0. In de perioden 1 en 2 worden gedurende zeven weken in elke periode twee blokken parallel aan elkaar gegeven. Daarnaast is beperkte ruimte gereserveerd voor vaardigheidsonderwijs. Periode 3 is gereserveerd voor vaardigheidsonderwijs en duurt vier weken. In de tweede helft van het academische jaar herhaalt dit patroon zich: twee perioden (perioden 4 en 5) van elk zeven weken met in elke periode twee parallelle blokken en vaardigheidsonderwijs, gevolgd door een periode (periode 6) van vier weken met vaardigheidsonderwijs.

Rooster

In de perioden waarin twee blokken parallel lopen, is het rooster zodanig samengesteld dat er elke week drie onderwijsgroepsbijeenkomsten zijn: twee van het ene blok en één van het andere blok. Als in week 1 blok a twee onderwijsgroepen aanbiedt (op maandag en vrijdag), verzorgt blok b er één (op woensdag). In week 2 wordt dat omgedraaid: blok a biedt er dan één aan (op woensdag), terwijl blok b er twee verzorgt (op maandag en vrijdag). Dit schema geldt voor de eerste zes weken van een blok. In week 7 is de laatste onderwijsgroep van blok a op maandag en die van blok b op dinsdag. De toets van blok a is in diezelfde week op woensdag en van blok b op vrijdag.

Toelating tot (onderdelen van) het tweede jaar (Bindend Studie Advies)

Met ingang van het academisch jaar 2010-2011 geldt voor de bacheloropleiding Psychologie een bindend studieadvies (BSA). Dat betekent dat je in je eerste jaar minimaal 36 van de 60 studiepunten moet behalen. Haal je 36 of meer studiepunten, dan kun je het onderwijs in het tweede jaar volgen. Haal je minder dan 36 studiepunten, dan krijg je een negatief bindend studieadvies en moet je stoppen met de opleiding. Ook aan het einde van je tweede bachelorjaar kun je een negatief bindend studieadvies krijgen, als je op dat moment de vakken van je eerste bachelorjaar nog niet hebt afgerond.

Regeling Engelstalige blokken

Deelname aan eerstejaarsblokken van buitenlandse 'uitwisselingsstudenten' wordt gestimuleerd. Daartoe zijn, met uitzondering van de drie vaardigheidsblokken en de blokken Methoden en technieken, Statistiek en Geschiedenis, de blokboeken in het Engels geschreven. De voertaal tijdens de hoorcolleges, de onderwijsgroepsbijeenkomsten en de practicumbijeenkomsten is Nederlands. Indien een buitenlandse uitwisselingsstudent zich voor een eerstejaarsblok aanmeldt, zal er een onderwijsgroep in het Engels worden gegeven. In dat geval kunnen ook reguliere studenten zich voor een dergelijke groep (of groepen) aanmelden. Tijdens hoorcolleges is de voertaal in dat geval Nederlands of Engels.

Basisboeken

Er bestaan leerboeken of basisboeken die een inleiding bieden in het gehele veld van de psychologie. Hoewel er in het studieprogramma niet een blok is opgenomen waarin in vogelvlucht de gehele psychologie wordt gepresenteerd, wordt de aanschaf van een dergelijk boek wel aanbevolen. Dit soort boeken kan tijdens en na de studie namelijk goed van pas komen. Onderaan deze paragraaf vind je een lijst van aanbevolen basisboeken.

Er bestaan ook leerboeken of basisboeken die een inleiding bieden in een bepaald thema of deelgebied van de psychologie, zoals de

sociale, biologische, ontwikkelings- of waarnemingspsychologie. Per blok wordt de aanschaf van een dergelijk boek eveneens aanbevolen. Ze bieden informatie op basis waarvan vaak de eerste stap in het oplossen van de onderwijstaken kan worden gezet. Voor de volledige oplossing van een taak dient meestal ook meer specialistische literatuur te worden geraadpleegd.

Niet altijd wordt bij elk blok één basisboek voorgeschreven. Bij probleemgestuurd onderwijs is het namelijk niet per se noodzakelijk dat alle studenten in dezelfde onderwijsgroep hetzelfde leerboek gebruiken om zich de basis eigen te maken van een bepaald thema of deelgebied in de psychologie. Er zijn dan ook diverse blokken waarin enkele, onderling vergelijkbare, basisboeken worden aanbevolen. De inhoudelijke verschillen tussen deze boeken zijn graduueel.

Ter aanvulling op de doorgaans globale informatie in de basisboeken, zal per blok worden verwezen naar meer precieze en gedifferentieerde informatie. Het gaat hierbij om literatuur die in het studielandschap aanwezig is, veelal in meerdere exemplaren, of om literatuur die in een elektronische reader ('de e-reader') ter beschikking wordt gesteld aan de studenten. Per blok wordt hierover in het blokboek en via EleUM uitgebreide informatie gegeven.

Het is mogelijk (als lid) om studieboeken met korting aan te schaffen via de faculteitsvereniging Luna-tik, e-mail: lunatik@maastrichtuniversity.nl.

Je kunt kiezen uit verschillende algemene inleidingen in het gehele veld van de psychologie, maar met de aanschaf van een van de onderstaande zit je altijd goed.

- Gleitman, H., Gross, J., & Reisberg, D. (2010). *Psychology* (8th ed.), New York: Norton;
- Gray, P. (2010), *Psychology* (6th ed.). New York: Worth Publishers;
- Nolen-Hoeksema, S., Frederickson, B., Loftus, G.R., & Wagenaar, W. (2009). *Atkinson & Hilgard's Introduction to Psychology* (15th ed.). London: Thomson, Wadsworth.

Proefpersoonverplichting

Onderdeel van het bachelorexamen is een proefpersoonverplichting van 15 proefpersoonuren. Dit houdt in dat studenten voor 15 uur als proefpersoon moeten participeren in onderzoek dat binnen de FPN wordt uitgevoerd door studenten of medewerkers. Derdejaars bachelorstudenten van de FPN doen onderzoek in het kader van hun bachelorthese of keuzeonderwijs en masterstudenten doen onderzoek binnen hun onderzoeksstage. Medewerkers van de FPN doen hun eigen onderzoek. De volledige regeling staat vermeld in EleUM. De aftekening van dit studieonderdeel zal in jaar 3 plaatsvinden.

Honours programma

Voor excellente studenten die naast het reguliere programma behoefte hebben aan inhoudelijke verbreding en verdieping van kennis en inzicht, is een aanvullend programma opgezet: het Honours programma. Dit programma start in het tweede studiejaar en duurt een jaar. De twintig beste bachelorstudenten die alle eerstejaarsvakken in één keer hebben gehaald, worden hiervoor uitgenodigd.

Overzicht jaar 1

Periode	Aantal weken	Blok		
Periode 0	1	PSY1131 Vaardigheden I: Leren in groepen		
Periode 1	7	PSY1021 Sociaal gedrag	PSY1022 Methoden en technieken	PSY1132 Vaardigheden II: Observeren en presenteren.
Periode 2	7	PSY1023 Lichaam en gedrag	PSY1024 Statistiek voor psychologen I	PSY1132 Vaardigheden II: Observeren en presenteren.
Periode 3	4	PSY1132 Vaardigheden II: Observeren en presenteren.		
Periode 4	7	PSY1025 Ontwikkeling	PSY1026 Waarnemen	PSY1133 Vaardigheden III: Communiceren en organiseren.
Periode 5	7	PSY1027 Geschiedenis en grondslagen van de psychologie	PSY1028 Leren en geheugen	PSY1133 Vaardigheden III: Communiceren en organiseren.
Periode 6	4	PSY1133 Vaardigheden III: Communiceren en organiseren.		

Title	Vaardigheden I : Leren in groepen
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	0
Code	PSY1131
ECTS credits	2
Organisational unit	Bureau onderwijs
Coordinator	Wladimir van Mansum
Descriptions	<p>Probleem Gestuurd Onderwijs (PGO) is een uniek kenmerk van het onderwijs in Maastricht. Dit onderwijssysteem is er op gericht studenten tot zelfstandige en initiatiefrijke probleemoplossers te vormen. Om dit doel te kunnen bereiken, gaat het onderwijs verder dan de traditionele individuele studie en het volgen van colleges. Studenten werken in kleine groepen aan concrete problemen uit het vakgebied. In teamverband analyseren ze een probleem, proberen ze de achterliggende theorieën te doorgronden en leren ze de kennis toe te passen op herkenbare realistische situaties.</p> <p>Om binnen dit onderwijssysteem goed te functioneren is kennis van achtergronden en centrale elementen ervan, van groot belang. Tijdens dit blok worden de vaardigheden, die nodig zijn voor een goed verloop van de onderwijsgroepsbijeenkomsten, geleerd en geoefend. In de introductieweek zullen de eerstejaars studenten onder begeleiding van hun mentor en tutor van het eerste inhoudelijke blok (Sociaal gedrag) kennismaken met het PGO onderwijs en de communicatieve vaardigheden die onontbeerlijk zijn voor leren in groepen. De groepssessies zullen gericht zijn op het oefenen met probleemtaken aan de hand van de methode van de 7-sprong. Verder zullen er veel oefeningen worden gedaan gericht op assertieve, regulerende en informatievergarende vaardigheden. Speciale aandacht zal worden besteed aan de individuele deelname aan de groepen en de rol van gespreksleider.</p> <p>Deze eerste week bestaat uit 5 sessies in totaal: 1 sessie van 2 uur en 3 sessies van 3 uur voor het oefenen van PGO-vaardigheden en 1 teambuilding-sessie van 3 uur op woensdag. De mentor is bij de eerste sessie en bij de laatste sessie aanwezig en ook bij de teambuilding.</p>
Goals	Kennismaken met het PGO systeem. Ontwikkelen van communicatieve vaardigheden gericht op het functioneren in groepen. Ervaring opdoen met team building. Reflecteren op groepsproces en eigen functioneren in de groep.
Instruction language	NL
Prerequisites	
Recommended literature	
Teaching methods	
PBL	
Lectures	
Assessment methods	
Attendance	
Key words	PGO, communicatieve vaardigheden, team-building, feedback, mentoraat.

Title	Sociaal gedrag
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	Periode 1
Code	PSY1021
ECTS credits	6
Organisational unit	Arbeids- en sociale psychologie
Coordinator	Arjan Bos
Descriptions	Hoe komt het dat wij onze eigen groep positiever evalueren dan andere groepen? Wanneer kun je beter presteren: als er anderen bij zijn of juist niet? Bestaat altruïsme of komt hulpgedrag altijd voort uit egoïstische motieven? Hoe kunnen we negatieve attitudes ten aanzien van bloeddonatie veranderen? Sociaal psychologen hebben dergelijke vragen onderzocht. De sociale psychologie bestudeert op wetenschappelijke wijze de manier waarop gedachten, gevoelens en gedrag van mensen worden beïnvloed door anderen. In het blok 'Sociaal gedrag' wordt aan de hand van negen problemen een inleiding gegeven in de klassieke thema's uit de sociale psychologie. De thema's zijn: groepsprocessen, intergroepsrelaties, stereotypen en vooroordelen, sociale invloed, attitudes, het zelf, sociale cognitie, prosociaal gedrag en affiliatie en attractie. Er wordt niet alleen ingegaan op intra- en interpersoonlijke processen, maar er zal ook uitgebreid stil worden gestaan bij groepsprocessen.
Goals	De hoofddoelstelling van dit blok is om studenten een goede inleiding in de sociale psychologie te geven. Studenten bestuderen niet alleen klassieke en recente sociaal-psychologische inzichten, maar maken ook kennis met de onderzoeksmethoden binnen de sociale psychologie (b.v. het sociaal-psychologische experiment).
Instruction language	NL + ENG
Prerequisites	
Recommended literature	De studenten wordt aangeraden om één van de volgende inleidingen in de sociale psychologie te raadplegen: Aronson, E., Wilson, T.D., & Akert, R.M. (2010). Social Psychology (7 th edition). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education. Kenrick, D.T., Neuberg, S.L., & Cialdini, R.B. (2010). Social Psychology. Goals in interaction (5th edition). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education. Er is een e-reader samengesteld met wetenschappelijke artikelen.
Teaching methods	
PBL	
Lectures	
Assignments	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Groepen, sociale psychologie, attitudes, sociale invloed, sociale cognitie, stereotypen en vooroordelen, altruïsme.

Title	Methoden en technieken van onderzoek
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	Periode 1
Code	PSY1022
ECTS credits	6
Organisational unit	Experimentele klinische psychologie
Coordinator	Chantal Nederkoorn
Descriptions	<p>Om kennis te vergaren is onderzoek nodig. Onderzoek neemt daarom in de psychologie een belangrijke plaats in. In dit blok worden de belangrijkste stappen voor goed onderzoek behandeld.</p> <p>Eerst wordt er een overzicht gegeven van het vakgebied psychologie en actuele onderzoeksvragen. Ten tweede moeten de meetinstrumenten (bijvoorbeeld vragenlijsten of gedragsobservaties) betrouwbaar en valide zijn: echt meten wat de bedoeling is. Ten derde moet je proberen om alternatieve verklaringen voor je bevindingen uit te sluiten, hiervoor is een goed onderzoeksdesign belangrijk (bijvoorbeeld gebruik maken van controlegroepen). Als laatste moet je de resultaten van je onderzoek op de juiste manier weergeven. Hiervoor worden enkele statistische technieken behandeld, zoals centrummaten, spreiding, kruistabellen, correlaties en lineaire regressie.</p>
Goals	In dit blok maakt de student kennis met de belangrijkste methoden van onderzoek en met enkele statistische technieken. Het doel hiervan is dat studenten de literatuur in de rest van de studie beter kunnen begrijpen. Daarnaast willen we studenten een kritische blik aanleren: zijn de getrokken conclusies in de literatuur wel terecht? Het laatste doel is het aanleren van kennis en vaardigheden waarmee de student zelf onderzoek kan uitvoeren in de latere fases van de studie.
Instruction language	NL
Prerequisites	
Recommended literature	De basisboeken worden later bekend gemaakt.
Teaching methods	
PBL	
Lectures	
Assignments	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Onderzoek, design, experiment variabelen, samenhang, correlatie.

Title	Lichaam en gedrag
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	Periode 2
Code	PSY1023
ECTS credits	6
Organisational unit	Cognitieve neurowetenschappen
Coordinator	Michael Capalbo
Descriptions	<p>Wat zijn de oorzaken van jetlag? Waarom heb je trek in een kop soep? Hoe komt het dat rokers zo verslinderd zijn aan hun sigaretten? Deze en andere vragen komen aan de orde in het blok 'Lichaam en gedrag'. Aan de hand van thema's als seksualiteit, eten en drinken, slapen en waken, medicijnen, bewegen en verslaving, worden in dit blok vooral biologische verklaringen van gedrag bestudeerd. Kennis over de biologische basis van gedrag is voor psychologen onontbeerlijk. De belangrijkste structuur voor het verklaren van menselijk gedrag is ons brein. Om de elektrische en neurochemische activiteit in onze hersenen in verband te brengen met gedrag is geen gemakkelijke opgave. Hiervoor heb je onder andere gedegen kennis nodig van de neuroanatomie, (hoe de onderdelen van het brein met elkaar in verbinding staan) de neurofysiologie (hoe hersencellen werken) en neurotransmissie (hoe hersencellen communiceren). In de eerste weken van het blok zal bijzondere aandacht worden besteed aan het (verder) ontwikkelen van deze basiskennis. Verder zal duidelijk worden dat kennis over de biologische basis van menselijk gedrag niet alleen voort komt uit onderzoek bij mensen maar ook bij dieren. Als laatste worden de onderzoeksmethoden die psychologen gebruiken om de biologische basis van gedrag te bestuderen behandeld. Tegenwoordig kunnen psychologen de structuur en de functie van het brein nauwkeurig bestuderen met deze methoden. De belangrijkste methoden zullen de revue passeren en de voor en nadelen van die methoden zullen vergeleken worden.</p>
Goals	Allereerst beoogt het blok de basale neuroanatomie en de grondslagen van neurotransmissie bij te brengen. Vervolgens worden de geleerde concepten toegepast op verschillende aspecten van gedrag. Als laatste worden de onderzoeksmethoden in dit vakgebied behandeld.
Instruction language	NL + ENG
Prerequisites	
Recommended literature	<p>Breedlove, S.M., Rosenzweig, M.R., & Watson, N.V. (2007). <i>Biological Psychology</i> (5th ed.). Sunderland, MA: Sinauer Associates;</p> <p>Pinel, J.P.J. (2008). <i>Biopsychology</i> (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall;</p> <p>Kalat, J.W. (2006). <i>Biological psychology</i> (9th ed.). London, UK: Wadsworth/Thompson Learning.</p> <p>Er is een e-reader samengesteld. Daarnaast worden studenten aangemoedigd zelf actief op zoek te gaan naar relevante (populair-) wetenschappelijke artikelen.</p>
Teaching methods	
PBL	
Lectures	
Assignments	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Neuroanatomie, neurofysiologie, neurotransmissie, neurofarmaca, homeostase, slaap, verslaving, seksuele ontwikkeling, methoden.

Title	Statistiek voor psychologen I
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	Periode 2
Code	PSY1024
ECTS credits	6
Organisational unit	Faculteitsbureau
Coordinator	Jan Schepers
Descriptions	De cursus valt uiteen in twee delen. In het eerste gedeelte komen de grondslagen van de inferentiële statistiek aan bod. Er wordt zeer sterk de nadruk gelegd op de logica achter het statistische redeneerproces. Hierbij vormen het kansbegrip, toevalsvariabelen en hun kansverdelingen, en toetsings- en schattingstheorie de belangrijkste onderwerpen. In het tweede gedeelte zullen de studenten vertrouwd gemaakt worden met enkele in de praktijk vaak gebruikte statistische technieken: t-toetsen, ANOVA en X^2 -toetsen. In een SPSS-practicum krijgen zij de kans om deze technieken toe te passen op enkele echte data sets. De onderwerpen die aan bod komen in het tweede gedeelte van deze cursus zullen steeds met bijzondere aandacht teruggekoppeld worden aan de basisbegrippen die aan bod kwamen in het eerste gedeelte.
Goals	De doelstelling van dit blok is de studenten vertrouwd te maken met de grondslagen van de generaliserende (inferentiële) statistiek. Na afloop worden de studenten geacht om op een zelfstandige wijze enkele, door psychologen vaak gebruikte, statistische toetsen te kunnen toepassen.
Instruction language	NL
Prerequisites	
Recommended literature	Moore, D.S., McCabe, G.P., & Craig, B.A. (2009). <i>Introduction to the practice of statistics</i> (6th ed.). New York: W.H. Freeman and Company.
Teaching methods	
Lectures	
Assignments	
Assessment methods	
Attendance	
Participation	
Written exam	
Key words	Toetsings- en schattingstheorie, t-toets, ANOVA, chi-kwadraat.

Title	SPSS I practicum
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	Periode 2
Code	PSY1121
ECTS credits	-
Organisational unit	Faculteitsbureau
Coordinator	Jan Schepers
Descriptions	Psychologen die met statistiek werken, rekenen zelden iets met de hand uit maar gebruiken statistische software om de gewenste analyses te produceren. Het programma dat het meest door psychologen wordt gebruikt is SPSS (Statistical Package for the Social Sciences). In de eerste drie practica leren studenten om het programma op de juiste wijze aan te sturen en maken zij kennis met de vele mogelijkheden die SPSS de gebruiker biedt. In de laatste drie practica zullen de studenten data uit echt onderzoek gaan analyseren en aan de hand daarvan de theorie achter de statistiek verder exploreren.
Goals	Na afloop worden de studenten geacht om, met behulp van SPSS, de verschillende statistische technieken uit Statistiek voor psychologen I op zelfstandige wijze toe te kunnen passen.
Instruction language	NL
Prerequisites	
Recommended literature	Syllabus SPSS in praktische stappen
Teaching methods	
Assignments	
Assessment methods	
Attendance	
Key words	SPSS

Title	Vaardigheden II: Observeren en presenteren
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	1, 2 en 3
Code	PSY1132
ECTS credits	4
Organisational unit	Arbeids- en sociale psychologie
Coordinator	Gjalt-Jorn Peters
Descriptions	<p>Het onderwijs in de vaardigheden wordt begeleid door de mentor, die ook betrokken was bij de PGO-week. In de eerste twee periodes doen studenten in groepen een eerste eigen observatie-onderzoek. Deze onderzoeksprojecten worden methodologisch ondersteund door de parallelle blokken 'M&T' en 'Statistiek I'. Inhoudelijk zijn de projecten gerelateerd aan het blok 'Sociaal Gedrag' in de eerste periode.</p> <p>Gedurende periodes 1 en 2 komt de mentor vier keer met zijn groep samen om de voortgang van deze onderzoeken te bespreken. Tijdens deze bijeenkomsten zal ook aandacht worden besteed aan vaardigheden die op dat moment relevant zijn. Zo zal bijvoorbeeld aandacht worden besteed aan studievaardigheden zoals schematiserend lezen, aan het maken van een studiehandleiding, aan zelfreflectie en aan het opstellen van time management profielen. Het is de bedoeling dat studenten vanaf het begin de leerervaringen en hun reflectie daarop documenteren in een portfolio. Omdat de mentorgroep dezelfde groep is als de onderwijsgroep uit Sociaal Gedrag wordt datgene dat geleerd is in Vaardigheden I verder toegepast en uitgebreid.</p> <p>In periode 3 zullen de studenten hun onderzoeksresultaten individueel presenteren en zullen ze een onderzoeksverslag schrijven. Ook zullen in deze periode de eerste individuele gesprekken over de studievoortgang met de mentor plaatsvinden. Het portfolio met daarin de studieresultaten zal de basis vormen voor dit gesprek. Ten slotte voeren de studenten in deze periode een tweetal practica uit: Een practicum 'Leren & Conditioneren' en een practicum 'Psychologische Tests'</p>
Goals	<p>Reflectie op eigen studiegedrag met behulp van een portfolio.</p> <p>Ontwikkelen communicatieve vaardigheden. Uitvoeren observationeel onderzoek. Toepassen van theoretische basiskennis.</p>
Instruction language	NL
Prerequisites	
Recommended literature	
Teaching methods	
Lectures	
Assignments	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Portfolio, onderzoek, communicatieve vaardigheden, studievaardigheden, mentoraat.

Title	Ontwikkeling
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	4
Code	PSY1025
ECTS credits	6
Organisational unit	Cognitieve neurowetenschappen
Coordinator	Hanneke van Mier
Descriptions	<p>Ontwikkeling kan beschouwd worden als de veranderingen in gedrag die een aanpassing van het kind inhouden aan de fysieke en sociale omgeving. Centraal staat de vraag waardoor de ontwikkeling van een bepaald psychologisch proces wordt veroorzaakt. Komt die voort uit rijping van de hersenen (nature) of uit omgevingsfactoren (nurture), of uit allebei? Spelen culturele verschillen hierbij een rol?</p> <p>In dit blok komen de processen en veranderingen die een rol spelen bij de psychologische verandering van conceptie tot adolescentie aan bod. De rijping en ontwikkeling van het centrale zenuwstelsel is een van de onderwerpen die bestudeerd zal worden (biologische ontwikkeling). Daarnaast zal aandacht worden besteed aan de manier waarop kinderen leren waarnemen en denken (perceptuele en cognitieve ontwikkeling), waarbij o.a. de Piagetiaanse en informatieverwerkende ontwikkelingstheorieën zullen worden besproken. Ook komen de sociale, emotionele en morele ontwikkeling van het kind aan bod, zoals de hechting aan ouders/verzorgers en de ontwikkeling van b.v. schaamte en agressie. Het effect van groepsprocessen zal vooral besproken worden met betrekking tot de ontwikkeling tijdens de adolescentie. Andere belangrijke onderwerpen zijn taalverwerving, informatieverwerking en de ontwikkeling van sociale cognitie.</p>
Goals	Doel van dit blok is om een inleiding te geven in recente en hedendaagse onderzoeksbevindingen op het gebied van de ontwikkelingspsychologie. De student verwerft inzicht in het verloop van de psychologische ontwikkeling vanaf de conceptie tot aan de volwassenheid waarbij kennis wordt gemaakt met de voornaamste psychologische theorieën en methoden van onderzoek binnen de ontwikkelingspsychologie.
Instruction language	NL + ENG
Prerequisites	
Recommended literature	<p>Bukatko, D., & Daehler, M.W. (2004). <i>Child development</i> (5th ed.). Boston: Houghton Mifflin Company;</p> <p>Siegler, R.S., Deloache, J.S., & Eisenberg, N. (2010). <i>How children develop</i> (3rd ed.). New York: Worth;</p> <p>Shaffer, D.R. (2007). <i>Developmental psychology: Childhood and adolescence</i> (7th ed.). Belmont: Thomson Wadsworth.</p> <p>Er is een e-reader samengesteld.</p>
Teaching methods	
PBL	
Lectures	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Ontwikkeling, cognitie, perceptie, emotie, taal

Title	Waarnemen
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	4
Code	PSY1026
ECTS credits	6
Organisational unit	Cognitieve neurowetenschappen
Coordinator	Milene Bonte
Descriptions	<p>Hoe construeert ons brein een beeld van de wereld om ons heen? Het gemak waarmee we zien, horen, voelen en ruiken geeft de indruk dat waarneming eenvoudig en moeiteloos verloopt. Dit vermogen is echter verbazingwekkend wanneer men zich bedenkt hoe complex en divers onze zintuigen zijn en vooral ook hoe systematisch de miljoenen neuronen in ons brein samenwerken om al die sensorische prikkels te verwerken.</p> <p>Het blok start met de vragen 'wat is waarneming?' en 'hoe kunnen we dit meten? Vervolgens wordt in detail bestudeerd hoe lichtprikkels in het oog en de hersenen verwerkt worden tot kleuren, contrast, beweging, diepte en visuele objecten. Hierop voortbouwend wordt bestudeerd hoe geluidsprikkels via ons auditieve systeem omgezet worden in de waarneming van tonen, muziek, omgevingsgeluiden en menselijke spraak. Aan het einde van het blok ontwerpen studenten een nieuw perceptueel systeem (de tastzin) aan de hand van functionele en structurele basisprincipes van de visuele en auditieve waarneming.</p>
Goals	Dit blok vormt een inleiding in biologische en cognitieve principes die ten grondslag liggen aan waarneming. Aan de hand van voorbeelden uit het visuele, auditieve en somatosensorische systeem richt het zich op functionele en structurele eigenschappen van waarneming in de hersenen. Daarnaast is een belangrijk doel om studenten te leren hoe verschillende onderzoeksmethoden gebruikt kunnen worden om waarneming te onderzoeken.
Instruction language	NL + ENG
Prerequisites	
Recommended literature	<p>Goldstein, E. (2009). <i>Sensation and Perception</i> (8th ed). Wadsworth, Cengage learning.</p> <p>Wolfe, J.M., Kluender, K.R, Levi, D.M. et al. (2009). <i>Sensation and Perception (2nd ed.)</i>. Sunderland: Sinauer associates, Inc.</p> <p>Er is een e-reader samengesteld met wetenschappelijke artikelen en enkele hoofdstukken.</p>
Teaching methods	
PBL	
Lectures	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Waarnemen, hersenen, visuele perceptie, auditieve perceptie, psychofysica, neuroimaging, neuropsychologie.

Title	Grondslagen en geschiedenis van de psychologie
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	5
Code	PSY1027
ECTS credits	6
Organisational unit	Cognitieve neurowetenschappen
Coordinator	Rob de Vries
Descriptions	<p>Het blok bestaat uit twee onderdelen: Geschiedenis van de psychologie en wetenschapstheorie.</p> <p>In het geschiedenisonderdeel van deze cursus zullen de volgende onderwerpen aan bod komen: de inhoudelijke, sociale en institutionele oorzaken van de wetenschappelijke revolutie; het ontstaan van de psychologie als gevolg van het ontstaan van de moderne natuurwetenschappen tijdens de wetenschappelijke revolutie; het geest-lichaam-probleem als gevolg van de wetenschappelijke revolutie; de invloed van het geest lichaam-probleem op de ontwikkeling van de psychologie; het ontstaan en de rol van experiment en laboratorium in de psychologie; de ontwikkeling van de vroege hersenfysiologie; evolutietheorie en de continuïteit tussen mens en dier; de invloed van deze laatste twee op het denken van Sigmund Freud; de cognitieve revolutie.</p> <p>In het Wetenschapstheorieonderdeel van deze cursus zullen aan bod komen: inductivisme; kritisch rationalisme (falsificationism); paradigmatheorie van Thomas Kuhn; de theorie van de wetenschappelijke onderzoeksprogramma's van Imre Lakatos. Al deze theorieën trachten een antwoord te geven op de vraag wat is wetenschap, wat is er zo goed aan wetenschap en op een heel globaal niveau hoe moeten wij wetenschap bedrijven. Wat is de grondslag van haar methodologie?</p>
Goals	<p>Kennismaking met de wetenschappelijke revolutie van de 16e en 17e eeuw die bepalend is voor ons huidig wereldbeeld. Nadenken over de vraag hoe na en door die revolutie de moderne wetenschappelijke psychologie is ontstaan, zodat men de eigentijdse psychologie binnen de probleemontwikkeling van de psychologie door de eeuwen heen kan zien, zich van haar zwaktes en sterktes bewust kan worden en Burke's adagium "Those who don't know history are destined to repeat it" kan voorkomen.</p> <p>Kennismaking en reflectie over de verschillende antwoorden op de vraag: waaruit bestaat dan wetenschappelijkheid van wetenschap en waaruit bestaat wetenschappelijke vooruitgang?</p>
Instruction language	NL
Prerequisites	
Recommended literature	Wordt nader bepaald.
Teaching methods	
PBL	
Lectures	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Wetenschappelijke revolutie, geest-lichaam probleem, experimentele psychologie, darwinisme, behaviorism, Freud, demarcatie wetenschap niet wetenschap, wetenschappelijke vooruitgang, falsifiëren, paradigma's en wetenschappelijke onderzoeksprogramma.

Title	Leren en geheugen
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	5
Code	PSY1028
ECTS credits	6
Organisational unit	Neuropsychologie en psychofarmacologie
Coordinator	Anke Sambeth
Descriptions	<p>We leren ons leven lang. Op school leren we lezen en rekenen. We leren rond die tijd ook fietsen. Veel later in ons leven leren we autorijden. Al deze kennis en vaardigheden worden op een of andere manier in ons geheugen opgeslagen om ze later weer te kunnen gebruiken. Hoe werkt dit eigenlijk? Tijdens dit blok zullen we aandacht besteden aan cognitieve aspecten van leren, onthouden, het toepassen van kennis en vergeten. Ook zullen we de onderliggende neurobiologische processen onder de loep nemen. We beginnen met het bespreken van onderwerpen als conditioneren, het zogenaamde associatieve leren, en hoe dit wordt gereguleerd in het brein. Vervolgens komen een aantal essentiële geheugenprocessen aan bod, namelijk coderen (encoding), opslaan (storage) en ophalen (retrieval). We bekijken deze processen vanuit verschillende theoretische perspectieven. Hierbij krijgt ook vergeten uitgebreid aandacht, net zoals trucjes die helpen om niet te vergeten door informatie beter op te slaan. Hierbij kun je denken aan het maken van een verhaal bij het leren van woordjes in plaats van deze maar domweg te herhalen. Dat helpt echt! Ook worden de neurobiologische aspecten van leren en geheugen besproken. Hoe wordt informatie in het brein opgeslagen en waar? En hoe meet je dit eigenlijk? Onze kennis over leren en geheugen wordt vervolgens toegepast op een aantal onderwerpen, zoals het leren van teksten en het leren in probleem gestuurd onderwijs. Tenslotte besteden we aandacht aan veroudering en de invloed van hersenletsels op leren en geheugen.</p>
Goals	Het doel van dit blok is om kennis te maken met twee fascinerende onderdelen van informatieverwerking: leren en geheugen. Naast theorieën over leren, geheugen en het toepassen van kennis, zullen studenten leren hoe ons brein deze processen regelt. Tenslotte zullen studenten kennis maken met verstoorde leer- en geheugenprocessen.
Instruction language	NL + ENG
Prerequisites	
Recommended literature	Er is een e-reader samengesteld. Relevante tekstboeken kunnen worden geraadpleegd in het studielandschap.
Teaching methods	
PBL	
Lectures	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Leren, geheugen, kennis, neurobiologie, cognitieve modellen, dementie.

Title	Vaardigheden III: Communiceren en organiseren
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	4, 5 en 6
Code	PSY1133
ECTS credits	4
Organisational unit	Experimentele klinische psychologie
Coordinator	Remco Havermans
Descriptions	In de vierde en vijfde periode bekwamen de studenten zich in academisch schrijven. Aan de hand van een aantal schrijf oefeningen wordt onder andere aandacht besteed aan het zoeken naar relevante wetenschappelijke literatuur, plagiaat en schrijven volgens de geldende taal- en stijlregels. Er moeten drie kleine individuele schrijfopdrachten worden gemaakt. Daarnaast ontplooiën de studenten in de tweede helft van het eerste studiejaar een aantal activiteiten met hun mentorgroep ter oriëntering op de verschillende disciplines binnen de psychologie (interviews) en op de arbeidsmarkt (organisatie informatiemarkt in periode 6 in samenwerking met Luna-tik, S-raad & SPS-NIP). In mei heeft de mentor dan nogmaals een individueel gesprek over de studievoortgang met alle studenten.
Goals	Reflectie op eigen studiegedrag met behulp van een portfolio. Ontwikkelen van communicatieve vaardigheden. Eerste oefeningen in wetenschappelijk schrijven. Onderzoeken van werkvelden van de psycholoog. Opdoen van interviewervaring. Organiseren van activiteiten.
Instruction language	NL
Prerequisites	
Recommended literature	
Teaching methods	
Lectures	
Assignments	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Portfolio, organisatie activiteiten, interviews, schrijfvaardigheden, mentoraat.

Title	VGT
Academic year	Wordt automatisch ingevuld
Date last modified	Wordt automatisch ingevuld
Period	3 en 6
Code	PSY1452
ECTS credits	2
Organisational unit	Arbeids- en sociale psychologie
Coordinator	Herco Fonteijn
Descriptions	Twee maal per jaar wordt bij eerstejaars bachelorstudenten een kennistoets afgenomen: de voortgangstoets (VGT). De toets bevat items die de volle breedte van de (Maastrichtse) psychologieopleiding bestrijken en die beogen te meten in hoeverre studenten lang nadat concepten zijn verworven nog in staat zijn deze toe te passen. De VGT wordt beschouwd als het toetsinstrument bij uitstek voor een PGO-omgeving, mede omdat de toets studenten bevoordeelt die zelf richting geven aan hun leeractiviteiten en zich daarbij breed oriënteren. Bovendien geeft de VGT feedback aan studenten over sterke en zwakke plekken in het conceptuele kader dat zij in de loop van de studie verwerven. Feedback over psychologische kennisgebieden waarop matig gescoord is, geeft tevens richting aan de extra opdracht die relatief zwak presterende studenten moeten vervullen om te voldoen aan de exameneisen betreffende de voortgangstoets.
Goals	In een voortgangstoets worden alle studenten op eindniveau op hun kennis getoetst. Hierdoor kan de student zijn vorderingen ten opzichte van de gestelde eindtermen evalueren in vergelijking met de resultaten van het eigen jaarcohort. De uitslag geeft studenten voorts inzicht in het bereikte kennisniveau in de verschillende (sub)disciplines.
Instruction language	NL
Prerequisites	
Recommended literature	
Teaching methods	
PBL	
Assessment methods	
Attendance	
Written exam	
Key words	Declaratieve kennis over psychologie.

Bachelor jaar 2

2. Algemene informatie

In het eerste jaar van de bacheloropleiding is kennisgemaakt met een aantal belangrijke deelgebieden in de psychologie en met methoden en technieken van onderzoek (inclusief statistiek). Ook heeft training plaatsgevonden in enkele academische en beroepsvaardigheden. Waar relevant werd in het bijzonder aandacht besteed aan de biologische psychologie en de cognitieve psychologie. In het tweede studiejaar wordt deze lijn voortgezet.

Blokken

De inhoudelijke blokken bieden een verdere kennismaking met belangrijke deelgebieden en/of thema's van de psychologie. Daarnaast komt er een vervolg op statistische en onderzoeksvaardigheden waarmee in jaar 1 gestart is. In het portfolio onderwijs leren studenten hoe zij hun voortgang kunnen evalueren aan de hand van academische en beroepscompetenties. Ook wordt in jaar 2 specifiek aandacht besteed aan academische kernvaardigheden zoals redeneren, argumenteren en oordelen. Halverwege het jaar maken studenten kennis met de mentale discipline van het programmeren. Ten slotte zullen studenten de academische en beroepsvaardigheden die zij in de eerste twee jaren van de studie hebben verworven, moeten integreren in het onderzoeksblok, waarin studenten in kleine groepen de hele cyclus van opzet, uitvoering, analyse en verslaglegging van een onderzoek doorlopen.

Het tweede studiejaar bevat tien blokken, die worden gegeven in zes perioden. Strikt genomen zijn er zeven perioden, maar het eerste blok duurt zo kort dat die ene week wordt aangeduid als periode 0. In de perioden 1 en 2 worden gedurende zeven weken in elke periode twee blokken parallel aan elkaar gegeven. Daarnaast is beperkte ruimte gereserveerd voor vaardigheidsonderwijs. Periode 3 is gereserveerd voor programmeeronderwijs en duurt vier weken. In de tweede helft van het academische jaar herhaalt dit patroon zich: periode duurt zeven weken en kent twee parallelle blokken en vaardigheidsonderwijs. De laatste perioden (periode 5 en 6) zijn gedeeltelijk samengevoegd. Er wordt een blok van 7 weken aangeboden en gedeeltelijk parallel hieraan een blok van elf weken.

Rooster

In de perioden waarin twee blokken parallel lopen, is het rooster zodanig samengesteld dat er elke week drie onderwijsgroepsbijeenkomsten zijn: twee van het ene blok en één van het andere blok. Als in week 1 blok a twee onderwijsgroepen aanbiedt (op maandag en vrijdag), verzorgt blok b er één (op woensdag). In week 2 wordt dat omgedraaid: blok a biedt er dan één aan (op woensdag), terwijl blok b er twee verzorgt (op maandag en vrijdag). Dit schema geldt voor de eerste zes weken van een blok. In week 7 is de laatste onderwijsgroep van blok a op maandag en die van blok b op dinsdag. De toets van blok a is in diezelfde week op woensdag en van blok b op vrijdag.

Toelating tot onderdelen van het tweede studiejaar

Om deel te mogen nemen aan het onderzoekspracticum (PSY2009) is aftekening van bepaalde eerstejaarsblokken vereist. Het gaat om succesvolle afronding van ten minste twee van de volgende drie blokken: PSY1006 'Methoden en technieken', PSY1007 'Een artikel schrijven' en PSY1008 'Statistiek I' op peildatum 15 maart. Ten slotte is ook aan deelname aan het practicum van PSY2005 'Psychopathologie' een ingangseis gekoppeld. Om daartoe te worden toegelaten moet namelijk de aanwezigheid zijn afgetekend van PSY1011 'Communicatievaardigheden'.

Toelating tot het derde studiejaar

Om toegelaten te worden tot het derde studiejaar moet het gehele eerste studiejaar (60 studiepunten) zijn behaald. Om deel te mogen nemen aan portfolio PSY3001 moet portfolio PSY2001 zijn behaald.

Regeling Engelstalige blokken

De blokken die kunnen worden gevolgd door buitenlandse 'uitwisselingsstudenten' zijn de blokken geheugen, persoonlijkheid en verschillen tussen mensen, psychopathologie en Bewustzijn. De blokboeken van deze blokken zijn in het Engels geschreven. De voertaal tijdens de hoorcolleges, de onderwijsgroepsbijeenkomsten en de practicumbijeenkomsten is Nederlands. Alleen indien een buitenlandse uitwisselingsstudent zich voor een tweedejaarsblok aanmeldt, zal één onderwijsgroep in het Engels worden gegeven. In dat geval kunnen ook reguliere studenten zich voor een dergelijke groep (of groepen) aanmelden. Tijdens hoorcolleges is de voertaal in dat geval Nederlands of Engels.

Basisboeken

In het tweede studiejaar wordt minder gebruik gemaakt van basisboeken dan in het eerste. Als er echter goede basisboeken bestaan voor een bepaald blok, wordt net als in het eerste studiejaar niet altijd één basisboek voorgeschreven. Je kunt veelal kiezen uit drie of vier vergelijkbare boeken. Laat je keuze leiden door je persoonlijke oordeel.

Ter aanvulling op de doorgaans globale informatie in de basisboeken, zal per blok worden verwezen naar meer precieze en gedifferentieerde informatie. Het gaat óf om literatuur die in het studielandschap aanwezig is, veelal in meerdere exemplaren, of om literatuur die in een elektronische reader ('de e-reader') ter beschikking wordt gesteld aan de studenten. Per blok wordt hierover in het blokboek en via EleUM uitgebreide informatie gegeven. Het is mogelijk (als lid) om studieboeken met korting aan te schaffen via de faculteitsvereniging Luna-tik, e-mail: lunatik@maastrichtuniversity.nl

Proefpersoonverplichting

Onderdeel van het bachelorexamen is een proefpersoonverplichting van 10 proefpersoonuren. Dit houdt in dat studenten voor 10 uur als proefpersoon moeten participeren in onderzoek dat binnen de faculteit (de FPN) wordt uitgevoerd. Dit betreft óf onderzoek van studenten óf van medewerkers. Derdejaarsbachelorstudenten van de FPN doen onderzoek in het kader van hun bachelorthese of hun keuzeonderwijs. Masterstudenten doen onderzoek binnen hun onderzoeksstage. Medewerkers van de FPN doen hun eigen onderzoek. De volledige regeling staat vermeld op EleUM. De aftekening van dit studieonderdeel zal in jaar 3 plaatsvinden.

Honours programma

Voor excellente studenten die naast het reguliere programma behoefte hebben aan inhoudelijke verbreding en verdieping van kennis en inzicht, is een aanvullend programma – het Honours programma – opgezet. Het programma start in het tweede studiejaar en duurt een jaar. De twintig besten van de

bachelorstudenten die alle eerstejaarsvakken in één keer hebben gehaald, ontvangen hiervoor een uitnodiging.

Overzicht onderwijs jaar 2

Periode	Aantal weken	Blok	
Periode 0	1	PSY2001 Academische en beroepsvaardigheden: portfolio jaar 2	
Periode 1	7	PSY2002 Geheugen	PSY2003 Persoonlijkheid en verschillen tussen mensen
Periode 2	7	PSY2004 Academische en beroepsvaardigheden: kritisch denken	PSY2005 Psychopathologie
Periode 3	4	PSY2006 Academische en beroepsvaardigheden: programmeren	
Periode 4	7	PSY2007 Bewustzijn	PSY2008 Rekenen
Periode 5	7	PSY2009 Onderzoekspracticum	PSY2010 Statistiek II
Periode 6	5	PSY2009 Onderzoekspracticum	

PSY2001 Academische en beroepsvaardigheden: portfolio jaar 2 – 2 studiepunten

Coördinator: Gjalt-Jorn Peters, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 84508, Universiteitssingel 5, k. 3.015,
e-mail: gj.peters@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Het doel van het portfolio is studenten te laten nadenken over hun doelen en deze te laten bereiken. Twee vaardigheden die hierbij getraind worden zijn enerzijds doelen en subdoelen identificeren en verhelderen, en anderzijds doelen gestructureerd nastreven. Het portfolio leert de student dus zelfreflectie en zelfregulatie, zodat de student leert zich continue te ontwikkelen en bij te leren.

Trefwoorden

Persoonlijke leerdoelen, evaluatie, zelfreflectie, studievaardigheden, studievoortgang.

Omschrijving van het blok

In dit blok creëren studenten hun portfolio, dat tijdens de studie nog regelmatig zal worden bijgewerkt. Het blok omvat een aantal onderdelen. Het belangrijkste onderdeel is het maken van het portfolio, wat studenten na een inleidend openingscollege voornamelijk zelfstandig zullen doen. Het maken van dit portfolio vereist dat de student nadenkt over doelen die hij of zij wil bereiken, en over manieren om deze doelen te bereiken. Bovendien wordt in een werkcollege met verschillende zelfevaluatiemiddelen gewerkt die helpen bij het opstellen van deze doelen. Verder zal de student het portfolio van een medestudent kritisch doorlezen en feedback geven tijdens het profielgesprek, waarin de student zelf ook feedback op het eigen portfolio zal ontvangen. Tot slot zal de student in januari het portfolio bespreken in een individueel gesprek met een medewerker. Tijdens dit gesprek komen inhoud van het portfolio, de studievoortgang, de doelen die de student zichzelf stelde, en de voortgang met betrekking tot deze doelen aan de orde.

Literatuur

Geen literatuur.

Onderwijsvorm

Werkcolleges, profielgesprek, portfoliogesprek.

Toetsvorm

Dit blok wordt afgetekend op basis van aanwezigheid bij het openingscollege, het werkcollege, en het profielgesprek, het compleet ingeleverde portfolio, en het succesvol afgeronde portfoliogesprek.

NB: Aftekening portfolio jaar 2 geldt als instroomeis voor portfolio jaar 3.

PSY2002 Geheugen – 5 studiepunten

Coördinator: Anke Sambeth, neuropsychologie en psychofarmacologie, tel. 38 81757, Universiteitssingel 40, oost, k. 2.741,
e-mail: anke.sambeth@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Het doel van dit blok is inzicht te verschaffen in een van de meest fascinerende onderdelen van informatieverwerking: ons geheugen. Naast de cognitieve theorieën over geheugen zullen studenten leren hoe ons brein geheugenprocessen regelt. Ten slotte zullen studenten kennis maken met een geheugenstoornis en onderliggende neurobiologische mechanismen.

Trefwoorden

Geheugen, leren, vergeten, dementie, neurobiologie, cognitieve modellen.

Omschrijving van het blok

Wij kunnen allerlei soorten zaken onthouden, zoals teksten om een toets te kunnen maken, beelden van ons laatste verjaardagsfeestje, of autorijden. Hiervoor zijn meerdere en kwalitatief verschillende vormen van geheugen nodig. Het zich herinneren van een jeugdervaring stelt bijvoorbeeld andere eisen aan ons cognitieve systeem dan het terugvinden van een fiets in de stalling. Tijdens dit blok zullen we aandacht besteden aan cognitieve aspecten van leren, onthouden en vergeten. Ook zullen we de onderliggende neurobiologische mechanismen onder de loep nemen. We beginnen met het bespreken van de geheugenprocessen, namelijk coderen (encoding), opslag (storage) en ophalen (retrieval). Vervolgens bekijken we deze processen vanuit verschillende theoretische perspectieven. Bijvoorbeeld vergeten krijgt hierbij uitgebreid aandacht, net als trucjes die helpen om iets beter op te slaan in het geheugen. Hierbij kan gedacht worden aan het maken van een verhaal bij het leren van woordjes in plaats van ze maar domweg te herhalen. Het helpt echt! Welke theorie kan geheugen uiteindelijk het beste verklaren? Daar zullen we misschien nooit achter komen, maar we doen in elk geval een poging. Na de cognitieve psychologie wordt de neurobiologie besproken. Hoe wordt geheugen in het brein opgeslagen en waar? En hoe wordt dat gemeten? In het kader daarvan zullen we het ook hebben over de invloed van bijvoorbeeld veroudering of opgelopen hersenletsel op het geheugen. Ten slotte moet duidelijk worden dat de cognitieve en biologische psychologie elkaar in geheugenonderzoek nodig hebben. Zonder een goed gefundeerde geheugentest, ontworpen door cognitieve psychologen, zal de biologische psycholoog nooit hét neurale substraat van het geheugen kunnen vinden.

Literatuur

Er wordt geen basisboek over het geheugen gebruikt, maar er is een e-reader samengesteld. Verder wordt studenten aangeraden een aantal hoofdstukken te lezen uit:

- Gluck, M.A., Mercado, E., & Myers, C.E. (2008). *Learning and memory: From brain to behavior*. New York, USA: Worth Publishers Inc. ;
- Neath I, & Surprenant, A.M. (2003). *Human memory* (2nd ed.). Toronto, Canada: Wadsworth.

PSY2101 Practicum: het meten van geheugenfuncties

Coördinator: Petra Hurks, neuropsychologie and psychofarmacologie, tel. 38 84269, Universiteitssingel 40, oost, k. 2.747,
e-mail: pm.hurks@maastrichtuniversity.nl

De nadruk op zowel neurobiologische als cognitieve aspecten van het geheugen komt ook in het practicum tot uiting. Er wordt veel aandacht besteed aan het testen van geheugenfuncties zoals dat in de neuropsychologische praktijk gangbaar is. De studenten oefenen op elkaar met het afnemen van een testbatterij (de 15-woorden leertest, Digit Span, etc.), waardoor zij een aantal wetmatigheden met betrekking tot geheugen uit de cognitieve traditie (en de succeservaringen maar ook de frustraties die deze oefeningen met zich mee kunnen brengen) aan den lijve zullen ondervinden. Na het zelf oefenen met de tests, krijgen studenten - in woord en beeld - een complexe casus voorgelegd. Er wordt bij een cliënt met geheugenklachten een neuropsychologisch onderzoek afgenomen. De moeilijke vraag rijst hierbij of de geheugenklachten van deze cliënt te scharen zijn onder de noemer 'normale vergeetachtigheid, waar we allemaal wel eens last van hebben' of dat er sprake is van een aandoening. De studenten worden plenair geprikkeld om op deze vraag een antwoord te vinden en kunnen via deze weg een kijkje nemen in de klinische praktijk.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, hoorcolleges, practicumbijeenkomsten.

Toetsvorm

De toets bestaat uit 45 of 50 meerkeuzevragen met ieder 3 alternatieven waarvan er 40 moeten worden beantwoord.

PSY2003 Persoonlijkheid en verschillen tussen mensen – 5 studiepunten

Coördinator: Jonas Lang, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 82475, Universiteitssingel 5, k. 2.019,
e-mail: jonas.lang@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Kennismaking met de belangrijkste wetenschappelijke theorieën over persoonlijkheid, verschillen tussen mensen en intelligentie.

Trefwoorden

Persoonlijkheid en verschillen tussen mensen, nature-nurture debat, intelligentie, tests.

Omschrijving van het blok

Wie de blokken van het eerste studiejaar heeft gevolgd, weet dat aan het menselijk gedrag een diversiteit aan oorzaken ten grondslag ligt, zoals 'het brein', 'de situatie' en 'informatieverwerkingmechanismen'. Het is opvallend dat in dit rijtje de verklaring ontbreekt die in de alledaagse werkelijkheid het meest wordt gebruikt: 'de eigenschap'. Zo wordt het gedrag van iemand die graag mensen om zich heen heeft en tevens hard studeert, doorgaans toegeschreven aan eigenschappen als extraversie, openheid, ambitie of intelligentie. Volgens de gangbare opvatting wordt ieders gedrag gestuurd door dergelijke eigenschappen, disposities, kenmerken of trekken. Dit aspect van het menselijk functioneren is nog weinig belicht. In de blokken van het eerste studiejaar lijken psychologen zich primair te interesseren voor algemene wetmatigheden. Ze stellen vragen als: hoe worden mensen door anderen beïnvloed, hoe wordt informatie verwerkt, enzovoort. Het gaat dus om de menselijke soort in zijn algemeenheid en daarom hoe mensen als Floris of Marjolein zich algemeen in bepaalde situaties gedragen, voelen en denken. Daartegen zal in dit blok aandacht worden besteed aan individuele verschillen. In dit blok gaat het er vooral om te expliceren waarom en wanneer de ene persoon zich anders gedraagt, voelt of denkt dan de andere persoon. Daarbij zal ook aan maatschappelijke implicaties en toepassingen (bijvoorbeeld personeelsselectie) aandacht worden besteed. Daarnaast wordt stilgestaan bij de wijze waarop verschillen tussen mensen worden gemeten.

Literatuur

Voor wat betreft een inleiding in het vakgebied van dit blok kan worden gekozen uit de volgende basisboeken:

- Ashton, M. C. (2007). *Individual differences and personality*. Burlington, MA: Elsevier Academic Press.
- Deary, I. J. (2001). *Intelligence: A very short introduction*. Oxford, UK: Oxford University Press.
- Nettle, D. (2007). *Personality: What makes you the way you are*. Oxford, UK: Oxford University Press.

Er is een e-reader samengesteld.

PSY2102 Practicum: het meten van verschillen tussen mensen

Coördinator: Ute Hülshager, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 81959, Universiteitssingel 5, k. 2.023,
e-mail: ute.hulshager@maastrichtuniversity.nl

Doel van dit practicum is een kennismaking met het afnemen, verwerken en interpreteren van vragenlijsten en tests. Studenten zullen worden geconfronteerd met enkele methoden van psychologische 'assessment'. Ze zullen zelf (delen van) een test en een vragenlijst, die in het blok aan de orde worden gesteld, invullen en vervolgens interpreteren. Er zal gebruik gemaakt worden van een intelligentietest en een persoonlijkheidsvragenlijst. De betrouwbaarheid en validiteit van metingen komen eveneens aan de orde. Ten slotte worden de studenten vertrouwd gemaakt met de verschillende modaliteiten waarin psychologisch onderzoek wordt gedaan naar kenmerken van personen.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, hoorcolleges, practicumbijeenkomsten.

Toetsvorm

De toets bestaat uit 45 of 50 meerkeuzevragen met ieder 3 alternatieven waarvan er 40 moeten worden beantwoord.

PSY2004 Academische en beroepsvaardigheden: kritisch denken – 6 studiepunten

Coördinator: Arie van der Lugt, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 82347, Universiteitssingel 40, oost, k. 5.750,
e-mail: a.vanderlugt@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Ontwikkelen van basisvaardigheid in argumentatieanalyse en inleiding in formele logica.

Trefwoorden

Argumentatie, logica, drogredenen, debatteren.

Omschrijving van het blok

Socratisch getest! Aanbevolen door wijsgeren en onderwijskundigen! Kritisch denken behelst meer dan een kritische attitude: het is een verzameling complexe cognitieve vaardigheden. Tot deze vaardigheden behoren het interpreteren en verduidelijken van betekenissen, het analyseren van ideeën en argumenten, het evalueren van stellingen en argumenten, het maken van gevolgtrekkingen, het aanvechten van bewijsmateriaal en het bedenken van alternatieve conclusies en het presenteren van argumenten.

In deze cursus ligt de nadruk vooral op het verder ontwikkelen van een tweetal vaardigheden. Ten eerste zullen we uitgebreid oefenen met het in kaart brengen van redeneringen, een training in informele logica of taalbeheersing zou je kunnen zeggen. Deze argumentatieanalyses leiden tot een beter begrip van impliciete en expliciete redeneringen in stukken tekst, discussies, publieke debatten en wetenschappelijke artikelen. Ten tweede maken we kennis met de basisbeginselen uit de klassieke en de moderne logica. Dit meer formele logische gereedschap oefenen we ook uitgebreid, zowel tijdens de onderwijsgroepsbijeenkomsten als zelfstandig thuis. Deze basiskennis van de logica komt van pas bij het ontmaskeren van schijnlogica. Drogredenen zoals het bekende "Ik pas in mijn jas, mijn jas past in mijn tas, dus ik pas in mijn tas" komen ook vaak voor in wetenschappelijke artikelen. Bijvoorbeeld in een argumentatie waar bepaalde vaardigheden van kraaien (tellen) via een middenterm (rekenen) worden gepromoveerd tot bewijsmateriaal dat dieren beschikken over complexe vaardigheden (dieren kunnen wiskunde): ook de producten van de wetenschap moeten ten slotte worden verkocht! Tussendoor en aan het eind zullen we in twee debatten, een posterpracticum, een aantal puzzels en een analyse van wetenschappelijke teksten op een meer informele manier de twee basisvaardigheden argumentatieanalyse en logisch redeneren oefenen. Hierbij zullen veel van de praktische deelvaardigheden die voor kritisch denken van belang zijn worden geoefend.

Literatuur

- Hurley, P.J. (2008). *A concise introduction to logic* (10th ed.). London, UK: Wadsworth/Thompson.

Er is een e-reader samengesteld.

PSY2103 Practicum: pseudowetenschap

Coördinator: Herco Fonteijn, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 81907, Universiteitssingel 5, k. 2.004a,
e-mail: h.fonteijn@maastrichtuniversity.nl

Groepsleden verzamelen binnen een elektronische werkruimte argumenten voor en tegen een vooraf gekozen centrale stelling uit een (pseudo)wetenschappelijk debat, bepalen de kracht en geloofwaardigheid van deze argumenten en ordenen dit alles in een visueel schema (argument map). Deze visuele representatie van de stand van het debat wordt als poster gepresenteerd aan medestudenten en kort toegelicht. Medestudenten zullen de poster en presentatie beoordelen. Mits dit oordeel niet sterk afwijkt van het oordeel van een docent, zal dit oordeel van medestudenten gelden voor ieder lid van de groep, tenzij een groepslid geen aantoonbare bijdrage heeft geleverd aan de totstandkoming van het werkstuk.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, hoorcolleges, practicumbijeenkomsten.

Toetsvorm

De toets bestaat uit 30 meerkeuzevragen met ieder 3 alternatieven.

PSY2005 Psychopathologie – 5 studiepunten

Coördinator: Sandra Mulkens, experimentele klinische psychologie, tel. 38 84052, Universiteitssingel 40, oost, k. 3.755,
e-mail: s.mulkens@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Kennis opdoen over veel voorkomende psychiatrische stoornissen, met name van het klinisch beeld, de prevalentie, theorieën over ontstaan en instandhouding en verschillende behandelingen. Kritisch beoordelen van wetenschappelijke artikelen over onderzoek naar het ontstaan en behandeling van psychopathologie. Het opdoen van vaardigheden voor het afnemen van een anamnese –gesprek.

Trefwoorden

Psychopathologie, psychiatrie, (cognitieve) gedragstherapie, psychofarmaca, klachtenanamnese, DSM-IV-diagnostiek.

Omschrijving van het blok

Het blok psychopathologie gaat over gestoord, vreemd, onaangepast, abnormaal gedrag. Aan de hand van gevalbeschrijvingen en resultaten uit bestaand experimenteel onderzoek worden belangrijke klinische beelden bestudeerd, zoals verschillende angststoornissen, eetstoornissen, verslavingen, stemmingsstoornissen en psychotische stoornissen.

Vragen die gedurende het blok steeds weer aan de orde zullen komen zijn: hoe ziet het klinisch beeld er uit, waar ligt de grens tussen normaal en abnormaal, hoe vaak komt deze stoornis nou voor, hoe ontstaat zo'n stoornis en wat is er aan te doen? In dit opzicht is het belangrijk te bestuderen waarom de ene persoon de stoornis wel krijgt en de andere niet. Bij behandeling maakt de student kennis met allerlei vormen van psychotherapie en farmacotherapie. Wat gebeurt er in zo'n therapie en hoe effectief is deze?

Daarbij zal het de student (hopelijk) opvallen dat er niet alleen een flinke kloof bestaat tussen theorie en praktijk, tussen het klinisch handelen en wetenschappelijk denken; er blijken ook verschillende theoretische 'scholen' te bestaan. Die scholen verklaren/behandelen psychische stoornissen volgens hun favoriete theorie. Zij baseren zich daarbij niet op empirische bevindingen, maar op ideologie. Een (retorische) vraag is of die situatie gewenst is. Na afloop van het blok kent de student van de meest voorkomende psychische stoornissen het klinisch beeld en de diagnostische criteria, de theorieën over etiologie, de empirische bevindingen die de theorie steunen dan wel tegenspreken, de gangbare behandelwijzen en de effectiviteit van die therapieën.

Literatuur

In het blokboek worden suggesties gedaan voor 'Abnormal Psychology' of 'Clinical Psychology' boeken waarin relevante hoofdstukken zijn opgenomen. De student maakt voorts gebruik van diverse wetenschappelijke artikelen die deels in een e-reader ter beschikking worden gesteld en deels zelf worden gezocht.

PSY2104 Practicum: klachtenanamnese

Coördinator: Sandra Mulkens, experimentele klinische psychologie, tel. 38 84052, Universiteitssingel 40, oost, k. 3.755,
e-mail: s.mulkens@maastrichtuniversity.nl

Tijdens het practicum maakt de student kennis met het afnemen van een klachtenanamnese. In rollenspellen worden gesprekstechnieken geoefend, zoals het afnemen van een anamnese en het stellen van een DSM-IV-diagnose. Tijdens de training worden studenten in de gelegenheid gesteld de geleerde technieken toe te passen op simulatiepatiënten met verschillende psychische stoornissen. Het practicum wordt afgetekend bij behaalde aanwezigheid en een voldoende beoordeling van een anamneseverslag. Het practicum kan alleen gevolgd worden indien men de Nederlandse taal voldoende beheerst in woord en geschrift.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, hoorcolleges, practicumbijeenkomsten.

Toetsvorm

De toets bestaat uit 45 of 50 meerkeuzevragen met ieder 3 alternatieven waarvan er 40 moeten worden beantwoord.

NB: Om toegelaten te worden tot het practicum van PSY2005 is een aftekening voor de aanwezigheid van PSY1011 'Academische en beroepsvaardigheden: communicatievaardigheden' noodzakelijk (zie 2.1 'Algemene informatie' uit Hoofdstuk 1).

PSY2006 Academische en beroepsvaardigheden: programmeren – 6 studiepunten

Coördinator: Michael Capalbo, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 84037, Universiteitssingel 40, oost, k. 4.741,
e-mail: m.capalbo@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Dit blok beoogt alle technieken van het procedurele programmeren bij te brengen. Aan het einde van dit blok is de student bekend met basale algoritmiëk. Zo kan de student in de toekomst zelfstandig programma's schrijven in de programmeertaal Object Pascal en kan snel een andere programmeertaal leren.

Trefwoorden

Procedureel programmeren, computationeel denken, algoritmiëk, Pascal, Delphi.

Omschrijving van het blok

Met het gangbaar worden van de computer op iedere werkplek heeft iedere psycholoog er een krachtig gereedschap bij gekregen. De computer en de computermetafoor zijn in de dagelijkse beroeps- en onderzoekspraktijk van een psycholoog erg belangrijk geworden. Tevens is de psychologie inhoudelijk met informatica vervlochten. Door te leren programmeren leer je niet alleen om de computer jouw wil op te leggen, je leert ook een nieuwe manier van denken.

Programmeren is niet moeilijk – als je de manier van denken eenmaal onder de knie hebt. Eén van de belangrijke vaardigheden die je tijdens deze cursus leert, is het uiteenrafelen van moeilijk lijkende problemen in (voor de computer) eenvoudige problemen. Daarvoor is het natuurlijk noodzakelijk, dat je de computer in zijn eigen taal aanspreekt. Ook dat is niet moeilijk – het gaat in deze cursus om slechts een paar (ongeveer 15) begrippen die je moet kennen. De rest leer je later vanzelf.

Allereerst gaan we kennismaken met de belangrijkste basisprincipes van het programmeren. Vervolgens leren we het hierboven genoemde ontleden van complexe problemen in eenvoudige deelproblemen: algoritmisch denken. Ook leren we hoe we deze algoritmen op een formele niet-technische manier kunnen opschrijven. Met deze kennis in ons achterhoofd gaan we steeds complexere computerprogramma's maken die verscheidene voor de psychologie relevante problemen oplossen.

We gebruiken de geïntegreerde programmeeromgeving Delphi en de daarbij horende taal Object Pascal. Delphi is een omgeving waarbij een didactisch verantwoorde programmeertaal, Object Pascal, gecombineerd wordt met een moderne en tijdsefficiënte ontwikkelomgeving. Omdat we studenten niet alleen de taal Object Pascal leren maar ook de achterliggende principes, zullen ze aan het einde van deze cursus ook sneller andere script- en programmeertalen kunnen leren.

Literatuur

•Capalbo, M. (Ed.) (2009) *Programmeren* (2^e druk). Amsterdam: Pearson Education Benelux.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten van 3 uur waarvan 2 uur training. Tijdens de onderwijsgroepsbijeenkomsten zijn er 4 opdrachten die je verplicht moet inleveren. Verder zijn er hoorcolleges en een responsiecollege.

Toetsvorm

De toets bestaat uit een open boek eindtoets op de computer in de vorm van debug- en programmeeropdrachten.

PSY2007 Bewustzijn – 5 studiepunten

Coördinator: Rob de Vries, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 81894, Universiteitssingel 40, oost, k. 4.767,
e-mail: r.devries@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

In dit blok gaat het om een nadere kennismaking met de nieuwste cognitieve, neurocognitieve en neuropsychologische ideeën op het terrein van het bewustzijn en de filosofische reflectie op problemen gekoppeld aan het begrip bewustzijn.

Trefwoorden

Introspectie, split brain, blindsight, synchronische oscillatie, onbewuste verwerking, vrijheid, dromen, vegetatieve toestanden.

Omschrijving van het blok

Bewustzijn, bewuste ervaringen en belevingen waren de belangrijkste onderwerpen van de negentiende-eeuwse psychologie. Met de opkomst van het behaviorisme verdween het bewustzijn als onderwerp van de psychologische agenda. Pas de laatste decennia is het bewustzijn weer terug in de cognitieve en neurowetenschappen. Bewustzijn wordt nu weer als een van de belangrijkste aspecten van het mentale leven gezien. In dit blok komen zowel de materiële basis en de rol van het bewustzijn in het mentale leven aan bod, alsook de filosofische problemen rond de relatie tussen bewuste ervaringen en de processen die de materiële dragers van deze bewuste processen vormen. Belangrijke vragen en onderwerpen zijn: wat is bewustzijn, wat zijn de filosofische problemen die te maken hebben met bewustzijn, zijn er neurofysiologische correlaten van bewustzijn, vormt het bewustzijn een eenheid of hebben split-brain patiënten twee afzonderlijke geesten of 'bewustzijnen'? Zijn er criteria om vast te stellen of een ander wel of niet bewust is? Een probleem dat van praktisch belang is bij de vraag of we patiënten of familieleden in coma of vegetatieve toestand ontkoppelen van de apparatuur die hen in leven houdt. Maar ook meer technische problemen komen aan bod zoals: Wat is het probleem van binding? Vindt binding plaats tijdens de synchronische oscillaties in de gamma band? En verklaren deze synchronische oscillaties de eenheid van bewustzijn? Hebben we via introspectie toegang tot de inhoud en processen van ons bewustzijn? Zijn er belangrijke vormen van mentale processen zoals denken en redeneren die onbewust verlopen? Wat vertellen dissociatiefenomenen ons over het onbewuste? Bijzondere bewustzijnstoestanden als dromen en de verschillende theorieën over het dromen komen aan bod, evenals Libets onderzoek naar de neurofysiologische correlaten van de vrije wil en de kritiek daarop.

Literatuur

Er is een e-reader samengesteld.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, hoorcolleges.

Toetsvorm

De toets bestaat uit open vragen.

PSY2008 Rekenen – 5 studiepunten

Coördinator: Herco Fonteijn, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 81907, Universiteitssingel 5, k. 2.004a,
e-mail: h.fonteijn@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Dit blok biedt een inleiding in de cognitiewetenschap en vormt een eerste kennismaking met het gebruik van computationele modellen in de psychologie.

Trefwoorden

Cognitiewetenschap, cognitief modelleren, mens-machine interactie, zoeken, leren.

Omschrijving van het blok

Psychologische hypothesen worden steeds vaker gespecificeerd in de vorm van computationele modellen. Precisie, transparantie en heuristische waarde van deze modellen enerzijds en de beschikbaarheid van voldoende rekenvermogen anderzijds verklaren hun populariteit. Cognitief psychologische theorieën zijn steeds sterker gaan leunen op symbolische architecturen voor probleemoplossen, redeneren en kennisverwerving en/of op connectionistische modellen van aspecten van menselijk leren, categoriseren, waarnemen, geheugen en aandacht. In de biologische psychologie worden theorieën ontwikkeld en getoetst met behulp van modellen van het gedrag van netwerken van neuronen. In dit blok zullen enkele invloedrijke architecturen en algoritmen besproken worden, in samenhang met diverse (bio)psychologische fenomenen die hun vorm mede hebben bepaald.

Het blok gaat van start met een reflectie op de aard van cognitiewetenschap en historische bijdragen van Turing en Marr. Hierbij wordt tevens gekeken naar ontwikkelingen in de kunstmatige intelligentie en de daaruit voortvloeiende veranderingen in de taakverdeling tussen mens en machine. Vervolgens worden modellen van creativiteit en zoeken bestudeerd. De vraag "Kunnen computers creatief zijn?" is uiteraard ook een uitnodiging om na te denken over menselijke creativiteit. Leren staat vervolgens centraal in een drietal taken rondom connectionistische modellen. De waarde van deze modellen wordt o.a. geïllustreerd aan de hand van de angstconditioneringstheorie van LeDoux en een eenvoudig model van de hippocampus. Hiernaast is aandacht voor ACT-R, een van de meest invloedrijke cognitieve architecturen, waarin zowel klassiek symbolische als connectionistische principes zijn geïntegreerd.

In het laatste deel van het blok worden enkele onderwerpen behandeld die de klassieke cognitiewetenschap voor problemen hebben gesteld. De rol van emoties wordt belicht in een taak rondom het thema (zelf)controle. De vaak verwaarloosde factor tijd krijgt aandacht in een taak die is gewijd aan toepassingen van de dynamische systeemtheorie in psychologisch onderzoek (naar bijv. motorische ontwikkeling en attitudepolarisatie). Een derde punt van kritiek op cognitiewetenschap betreft het verwaarlozen van de fysieke en sociale omgeving van het subject en staat centraal in een laatste taak over gedistribueerde cognitie, zwermintelligentie, autonome agenten en ethische vragen die gesteld worden in het kader van ontwikkeling van intelligente machines.

Literatuur

Er is een e-reader samengesteld.

PSY2105 Practicum: connectionistische modellen

Coördinator: Michael Capalbo, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 84037, Universiteitssingel 40, oost, k. 4.741,
e-mail: m.capalbo@maastrichtuniversity.nl

Enkele praktische oefeningen verschaffen nader inzicht in aard en toepassing van connectionistische modellen. Studenten maken daarbij kennis met een realistische netwerksimulator. De oefeningen worden onder begeleiding in het computerlandschap gemaakt.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, hoorcolleges, practicumbijeenkomsten.

Toetsvorm

De toets bestaat uit een combinatie van open vragen en 25 meerkeuzevragen met ieder 3 alternatieven waarvan er 20 moeten worden beantwoord.

PSY2009 Onderzoekspracticum – 11 studiepunten

Coördinator: Hugo Alberts, experimentele klinische psychologie, tel. 38 81948, Universiteitssingel 40, oost, k. 3.755,
e-mail: h.alberts@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Het doel van dit onderzoekspracticum is het aanbieden van een intensieve training in empirische onderzoeksvaardigheden te bieden, waarbij alle stadia van empirisch onderzoek aan bod komen: het vertalen van een algemene onderzoeksvraag naar een werkbare hypothese, het operationaliseren van deze hypothese, het design van de studie vaststellen, onderzoeksgegevens verzamelen, analyse van de data, interpretatie van de resultaten, het schrijven van een onderzoeksverslag in de vorm van een wetenschappelijk artikel en de presentatie van het onderzoek.

Trefwoorden

Onderzoek, onderzoeksvaardigheden, data-analyse, dataverzameling, ethiek.

Omschrijving van het blok

Dit onderzoekspracticum beslaat een periode van 12 weken waarin studenten in kleine groepen onder begeleiding van een onderzoeker de verschillende stappen van de empirische cyclus doorlopen. Het onderzoekspracticum wordt afgesloten met een symposium waarbij het onderzoek gepresenteerd wordt in de vorm van een lezing of poster.

De globale structuur van deze periode is:

Week 1 t/m 4: bestudering van literatuur, formulering van de onderzoeksvraag en hypothese, vaststellen van het onderzoeksdesign en de statistische analyse. Het onderzoeksprotocol wordt geschreven en ter goedkeuring ingediend bij de Ethische Commissie Psychologie (ECP). Na het verkrijgen van goedkeuring van de ECP worden proefpersonen geworven. Er wordt gestart met het schrijven van het onderzoeksverslag (inleiding en methode);

Week 5 t/m 8: datavererving en doorschrijven aan het onderzoeksverslag;

Week 7 - 8: data-analyse, terugkoppeling naar onderzoeksvraag en interpretatie van de data;

Week 9: schrijven van het onderzoeksverslag in het Engels (bestaande uit: inleiding, methode, resultaten en discussie volgens het APA-format van een wetenschappelijk artikel);

Week 10 - 11: beoordeling onderzoeksverslagen door tutor. Studenten zijn daarnaast reviewers van elkaar;

Week 12: feedback op de onderzoeksverslagen door medestudenten. Presentatie van bevindingen op het afsluitende symposium, in de vorm van een poster of een lezing.

In colleges wordt aandacht besteed aan relevante thema's, zoals indrukwekkende experimenten binnen de psychologie, welke verschillende designs en onderzoeksmethoden er zijn, ethiek van onderzoek en hoe artikelen gelezen, geschreven en besproken kunnen worden. Er zal ook literatuur beschikbaar zijn over deze thema's.

Literatuur

In dit blok dient de student vooral zelf relevante literatuur voor zijn eigen onderzoek te zoeken.

PSY2106 Practicum: symposium

Coördinator: Hugo Alberts, experimentele klinische psychologie, tel. 38 81948, Universiteitssingel 40, oost, k. 3.755,
e-mail: h.alberts@maastrichtuniversity.nl

Het practicum betreft een wetenschappelijk symposium waar studenten het eigen onderzoek presenteren. Het practicum wordt afgetekend bij volledige aanwezigheid bij het symposium.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten in overleg met tutor en hoorcolleges.

Toetsvorm

Aftekening zal geschieden op basis van inbreng in en deelname aan de bijeenkomsten, het onderzoeksverslag en de individuele bijdrage daaraan.

NB: Om toegelaten te worden tot PSY2010 is succesvolle afronding van ten minste twee van de drie blokken PSY1006 'Methoden en technieken', PSY1007 'Een artikel schrijven' en PSY1008 'Statistiek I' noodzakelijk.

PSY2010 Statistiek II – 6 studiepunten

Coördinator: Nick Broers, faculteitsbureau, tel. 38 81929, Universiteitssingel 5, k.1.014 (di/do), of vakgroep Methodologie en Statistiek, tel. 38 82274, Debyeplein 1, k. B2.03 (ma/wo/vr), e-mail: nick.broers@stat.unimaas.nl

Doelstelling(en)

De doelstelling van dit blok is om de student vertrouwd te maken met een aantal veel gebruikte statistische modellen voor de analyse van experimentele en correlatieve onderzoeksdesigns. Aan het eind van het blok wordt de student geacht om deze modellen zelfstandig te kunnen toepassen in eigen onderzoek.

Trefwoorden

Experimenteel versus correlatief onderzoek, tussen groepen versus binnen groepen designs, variantie-analyse, covariantie-analyse, regressie-analyse.

Omschrijving van het blok

Binnen de psychologie is sprake van een experimenteel gerichte onderzoekstraditie, hoewel ook quasi-experimenten en correlatief onderzoek regelmatig voorkomen. Verder zijn de te analyseren data vaak kwantitatief, zoals testcores en reactietijden. De meest gangbare statistische analysemethode voor kwantitatieve data uit experimenteel onderzoek is variantie-analyse (ANOVA), en de meest gangbare voor correlatief onderzoek is regressie-analyse. In deze cursus wordt de student vertrouwd gemaakt met de logica en toepassingsmogelijkheden van variantie-analyse en in mindere mate regressie-analyse, voortbouwend op de in het eerste studiejaar behandelde eenweg ANOVA en regressie-analyse. Leidraad daarbij vormt het onderscheid tussen between-subject (BS) en within-subject (WS) experimenten, en het onderscheid tussen experimenteel, quasi-experimenteel en correlatief onderzoek.

De cursus bestaat uit zes modules die elk een week duren. Per module komen een design en de bijbehorende analysemethode aan bod middels een combinatie van hoorcollege, onderwijsgroep, werkcollege en SPSS-practicum.

Module 1: Herhaling eenweg BS design, eenweg ANOVA, multiële vergelijkingen. Introductie van het orthogonale ('balanced') tweeweg BS design, tweeweg ANOVA.

Module 2: Het orthogonale ('balanced') tweeweg BS design, tweeweg ANOVA, interactie, main effects, simple effects, relaties met de ongepaarde t-toets; het nonorthogonale ('unbalanced') tweeweg BS design, tweeweg ANOVA, confounding en adjustment.

Module 3: BS experiment en quasi-experiment met een covariaat zoals leeftijd of een voormeting, covariantie analyse (ANCOVA), de twee functies van een covariaat (powervergroting, correctie voor confounding).

Module 4: Correlatief onderzoek, regressie analyse met meerdere predictoren.

Module 5: Het eenweg within-subject (WS) design, herhaalde metingen ANOVA volgens de univariate, epsilon-adjusted univariate, en multivariate methode, relaties met de gepaarde t-toets.

Module 6: Het tweeweg WS design, het split-plot (BS*WS) design voor BS experimenten met herhaalde metingen en WS experimenten met een BS factor, herhaalde metingen ANOVA voor deze designs.

Literatuur

- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS* (3rd ed.). London, UK: Sage Publications;
- Van Breukelen, G., & Broers, N.J. (2004). *Variance-analyse, covariantie-analyse en regressie-analyse*. Elektronische syllabus die op EleUM wordt geplaatst;
- Een korte tekst over poweranalyse. Ook deze tekst wordt elektronisch via EleUM beschikbaar gesteld.

PSY2107 Practicum: SPSS

Coördinator: Nick Broers, faculteitsbureau, tel. 38 81929, Universiteitssingel 5, k.1.014 (di/do), of vakgroep Methodologie en Statistiek, tel. 38 82274, Debyeplein 1, k. B2.03 (ma/wo/vr), e-mail: nick.broers@stat.unimaas.nl

Bij iedere module hoort een SPSS-practicum waarin aan de hand van realistische datasets wordt geoefend met de stof van de week. Over de geproduceerde uitvoer wordt een reeks vragen gesteld die studenten zelfstandig moeten beantwoorden. Studenten dienen vervolgens uitvoer en antwoorden mee te nemen naar het bijbehorende werkcollege en naar de bijbehorende onderwijsgroep, waar verder met het materiaal zal worden gewerkt.

Onderwijsvorm

Er zijn zes modules van elk een week. Per module worden eerst in een hoorcollege het betreffende design en de analysemethode uitgelegd en met een casus gedemonstreerd, en volgen er daarna pen-en-papier en computeroefeningen in een onderwijsgroepsbijeenkomst, SPSS-practicum en werkcollege. Het blok sluit in de zevende week af met een responsiecollege.

Toetsvorm

De toets bestaat uit 18 meerkeuzevragen met ieder 3 alternatieven. Het is een open boek toets, maar het gebruik van oude toetsen tijdens het examen is verboden.

Bachelor jaar 3

3. Algemene informatie

Vóór het begin van het derde studiejaar heb je een keuze gemaakt uit de twee aangeboden bachelorvarianten: biologische psychologie of cognitieve psychologie. Het jaar start met een week waarin gewerkt wordt aan het portfolio. De eerste twee perioden van het jaar worden besteed aan drie basisblokken van de gekozen bachelorvariant en een blok statistiek. In de derde periode – in januari – moet gekozen worden tussen het volgen van een blok psychodiagnostiek of het schrijven van de bachelorthese. Dit wil niet zeggen dat het de bedoeling is om de bachelorthese te schrijven tijdens deze vier weken. Het schrijven van de bachelorthese is een proces dat wordt uitgesmeerd over een langere periode. Zo dient reeds vóór de kerst een opzet te worden ingeleverd, en dient de eerste complete versie afgerond te zijn in de eerste week van mei. Ook is het mogelijk alvast elders keuze-onderwijs te volgen. In de vierde en vijfde periode wordt keuzeonderwijs aangeboden door de faculteit zelf. Er kunnen in totaal vier blokken worden gevolgd. Studenten worden ertoe gestimuleerd niet alle keuzeonderwijs 'in huis' te volgen. Een kijkje buiten de deur, in dit geval bij andere Maastrichtse faculteiten en/of bij andere universiteiten in binnen- en buitenland is erg leerzaam. In de zesde periode kan het blok psychodiagnostiek gevolgd worden of men kan met het schrijven van de bachelorthese afronden. Ook dan is het uiteraard mogelijk elders keuzeonderwijs te volgen.

Rooster

In de perioden waarin twee blokken parallel lopen, is het rooster zodanig samengesteld dat er elke week drie onderwijsgroepsbijeenkomsten zijn: twee van het ene blok en één van het andere blok. Als in week 1 blok a twee onderwijsgroepen aanbiedt (op maandag en vrijdag), verzorgt blok b er één (op woensdag). In week 2 wordt dat omgedraaid: blok a biedt er dan één aan (op woensdag), terwijl blok b er twee verzorgt (op maandag en vrijdag). Dit schema geldt voor de eerste zes weken van een blok. In week 7 is de laatste onderwijsgroep van blok a op maandag en die van blok b op dinsdag. De toets van blok a is in diezelfde week op woensdag en van blok b op vrijdag. Het rooster van het keuzeonderwijs (periodes 4 en 5) is afwijkend van dit stramien.

Toelating tot het derde studiejaar

Om toegelaten te worden tot het derde studiejaar moet het gehele eerste studiejaar (60 studiepunten) zijn behaald. Om deel te mogen nemen aan portfolio PSY3001 moet portfolio PSY2001 zijn behaald.

Regeling Engelstalige blokken

Voor het derde studiejaar geldt evenals voor de voorafgaande studie jaren dat deelname van buitenlandse 'uitwisselingsstudenten' wordt gestimuleerd. Daartoe zijn de blokboeken van de door beide bachelorvarianten aangeboden blokken in het Engels geschreven. De voertaal tijdens de hoorcolleges, de onderwijsgroepsbijeenkomsten en de practicumbijeenkomsten is Nederlands. Alleen indien een buitenlandse uitwisselingsstudent zich voor een blok aanmeldt, zal er een onderwijsgroep in het Engels worden gegeven. In dat geval kunnen ook reguliere studenten zich voor een dergelijke groep (of groepen) aanmelden. Een uitzondering hierop vormen de blokken PSY3006 en PSY3007: zij zullen volledig Engelstalig zijn.

Basisboeken

In het derde studiejaar wordt minder gebruik gemaakt van basisboeken dan in het eerste en tweede. Als er een basisboek in een bepaald blok wordt gebruikt, staat nadere informatie daarover in het betreffende blokboek. Het is mogelijk (als lid) om studieboeken met korting aan te schaffen via de faculteitsvereniging Luna-tik, e-mail: lunatik@maastrichtuniversity.nl

Proefpersoonverplichting

Onderdeel van het bachelorexamen is een proefpersoonverplichting van 10 proefpersoonuren. Dit houdt in dat studenten voor 10 uur als proefpersoon moeten participeren in onderzoek dat binnen de faculteit (de FPN) wordt uitgevoerd. Dit betreft óf onderzoek van studenten óf van medewerkers. Derdejaars bachelorstudenten van de FPN doen onderzoek in het kader van hun bachelorthese of hun keuzeonderwijs. Masterstudenten doen onderzoek binnen hun onderzoeksstage. Medewerkers van de FPN doen hun eigen onderzoek. De volledige regeling staat vermeld in EleUM. De aftekening van dit studieonderdeel zal in jaar 3 plaatsvinden.

Overzicht onderwijs jaar 3

Periode	Aantal weken	Blok	
Periode 0	1	PSY3001 Academische en beroepsvaardigheden: portfolio jaar 3	
Periode 1	7	Cognitief PSY3002 Beslissen	Biologisch PSY3005 Hersenen en handelen
		PSY3008 Statistiek III	
Periode 2	7	PSY3004 Leren PSY3003 Paradigma's in het lab	PSY3007 Biologische psychologie: theoretische perspectieven PSY3006 Biologische psychologie: onderzoeksmethoden
Periode 3	4	PSY3009 Psychodiagnostiek PSY3010 Bachelorthese	
Periode 4/5	14	3.4/3.5 Keuzeonderwijs	
Periode 6	4	PSY3009 Psychodiagnostiek PSY3010 Bachelorthese	

Jaar 3:

PSY3001 Academische vaardigheden: portfolio jaar 3 – 2 studiepunten

Coördinator: Gjal't-Jorn Peters, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 84508, Universiteitssingel 5, k. 3.015,
e-mail: gj.peters@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Het doel van het portfolio is studenten te laten nadenken over hun doelen en deze te laten bereiken. Twee vaardigheden die hierbij getraind worden zijn enerzijds doelen en subdoelen identificeren en verhelderen, en anderzijds doelen gestructureerd nastreven. Het portfolio leert de student dus zelfreflectie en zelfregulatie, zodat de student leert zich continue te ontwikkelen en bij te leren.

Trefwoorden

Persoonlijke leerdoelen, evaluatie, zelfreflectie, studievaardigheden, studievoortgang.

Omschrijving van het blok

Het portfolioblok PSY3001 bouwt voort op het portfolioblok PSY2001. Het blok omvat een aantal onderdelen. Het belangrijkste onderdeel is het bijwerken van het portfolio, dat studenten een jaar eerder creëerden. Het bijwerken van dit portfolio vereist dat de student nadenkt over doelen die hij of zij een jaar eerder wilde bereiken, in hoeverre dit is gelukt, en welke doelen toegevoegd kunnen worden. De nadruk ligt op het traject dat de student tijdens jaar drie, in aanloop naar de afronding van de bachelor, zal doorlopen. Er zal daarom veel aandacht zijn voor masters en banen waarin de student geïnteresseerd is. In het werkcollege leert de student dan ook een CV maken en een sollicitatiebrief opstellen. Ter afsluiting van de portfolioweek evalueren studenten het portfolio, het CV en de sollicitatiebrief van een medestudent, tijdens het profielgesprek, en worden hun eigen portfolio, CV en sollicitatiebrief ook besproken. Tot slot zal de student in juni het portfolio bespreken in een individueel gesprek met een medewerker. Tijdens dit gesprek komen de inhoud van het portfolio, de studievoortgang, de doelen die de student zichzelf stelde, en de voortgang met betrekking tot deze doelen aan de orde. Bovendien is er in het bijzonder aandacht voor de toekomst van de student na de bachelor.

Literatuur

Geen literatuur.

Onderwijsvorm

Werkcolleges, profielgesprek, eindgesprek.

Toetsvorm

Dit blok wordt afgetekend op basis van aanwezigheid bij het openingscollege, het werkcollege, en het profielgesprek, het compleet ingeleverde portfolio, en het succesvol afgeronde portfoliogesprek.

3.2.1 De bachelorvariant cognitieve psychologie

Basisprogramma cognitieve psychologie

Tijdens de eerste twee jaren van de opleiding psychologie hebben studenten in een groot aantal blokken kennis gemaakt met de cognitiewetenschap in het algemeen en de cognitieve psychologie in het bijzonder. De verworven kennis over de verschillende cognitief psychologische kernthema's wordt in het derdejaarsprogramma van de bachelorvariant cognitieve psychologie verdiept en toegepast.

De eerste periode van de bachelorvariant cognitieve psychologie bestaat uit twee basisblokken die parallel aan elkaar worden gegeven:

PSY3002 'Beslissen' en PSY3003 'Paradigma's in het lab'. Het derde blok – PSY3004 'Leren' – wordt gegeven in de tweede periode, parallel aan 'Statistiek III' (PSY3008). In het blok 'Beslissen' staat de vraag centraal hoe mensen beslissingen nemen en welke factoren het besluitvormingsproces kunnen beïnvloeden. Veel mensen denken dat ze overwegend rationele beslissingen nemen, maar is dat ook zo? In 'Paradigma's in het lab' bestuderen studenten veel gebruikte cognitief psychologische onderzoeksparadigma's. Hoe werken deze paradigma's precies en waar worden ze voor gebruikt? Het blok is zowel theoretisch als praktisch van aard. In het praktische deel leren studenten de paradigma's zelf toepassen en gebruiken. Dat mensen op allerlei manieren leren zal in het blok 'Leren' duidelijk worden. Dit blok richt zich op wat er gebeurt als mensen leren, welke processen invloed hebben op het leren en hoe men de uitkomsten van het leren kan meten. In de drie blokken worden de verschillende thema's die behoren bij de drie tracks van de masterspecialisatie 'applied cognitive psychology' uitgewerkt waardoor studenten zich alvast een indruk kunnen vormen en zich kunnen voorbereiden op hun keuze voor een track.

Na de afronding van de drie basisblokken cognitieve psychologie en het blok 'Statistiek III' volgt een periode van zes maanden waarin het verplichte blok 'Psychodiagnostiek' en keuzeonderwijs worden gevolgd. Bovendien schrijft men in deze periode de bachelorthese.

Overzicht onderwijs jaar 3 Bachelorvariant cognitieve psychologie

Periode	Aantal weken	Blok
Periode 0	1	PSY3001 Academische en beroepsvaardigheden: portfolio jaar 3
Periode 1	7	PSY3002 Beslissen PSY3008 Statistiek III
Periode 2	7	PSY3004 Leren PSY3003 Paradigma's in het lab
Periode 3	4	PSY3009 Psychodiagnostiek PSY3010 Bachelorthese
Periode 4/5	14	3.4/3.5 Keuzeonderwijs
Periode 6	4	PSY3009 Psychodiagnostiek PSY3010 Bachelorthese

PSY3002 Beslissen – 5 studiepunten

Coördinator: Herco Fonteijn, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 81907, Universiteitssingel 5, k. 2.004a,
e-mail: h.fonteijn@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Primaire doelstelling van het blok is om studenten kennis te laten nemen van psychologisch onderzoek naar de wijze waarop mensen beslissingen (zouden kunnen) nemen. Gaandeweg het blok krijgen studenten een overzicht van belangrijke en recente onderzoeksthema's en theorieën op het gebied van psychologie en beslissen, en maken zij kennis met de vigerende onderzoeksparadigma's en methoden.

Trefwoorden

Normatieve en descriptieve beslismodellen, 'dual process models', metacognitie, 'affective forecasting', moreel beslissen, neuroeconomie, 'naturalistic decision making', sociale dilemma's.

Omschrijving van het blok

Dit blok gaat over het nemen van beslissingen, en vooral over hoe mensen in het dagelijkse leven beslissingen nemen. Waarom besloot je in Maastricht te gaan studeren? En hoe neem je een beslissing als je een mobiel of nieuwe schoenen koopt? Welke rol spelen emoties en onderbuikgevoelens? Nemen we misschien andere beslissingen als we vrolijk zijn? Hinderen emoties een rationele afweging, zijn onze beslissingen eigenlijk wel rationeel, en wat is dat eigenlijk, een rationele beslissing? Hoe reageren we op informatie over risico's, en nemen we misschien andere beslissingen als we onder tijdsdruk staan? Hoe veranderen onze voorkeuren met de tijd? En nemen we betere beslissingen in groepen, of juist alleen? Welke rol spelen angst, hebzucht, vertrouwen bij het nemen van beslissingen in groepen? En hoe zit het met de ontwikkeling? Redeneren en beslissen adolescenten anders dan volwassenen? En - natuurlijk - hoe bestuderen psychologen beslissingsprocessen? Van welke onderzoeksparadigma's en methodieken maken zij gebruik? Deze en vele gerelateerde vragen komen in dit blok aan bod.

De inhoud van het blok overstijgt de afzonderlijke mastertracks: in principe zijn alle onderwerpen die aan de orde komen relevant voor alle cognitieve mastertracks. In hoorcolleges wordt aandacht besteed aan toepassingen op het gebied van de gezondheids- en sociale psychologie, arbeids- en organisatiepsychologie en rechtspsychologie.

Literatuur

Studenten dienen zelf naar geschikte literatuur te zoeken.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, hoorcolleges.

Toetsvorm

De toets bestaat uit open vragen.

PSY3003 Paradigma's in het lab – 5 studiepunten

Coördinator: Fren Smulders, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 81909, Universiteitssingel 40, oost, k. 4.777a,
e-mail: f.smulders@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Introductie in gangbare experimenteel-psychologische paradigma's, hun toepassing in diverse gebieden van de psychologie, en hun implementatie op een computer. Naast gedragsmaten, zoals reactietijden en accuratesse, worden ook reacties van het lichaam en de hersenen bestudeerd.

Trefwoorden

Aandacht, emotie, automatische processen, reactietijd, signaaldetectietheorie, psycho-fysiologie, neuro-imaging.

Omschrijving van het blok

Als experimenteel psycholoog gaan we ervan uit dat je de werking van de menselijke geest kunt onderzoeken door mensen in een lab te zetten aan een computertaakje met slechts enkele goed gecontroleerde variabelen. Door heel zorgvuldige manipulaties van het taakje proberen we bepaalde functies te isoleren, en door meting van het effect op gedrag geven die functies hun eigenschappen prijs. We denken dat die functies ook een rol spelen in het dagelijks functioneren, zowel het normale als het abnormale. Deze experimentele traditie volgen we in dit blok. Mentale functies die we behandelen zijn b.v.: aandacht, emotie, inhibitie, geheugen, en onbewuste processen. De paradigma's worden toegepast in de gezondheids- en sociale psychologie, arbeids- en organisatiepsychologie en rechtspsychologie. Ze dienen daar bijvoorbeeld voor het meten van automatische aandacht die we besteden aan dingen die een emotie kunnen oproepen of de associaties die geactiveerd worden door sociaal-relevante stimuli. Ook de reacties van het lichaam en de hersenen - van toenemend belang voor cognitief psychologen - worden hierbij betrokken. Het blok biedt een introductie in diverse paradigma's die momenteel in de wetenschappelijke belangstelling staan. Op theoretisch niveau gaan studenten in op hun achtergrond en onderliggende mentale processen, en op hun gebruik in een van de toepassingsgebieden. Op praktisch niveau leren ze hoe ze te implementeren in een computer met behulp van speciale software (een 'taakgenerator') en hoe verder de kwantitatieve gegevens te analyseren die dat oplevert. Reactietijd is een veel gebruikte maat, dus gaan studenten in op de mogelijkheden en beperkingen ervan. Enkele psychofysiologische variabelen worden op dezelfde manier behandeld. Op deze manier zal het blok een goede basis bieden voor een stage en een verdere carrière in het wetenschappelijk onderzoek. Papers zijn gebaseerd op de practica.

Literatuur

Er is een e-reader samengesteld.

Practica:

Coördinator: Robert van Doorn, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 81926, Universiteitssingel 5, k. 2.014,
e-mail: r.vandoorn@maastrichtuniversity.nl

PSY3150 Practicum 1: E-prime

Meerdere sessies worden besteed aan het gebruik van de taakgenerator E-Prime. Studenten leren een paradigma te implementeren en de verkregen gegevens te analyseren.

PSY3151 Practicum 2: Psychophysiology

Psychofysiologische dataverzameling gebeurt in één sessie, en de bijbehorende analyse per computer in een aparte sessie.

Onderwijsvorm

De aard van het blok brengt met zich mee dat er meer practica en minder onderwijsgroepen zijn dan gewoonlijk. Wekelijks is er een practicum. Onderwijsgroepsbijeenkomsten, colleges, practicumbijeenkomsten.

Toetsvorm

De toets bestaat uit open vragen.

PSY3004 Leren – 5 studiepunten

Coördinator: Margje van de Wiel, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 82171, Universiteitssingel 5, k. 2.002,
e-mail: m.vandewiel@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Kennis opdoen over verschillende leertheorieën en hun toepassing in verschillende contexten, en nadenken over de methoden die gebruikt worden om leerresultaten te meten.

Trefwoorden

Leertheorieën, kennisrepresentatie, modelleren, motivatie, expertise, PGO.

Omschrijving van het blok

Leren doe je niet alleen op school, maar overal, je hele leven lang. Zo gauw je geboren bent, verwerk je de indrukken die je opdoet om te proberen wat te krijgen op je omgeving. Je leert van je ervaringen en creëert zo kennis van de wereld om je heen. Leren gebeurt bewust en onbewust, bedoeld en onbedoeld. Veel leren is sociaal van aard: je ziet voorbeelden van gedrag om je heen en welke gevolgen dat heeft.

Op scholen en sportclubs, in bedrijfstrainingen, gezondheidsvoorlichtingprogramma's en therapieën is men erop gericht specifieke kennis en vaardigheden te leren en/of gedrag te veranderen. Hoe dat wordt gedaan hangt af van hoe er gedacht wordt over leren, en wat er geleerd moet worden. Uit de discussie over het "nieuwe leren" en het studiehuis blijkt wel dat de meningen verdeeld zijn.

In dit blok bespreken we theorieën over leren. Vanuit de cognitieve psychologie richten we ons op wat er gebeurt in je hoofd als je leert. Hoe representeer je kennis, hoe veranderen die representaties en wat zijn de leermechanismen? Daarnaast kijken we naar sociale processen en de individuele verschillen die invloed hebben op het leerproces, zoals voorkennis, motivatie en de manier waarop mensen zelf hun leren sturen en het resultaat interpreteren. Een belangrijk discussiepunt blijft of talent nodig is om heel goed in iets te worden, of dat gerichte en herhaalde oefening voldoende is.

Alle theorieën zijn toepasbaar en worden besproken aan de hand van onderwerpen als het leren van teksten, het leren in PGO, het ontwikkelen van cognitieve vaardigheden als rekenen, programmeren en diagnosticeren, het afleren van fobieën in een therapie, de aanpak bij het schrijven van een scriptie, de kracht en het gevaar van klinische intuïtie, en het belang van feedback bij expertiseontwikkeling.

Literatuur

Er is een e-reader samengesteld. Relevante tekstboeken kunnen worden geraadpleegd in het studielandschap.

PSY3152 Practicum: het meten van leerresultaten

Coördinatoren: Alicia Walkowiak, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 84215, Universiteitssingel 5, k. 2.022,
e-mail: alicia.walkowiak@maastrichtuniversity.nl; Margje van de Wiel, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 82171,
Universiteitssingel 5, k. 2.002, e-mail: m.vandewiel@maastrichtuniversity.nl

Het meten van leerresultaten staat centraal in het practicum. Het is voor zowel onderzoek als onderwijs belangrijk om de uitkomsten van leerprocessen, de leerresultaten, te kunnen meten. Hoe zou je anders kunnen bepalen of je interventie (onderwijs, instructiemethode of experimentele manipulatie) effectief was en of studenten het gewenste kennisniveau hebben bereikt? In het practicum zullen studenten zelf toetsvragen en bijbehorende scoringsmodellen maken over de stof op basis van concept maps waarin per probleem de belangrijkste concepten en hun relaties, en het beoogde cognitieve niveau worden gespecificeerd. Aan de hand van relevante criteria beoordelen studenten zelf hoe goed hun toetsinstrument is. Studenten krijgen feedback op een eerste opdracht in een practicumbijeenkomst en worden beoordeeld op een tweede opdracht ter aftekening van het practicum.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, colleges, practicumbijeenkomsten.

Toetsvorm

De toets bestaat uit open vragen.

3.2.2 De bachelorvariant biologische psychologie

Basisprogramma biologische psychologie

De actuele biologische revolutie in de psychologie bepaalt in belangrijke mate het huidige gezicht van de psychologie. Binnen de biologische psychologie staat 'de mens als informatieverwerkend systeem' centraal en bij de bestudering van dit cognitief functioneren wordt veel belang gehecht aan de biologische factoren die hierin een rol spelen. Zo wordt de manier waarop wij waarnemen, onthouden, spreken, rekenen en bewegen onder andere bepaald door de ontwikkeling en werking van het zenuwstelsel en de hersenen. Dit uitgangspunt betekent dat kleuters gedeeltelijk andere cognitieve vaardigheden hebben dan oudere kinderen, volwassenen of ouderen. Kinderen met aangeboren stoornissen in het cognitief functioneren kenmerken zich door andere problemen dan volwassenen die een stoornis in het cognitief functioneren pas op latere leeftijd verworven hebben. De bouwstenen voor begrip van de relatie tussen biologische factoren en cognitief functioneren worden aangereikt in drie blokken.

De bachelorvariant biologische psychologie begint met drie basisblokken biologische psychologie. Deze drie basisblokken bouwen voort op de basale kennis zoals die verkregen is in de eerste- en tweedejaarsblokken en vormen een goede voorbereiding op een specialisatie in de biologische psychologie in de master. In de eerste periode worden de basisblokken PSY3005 'Hersenen en handelen' en PSY3006 'Biologische psychologie: onderzoeksmethoden' aangeboden. In het blok 'Hersenen en handelen' wordt de kennis van functionele anatomie, fysiologie en plasticiteit van het zenuwstelsel verdiept. Het blok 'Biologische psychologie: onderzoeksmethoden' behandelt de belangrijkste onderzoeksmethoden binnen de cognitieve neurowetenschappen en hun samenhang met de theorievorming binnen deze discipline. In de tweede periode wordt het derde basisblok PSY3007 'Biologische psychologie: theoretische perspectieven' aangeboden. In dit blok worden uitgebreid de theoretische benaderingen van cognitieve functies vanuit de biologische psychologie behandeld. Parallel aan dit blok loopt het blok PSY3008 'Statistiek III'.

Na de drie basisblokken biologische psychologie en het blok 'Statistiek III' volgt een periode van zes maanden waarin het verplichte blok 'Psychodiagnostiek' en keuzeonderwijs worden gevolgd. Bovendien schrijft men in deze periode de bachelorthese.

Overzicht onderwijs jaar 3 Bachelorvariant biologische psychologie

Periode	Aantal weken	Blok	
Periode 0	1	PSY3001 Academische en beroepsvaardigheden: portfolio jaar 3	
Periode 1	7	PSY3005 Hersenen en handelen	PSY3008 Statistiek III
Periode 2	7	PSY3007 Biologische psychologie: Theoretische perspectieven	PSY3006 Biologische psychologie: onderzoeksmethoden
Periode 3	4	PSY3009 Psychodiagnostiek PSY3010 Bachelorthese	
Periode 4/5	14	3.4/3.5 Keuzeonderwijs	
Periode 6	4	PSY3009 Psychodiagnostiek PSY3010 Bachelorthese	

PSY3005 Hersenen en handelen – 5 studiepunten

Coördinator: Wijnand Raaijmakers, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 81880, Universiteitssingel 40, oost, k. 4.777a,
e-mail: w.raaijmakers@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Het inzichtelijk maken van de neurale organisatie van handelen in de brede zin van het woord: van ruggenmerg tot cerebrale cortex en van motoriek tot emotie en sociaal handelen.

Trefwoorden

Functionele neuroanatomie, ontwikkeling hersenen, plasticiteit, motoriek en executieve functies, basale ganglia, frontale cortex, limbisch systeem, emotie, sociale cognitie, ziekte van Parkinson.

Omschrijving van het blok

Mensen bewegen en handelen met een doel. Handelen omvat dus meer dan enkel regulatie van motoriek. Het adequaat en efficiënt genereren van actie kan wel gezien worden als de belangrijkste functie van hersenen. Waarnemen heeft vooral zin in het licht van wat het individu met die informatie doet. De neurale organisatie van handelen, motorisch, cognitief, en sociaal-emotioneel, kortom de 'output' van de hersenen, vormt de kern van het blok. Centraal staat het plannen, programmeren en uitvoeren van doelgericht gedrag. Aan de hand van de ontwikkeling, vooral van het visuele systeem, zullen algemene organisatieprincipes besproken worden. Naast de neurale organisatie van motoriek komt het substraat voor sociaal-emotioneel handelen aan de orde, en de samenhang tussen klassiek limbische structuren en prefrontale en temporale cortexgebieden. Parallelen tussen motorisch en cognitief handelen worden verduidelijkt aan de hand van onderzoek met patiënten met de ziekte van Parkinson of prefrontaal hersenletsel. Mirrorneuronen blijken van belang voor zowel het zelf uitvoeren van doelgericht gedrag als het begrijpen van datzelfde gedrag van een ander hetgeen weer ten grondslag kan liggen aan sociale interactie en empathie. Een laatste thema betreft neurale plasticiteit zowel tijdens de ontwikkeling als in volwassenheid.

Aan het eind van het blok dient de student kennis verkregen te hebben van en inzicht in:

- functionele neuroanatomie. Dat houdt in de organisatie van de belangrijkste neurale circuits van ruggenmerg tot neocortex welke ten grondslag liggen aan handelen (motorische en executieve functies), motivatie, emotie en sociale cognitie;
- de ontwikkeling van de hersenen en mechanismen en functies van plasticiteit tijdens de ontwikkeling en in volwassenheid;
- vormen van codering in de motorische corticale gebieden en het verschil met codering in sensorische (visuele) cortex;
- de planning, initiatie, uitvoering en inhibitie van willekeurige bewegingen.

Literatuur

Er is een e-reader samengesteld. Aangeraden wordt om één van de volgende boeken aan te schaffen:

- Gazzaniga, M.S., Ivry, R.B., & Mangun, G.R. (2008). *Cognitive neuroscience. The biology of the mind* (3rd ed.). New York: Norton;
- Bear, M.F., Connors, B.W., & Paradiso, M.A. (2006). *Neuroscience. Exploring the brain* (3rd ed.). Philadelphia: Lippincott, Williams & Wilkins;

PSY3101 Practicum: neuroanatomie

Coördinator: Wijnand Raaijmakers, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 81880, Universiteitssingel 40, oost, k. 4.777a,
e-mail: w.raaijmakers@maastrichtuniversity.nl

De belangrijkste doelstellingen van het practicum zijn het vertrouwd raken met de neuro-anatomische terminologie en het verkrijgen van inzicht in de ruimtelijke en functionele organisatie van het brein. De vier practicumbijeenkomsten zijn hiervoor bij uitstek geschikt: het prepareren van structuren in schapenhersenen (practicum 1&2), het bestuderen met de microscoop van coupes van rattenhersenen (practicum 3) en een practicum met meer of minder uitgerepareerde, geplastineerde, humane hersenen (practicum 4). Door te starten met de 3-dimensionale, macroscopische (met het blote oog zichtbare) organisatie van de hersenen en vervolgens over te gaan naar de meer 2-dimensionale, microscopische organisatie wordt geleerd om doorsneden en MRI-scans van menselijke hersenen te kunnen interpreteren. Er worden opdrachten verstrekt welke uitgevoerd kunnen worden aan de hand van hersenmodellen, atlanten en tekstboeken. Ook wordt gebruik gemaakt van websites en de Brain Tutor (Brain Voyager), om vertrouwd te raken met de 3-dimensionale organisatie van de hersenen. Het practicum wordt afgerond met een verslag.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, hoorcolleges, werkcollege, practicumbijeenkomsten.

Toetsvorm

De bloktoets bestaat uit 6 open vragen.

PSY3006 Biologische psychologie: onderzoeksmethoden - 5 studiepunten

Coördinator: Rainer Goebel, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 84014, Universiteitssingel 40, oost, k. 4-753,
e-mail: r.goebel@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

In deze cursus zullen de studenten de meest belangrijke onderzoeksmethoden van de biologische psychologie leren kennen. Er zal altijd gekeken worden wat er precies wordt gemeten en wat we daardoor kunnen leren over het functioneren van de hersenen. Om de verschillende methoden beter te kunnen onderscheiden zal een overzicht van onderzoeksmethoden worden samengesteld. Verder zal een classificatie schema worden uitgewerkt waardoor het mogelijk wordt de methoden met elkaar te vergelijken. Het zal duidelijk worden dat iedere methode sterke en zwakke punten heeft maar dat iedere methode iets kan bijdragen aan het wetenschappelijke proces. De studenten zullen ook over de mogelijkheid discussiëren verschillende onderzoeksmethoden te combineren.

Trefwoorden

Cognitive neurowetenschappen, neuropsychologie, fMRI, EEG, MEG, PET, TMS, psychofarmacologie, hersenletsel.

Omschrijving van het blok

Biologische psychologie is het vakgebied binnen de psychologie dat zich richt op het bestuderen van de biologische fundamenteën van gedrag. Dit vakgebied heeft tot belangrijke vorderingen geleid met betrekking tot het begrip van hersenprocessen die ten grondslag liggen aan cognitieve functies zoals perceptie, aandacht, taal, geheugen en motoriek. Deze vorderingen zijn uitsluitend mogelijk gemaakt door de applicatie van een aantal verschillende onderzoeksmethoden. De doelstelling van dit blok is om basiskennis te krijgen van alle belangrijke methoden die in de biologische psychologie worden gebruikt, waaronder dieronderzoek, Electroencephalography en Magnetoencephalography (EEG/MEG), Positron Emission Tomography (PET), functional Magnetic Resonance Imaging (fMRI), neuropsychologisch onderzoek naar patiënten met hersenletsel, Transcranial Magnetic Stimulation (TMS) en psychofarmacologisch onderzoek. Elke methode levert een ander zicht op de biologische basis van gedrag en heeft zijn eigen unieke sterktes en zwaktes. Elke week zul je de principes en geselecteerde applicaties van een of twee onderzoeksmethoden leren. In de laatste week zullen we de verschillende methoden met elkaar vergelijken en manieren bespreken om de complementaire informatie die verkregen wordt door onderzoek op verschillende spatio-temporele niveaus te integreren. De verkregen methodologische kennis is relevant voor zowel fundamenteel psychologisch onderzoek als ook voor klinische applicaties.

Literatuur

- Gazzaniga, M.S., Ivry, R.B., & Mangun, G.R. (2008). *Cognitive neuroscience. The biology of the mind* (3rd ed.). New York: Norton;
- Rains, G.D. (2002). *Principles of human neuropsychology*. Boston: McGraw Hill.

PSY3102 Practicum: fMRI data analysis with BrainVoyager

Coördinator: Giancarlo Valente, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 82469, Universiteitssingel 40, oost, k. 4-747,
e-mail: giancarlo.valente@maastrichtuniversity.nl

Standaardanalyse van een sensorisch/cognitief experiment met behulp van een specifiek softwarepakket (BrainVoyager). Na een gezamenlijke demonstratie van het programma in het computerlandschap, zul je direct te werk gaan met een dataset. Het practicum zal worden afgesloten met een verslag van de stappen die je uitgevoerd hebt tijdens de data-analyse.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, colleges, practicumbijeenkomsten.

Toetsvorm

De toets bestaat uit open vragen.

PSY3007 Biologische psychologie: theoretische perspectieven – 5 studiepunten

Coördinator: Leo Blomert, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 81949, Universiteitssingel 40, oost, k. 4-748,
e-mail: l.blomert@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Wat is en hoe werkt theorievorming? De aandacht is gericht op het verschaffen van inzichten in de aard van psychologische c.q. neurocognitieve theorieën. Daarbij wordt veel belang gehecht aan de wisselwerking tussen theorie en experiment en de interpretatie van experimentele resultaten ten behoeve van theorievorming. Deze benadering staat ook centraal in het bijbehorende practicum in de vorm van theoretische presentaties en discussies tussen groepjes studenten.

Trefwoorden

Neurocognitieve theorievorming, rivaliserende theorieën, betekenis experimentele resultaten.

Omschrijving van het blok

Dit blok richt zich op theorieën van cognitieve functies vanuit een neurobiologisch perspectief met de expliciete bedoeling zichtbaar te maken hoe hersenfuncties tot cognitie leiden. Dit onderzoeksgebied is interdisciplinair en gebruikt concepten uit de neuro-, cognitieve en computerwetenschappen. Het ontwikkelen van theorieën in de cognitieve neurowetenschappen kan daarom het beste omschreven worden als een dynamische interactie tussen verschillende bronnen van kennis. Op deze wijze wordt een brug geslagen tussen de neurale en functionele architectuur van cognitie. De revolutionaire ontwikkeling van nieuwe neuro-imaging methoden in het laatste decennium van de vorige eeuw heeft hieraan enorm bijgedragen. Deze methoden zijn nu onontbeerlijk om nieuwe modellen van hersen- en cognitieve functies te testen en te beperken. Speciale aandacht wordt gericht op het 'hoe en wat' van de informatieverwerkende processen zoals die in verschillende modellen en theorieën worden geconceptualiseerd. Deze theoretische evaluatie wordt geïllustreerd met een discussie van de dominante, en vaak conflicterende, theoretische perspectieven voor verschillende cognitieve functies, zoals taal en aandacht, bewustzijn, maar ook multi-modale informatieverwerking. Kennis van deze theoretische perspectieven vormt de basis voor de verschillende mastertrajecten: de studie van de ontwikkeling van cognitieve functies (biologische ontwikkelingspsychologie); de studie van cognitieve dysfuncties (neuropsychologie) en de fundamentele studie van de relatie tussen hersenen en cognitie (cognitieve neurowetenschap).

Literatuur

Er is een e-reader samengesteld.

PSY3103 Practicum: theorie presentatie

Coördinator: Leo Blomert, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 81949, Universiteitssingel 40, oost, k. 4-748,
e-mail: l.blomert@maastrichtuniversity.nl

Evaluatie van theorieën vanuit een meta-theoretisch perspectief. Rivaliserende theorieën voor eenzelfde fenomeen worden vergeleken. Er worden paren gevormd binnen de onderwijsgroep. Elk paar kiest een inhoudelijk thema, waarbij de ene student theorie 1 en de andere student van het paar theorie 2 verdedigt in een korte presentatie. Studenten krijgen literatuur aangereikt voor elk thema, waarbij verwacht wordt dat de student hier zelf literatuur aan toevoegt. Dit practicum wordt besloten met een mondelinge presentatie van 10-15 minuten, gevolgd door een discussie in de groep.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, colleges, practicumbijeenkomst.

Toetsvorm

De toets bestaat uit open vragen.

PSY3008 Statistiek III – 6 studiepunten

Coördinator: Gerard van Breukelen, faculteitsbureau, tel. 38 84001, Universiteitssingel 5, k. 1.023 (ma/wo/vrij) of vakgroep Methodologie en Statistiek, tel. 38 82274, Debyeplein 1, k. B2.03 (di/do), e-mail: gerard.vbreukelen@stat.unimaas.nl

Doelstelling(en)

Het doel van dit blok is tweeledig. Enerzijds wordt een aanvulling gegeven op Statistiek II, namelijk de analyse van factoriële designs met een dichotome in plaats van kwantitatieve afhankelijke variabele. Anderzijds ligt het accent op de analyse van tests en vragenlijsten. Daarmee biedt dit blok voorkennis voor het blok psychodiagnostiek.

Trefwoorden

Logistische regressie, klassieke psychometrie, moderne psychometrie, factor analyse.

Omschrijving van het blok

Het blok omvat drie technieken die elk circa twee blokkeken beslaan: logistische regressie, betrouwbaarheidsanalyse en factoranalyse.

Logistische regressie is het analogon van de bij Statistiek II behandelde variantie en regressie-analyse voor het geval dat de afhankelijke variabele dichotoom is in plaats van continu, zoals genezen of slagen. Met logistische regressie kan men de effecten van meerdere onafhankelijke variabelen voor elkaar corrigeren (confounding) en interacties onderzoeken. Daarmee vormt het ook de uitbreiding van de kruistabelanalyse uit Statistiek I naar meerdere onafhankelijke variabelen.

Betrouwbaarheidsanalyse is een klassieke psychometrische methode voor de analyse van tests en vragenlijsten. Vaak worden de antwoorden van personen op meerkeuzevragen (items) logisch gescoord en opgeteld tot een totaalscore voor bijvoorbeeld intelligentie of attitude. Men neemt dan aan dat die items hetzelfde meten. Met betrouwbaarheidsanalyse kan nagegaan worden of elk item in de schaal past en hoe betrouwbaar de totaalscore is. Het blok biedt een training in klassieke psychometrie, en een kennismaking met moderne psychometrie (het Rasch model). Verder is er aandacht voor validiteit en overeenstemming tussen beoordelaars.

Factoranalyse is een methode om een veelheid aan variabelen te reduceren tot een klein aantal onderliggende factoren. Vroeger diende factoranalyse voor de reductie van scores op verschillende tests tot een klein aantal dimensies, zoals verbale en ruimtelijke intelligentie, of extraversie en neuroticisme. Tegenwoordig dient factoranalyse vaker voor de indeling van items binnen één vragenlijst in subschalen. Factoranalyse is daarmee verwant aan de psychometrie. De cursus biedt een training in exploratieve factoranalyse met SPSS en een kennismaking met confirmatieve factoranalyse (LISREL).

Literatuur

- voor kruistabellen: voor kruistabellen: het hoofdstuk hierover in het boek: Moore, D.S., McCabe, G.P. & Craig, B. (2007). *Introduction to the practice of statistics* (6th ed.). New York: Freeman and Company;
- voor logistische regressie: Tan, F. (2000). Logistische regressie analyse. In M. Berger, Tj. Imbos & M. Janssen (Eds.), *Methodologie en Statistiek deel II* (hoofdstuk 14 + bijlage 3). Maastricht: Universitaire Pers Maastricht;
- voor klassieke psychometrie: Van Breukelen, G., & Candel, M. (2000). Betrouwbaarheid, validiteit en overeenstemming. In M. Berger, Tj. Imbos & M. Janssen (Eds.), *Methodologie en Statistiek deel II* (hoofdstuk 16 + bijlagen 2 en 4). Maastricht: Universitaire Pers Maastricht;
- voor moderne psychometrie: Crocker, L., & Algina, J. (1986). *Introduction to classical and modern test theory*. Orlando: Harcourt Brace Javonovich College – Publishers (hoofdstuk 15);
- voor factoranalyse: Van Breukelen, G. (2000). Factoranalyse. In M. Berger, Tj. Imbos & M. Janssen (Eds.), *Methodologie en Statistiek deel II* (hoofdstuk 17). Maastricht: Universitaire Pers Maastricht.

PSY3201 Practicum: SPSS

Coördinator: Gerard van Breukelen, faculteitsbureau, tel. 38 84001, Universiteitssingel 5, k. 1.023 (ma/wo/vrij) of vakgroep Methodologie en Statistiek, tel. 38 82274, Debyeplein 1, k. B2.03 (di/do), e-mail: gerard.vbreukelen@stat.unimaas.nl

Er zijn vier practicumbijeenkomsten, namelijk één voor elk van de onderdelen kruistabellen, logistische regressie, klassieke psychometrie, factoranalyse. In deze bijeenkomsten wordt de desbetreffende statistische techniek geoefend op echte of realistische data. De opdrachten voor de SPSS analyses staan in het blokboek. De SPSS uitvoer wordt besproken in de onderwijsgroep. Ter voorbereiding op de practicumbijeenkomst dient de student de betreffende theorie te bestuderen (zie de handout van het hoorcollege en de verplichte literatuur). Ter voorbereiding op de onderwijsgroep waarin de SPSS uitvoer wordt besproken, moet de student zelf de in het blokboek opgenomen vragen over die SPSS uitvoer te beantwoorden. Voor zover de tijd dat toelaat, worden studenten geacht dat al tijdens het practicum te doen.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, colleges, practicumbijeenkomsten, responsiecolleges.

Toetsvorm

De toets bestaat uit 18 meerkeuzevragen met ieder 3 alternatieven. Het is een open boek toets, maar het gebruik van oude toetsen tijdens het examen is verboden.

PSY3009 Psychodiagnostiek – 6 studiepunten

Coördinator: Anton de Vries, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 84043, Universiteitssingel 5, k. 1.025,
e-mail: a.devries@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Inzicht in de principes van psychodiagnostiek.

Trefwoorden

Betrouwbaarheid, validiteit, normeren, bias, diagnostische cyclus, Bayesiaanse statistiek, ethische beroepscode.

Omschrijving van het blok

Dit blok heeft tot doel de student inzicht te geven in de theoretische principes van het psychodiagnostisch onderzoek. Aan de orde komen: de betekenis van instrumentele kwaliteiten voor de interpretatie van diagnostische gegevens, de besliskundige aspecten van de psychodiagnostiek en de ethische voorwaarden zoals geformuleerd in de beroepscode van het NIP.

Geïllustreerd aan de hand van praktische problemen komen in de eerste taken de betekenis van eigenschappen zoals betrouwbaarheid, validiteit, normering, instrumenttype (interviews, enquêtes, beoordelingschema's, vragenlijsten en tests), en bronnen van vertekening voor de interpretatie van diagnostische resultaten aan bod. Vervolgens wordt de diagnostiek als beslissingsproces benaderd. Tekortkomingen in beslissingen door het gebruik van cognitieve heuristieken worden in het licht van de oude controverse tussen klinische en statistische predictie geplaatst. Het diagnostisch proces wordt gezien als een cyclus die nauw verwant is aan de empirische cyclus. Tevens wordt de toepassing van de Bayesiaanse statistiek op de diagnostiek behandeld. Tot slot maken studenten kennis met de ethische beroepscode van het NIP. Hoewel de stof wordt toegelicht aan de hand van voorbeelden uit de klinische praktijk, beoogt dit blok het inzicht in de principes van meten in de psychologie te verdiepen.

PSY3202 Practicum: testbeoordeling en gegevensverwerking

Coördinator: Anton de Vries, cognitieve neurowetenschappen, tel. 38 84043, Universiteitssingel 5, k. 1.025,
e-mail: a.devries@maastrichtuniversity.nl

Het practicum bestaat uit een serie opdrachten, die parallel lopen aan de taken. Hierin wordt de kennis opgedaan bij het statistiek onderwijs toegepast. De student heeft de opdracht om de theorie uit de diverse taken toe te passen op een fictieve dataset.

De studenten krijgen zodoende ervaring met betrouwbaarheidsanalyse, item analyse, validatie onderzoek, normering onderzoek en besliskundige analyse.

Literatuur

Er is een e-reader samengesteld.

Onderwijsvorm

Onderwijsgroepsbijeenkomsten, hoorcolleges.

Toetsvorm

De toets bestaat uit open vragen.

NB: Met het behalen van dit blok verkrijgt de student niet automatisch de basisaantekening psychodiagnostiek NIP. Hiervoor bestaan aanvullende eisen.

PSY3010 Bachelorthese – 6 studiepunten

Coördinator: Remco Havermans, experimentele klinische psychologie, tel. 38 84053, Universiteitssingel 4o, oost, k. 3.735,
e-mail: r.havermans@maastrichtuniversity.nl

Doelstelling(en)

Schrijven van een gedegen wetenschappelijk onderzoeksrapport (of dit nu een literatuuronderzoek of een empirische studie betreft), over een voor de psychologie relevant wetenschappelijk onderwerp.

Trefwoorden

Schrijfonderwijs, bachelorthese, wetenschappelijk onderzoek.

Omschrijving van het blok

Als afsluiting van de bachelorfase dienen studenten een bachelorthese te schrijven. Dit is een artikel waarin verslag wordt gedaan van een literatuuronderzoek of een empirische studie (zoals een experiment). Bij een empirische onderzoeksrapportage zal de student beschikking moeten hebben over onderzoeksdata (dit moet in overleg met een begeleider worden bekeken). De student zal in alle gevallen aan de hand van relevante en recente wetenschappelijke literatuur een duidelijke achtergrond/probleemsituatie moeten schetsen van het gekozen onderwerp en dit uitwerken in een heldere vraagstelling. In de these dient de student deze vraag vervolgens te beantwoorden volgens de huidige regels van de kunst. Om wegwijs te geraken in deze regels bestaat er binnen EleUM de organization 'FPN Bachelorthese'. Deze zogeheten organization is toegankelijk voor alle studenten en medewerkers van de Faculty of Psychology and Neuroscience. Hier vindt men alle benodigde informatie voor de bachelorthese. De student is zelf verantwoordelijk voor het selecteren van een geschikt onderwerp en voor het vinden/benaderen van een begeleider. Studenten moeten ruim op tijd beginnen met de voorbereiding van de bachelorthese (idealiter wordt hiermee begonnen aan het begin van het derde jaar). De student mag echter pas gaan beginnen met de bachelorthese wanneer een mede door de begeleider ondertekend opgavenformulier (inclusief de opzet van de bachelorthese) voor het einde van de uiterlijke inleverdatum bij bureau onderwijs is ingeleverd. Raadpleeg My Organizations > FPN Bachelorthese in EleUM voor alle noodzakelijke informatie over procedures en inleverdata, wetenschappelijke eisen, criteria en richtlijnen.

PSY3203 Practicum: Endnote

Coördinator: Henriëtte Hazen, universiteitsbibliotheek, tel. 38 85125, Universiteitssingel 50, flexplek, e-mail: h.hazen@maastrichtuniversity.nl

Tijdens de tweede blokperiode van jaar 3 wordt tevens een verplichte cursus Endnote aangeboden. Dit practicum behandelt het gebruik van het databaseprogramma Endnote om een eigen literatuurbestand te maken en een werkstuk/document (in Word of WP) van citaten en een literatuurlijst te voorzien volgens de gewenste opmaakstijl.

Toetsvorm

De definitieve versie van de bachelorthese wordt door de begeleider aan de hand van een checklist en een voorbedrukt beoordelingsformulier beoordeeld met betrekking tot inhoud en vorm. Van de laatste definitieve versie van de bachelorthese (waarin alle eerdere aanvullingen en opmerkingen van de begeleider zijn verwerkt) moet uiterlijk 15 juni, één exemplaar naar de begeleider voor beoordeling en één als elektronische bijlage worden gemaild naar fdp-bachelorthese@maastrichtuniversity.nl (zie EleUM > My Organizations > FPN Bachelorthese voor meer gedetailleerde informatie).

3.2.3 Keuzeonderwijs

In het derde jaar is keuzeonderwijs voorzien. Keuzeonderwijs biedt studenten de mogelijkheid hun programma zowel te verbreden als nader te specificeren. De invulling van het keuzeonderwijs hoeft niet beperkt te blijven tot de periodes vier en vijf van het derde jaar. Studenten kunnen het keuzeonderwijs naar eigen wens invullen, zowel binnen de eigen faculteit als aan andere faculteiten binnen de Universiteit Maastricht of aan andere universiteiten en onderzoeksinstituten in binnen- en buitenland. Dit jaar kunnen studenten voor het eerst hun keuzeonderwijs ook invullen door deelname aan een minor bij een andere faculteit of door het uitvoeren van een onderzoeksproject in het kader van Marble, Maastricht Research Based Learning. Binnen Marble is het de bedoeling dat in aansluiting op het onderzoekspracticum, studenten in het vijfde semester of zesde semester van de bacheloropleiding mee kunnen doen aan een onderzoeksproject onder leiding van een wetenschapper van onze of een andere faculteit. Dit onderzoek kan dan eventueel ook als basis dienen voor het schrijven van een empirische bachelorthese.

Meer informatie over het Marble en minor onderwijs, zal beschikbaar worden gemaakt via de website en EleUM. Voor invulling van (delen van) het keuzeonderwijs buiten de eigen faculteit is toestemming nodig van de examencommissie.

Deze toestemming kan aangevraagd worden door het online invullen van het formulier 'Aanvraag keuzeonderwijs', dat zich bevindt op EleUM > Students Faculty of Psychology and Neuroscience > Forms. Voor vragen over beurzen voor een buitenlands studieverblijf kunnen studenten terecht bij het International Relations Office (IRO) (tel. 38 81920, Universiteitssingel 40, oost, k. 1.768), e-mail: international-fpn@maastrichtuniversity.nl).

Opzet keuzeonderwijs aan de Faculty of Psychology and Neuroscience

Coördinator keuzeonderwijs: Rob Ruiter, arbeids- en sociale psychologie, tel. 38 82413, Universiteitssingel 5, k. 3.023, e-mail: r.ruiter@maastrichtuniversity.nl

In de periodes vier en vijf van het derde jaar worden keuzeblokken aangeboden door medewerkers van de Faculty of Psychology and Neuroscience. De inschrijving voor keuzeblokken vindt plaats in de tweede periode van het derde studiejaar. Overigens kan iedere student een eigen onderwerp aandragen als thema voor een individueel keuzeblok, mits de student een docent bereid vindt hem of haar daarbij te begeleiden en mits de student toestemming krijgt van de examencommissie (zie keuzegids).

De onderwijsvorm binnen de keuzeblokken wijkt af van het traditionele probleemgestuurd onderwijs. Activiteiten kunnen verschillende vormen aannemen, bijvoorbeeld een seminar waarin studenten verslag doen van de wijze waarop zij invulling hebben gegeven aan het gekozen onderwerp, leesgroepen waarin studenten gezamenlijk een belangrijk werk over het keuzeonderwerp bestuderen, of een gezamenlijke excursie of workshop.

De keuzeblok onderwerpen worden door docenten aangedragen. Van elk onderwerp wordt in de handleiding voor het keuzeonderwijs 'Electives Year 3 2010/2011' een korte omschrijving gegeven. Daarnaast wordt informatie over de onderwijsvorm vermeld.

Het aanbod van het keuzeonderwijs wordt elk jaar opnieuw vastgesteld. Dit betekent dat blokken niet jaarlijks zullen terugkeren. Studenten dienen er daarom voor te zorgen dat een keuzeblok behaald wordt in het jaar dat het gevolgd wordt. Lukt dit niet en het blok wordt toch het jaar erna weer aangeboden dan zal de student zich opnieuw moeten aanmelden voor dit onderwijs. Dit geeft echter geen garantie dat de student opnieuw geplaatst zal worden voor het specifieke blok. Alle keuzeblokken worden in principe in het Engels aangeboden. Indien er geen buitenlandse studenten staan ingeschreven, is het aan de coördinator om te beslissen of de bijeenkomsten in het Nederlands of Engels zullen plaatsvinden. Als minder dan zes studenten zich inschrijven voor een keuzeblok, dan kan de blokcoördinator beslissen het blok te laten vervallen of in individuele vorm aan te bieden.

Studenten worden verzocht goed na te denken over de wijze waarop zij het keuzeonderwijs willen vormgeven. Dit betreft vooral de organisatie van het keuzeprogramma in het geval men onderwijs aan andere faculteiten of instellingen wil volgen. Periodes van onderwijs elders overlappen vaak niet met periodes van onderwijs hier. Informatie hierover en aanverwante zaken, zoals de wijze van aanmelding, aantal studiepunten e.d., dienen studenten zelf in te winnen.

De gids keuzeonderwijs 2010/2011, waarin het definitieve aanbod en de planning van de blokken staat vermeld, zal in oktober 2010 beschikbaar zijn.

4. Examen – en onderwijsregeling bachelor

Overzicht

Paragraaf 1	Algemene bepalingen
Art. 1.1	Toepasselijkheid van de regeling
Art. 1.2	Begripsbepalingen
Art. 1.3	Doel van de opleiding
Art. 1.4	Vorm van de opleiding
Art. 1.5	Communicatie
Art. 1.6	Examen van de opleiding
Paragraaf 2	Opbouw van de opleiding
Art. 2.1	Studielast
Art. 2.2	Samenstelling
Art. 2.3	Keuzeonderwijs
Art. 2.4	Honoursprogramma
Art. 2.5	Het examen
Paragraaf 3	Onderwijs
Art. 3.1	Blokken, samenstelling
Art. 3.2	Deelname onderwijs
Paragraaf 4	Toetsen en examens
Art. 4.1	Volgorde van toetsen en examenonderdelen
Art. 4.2	Tijdvakken en frequentie van de toetsen
Art. 4.3	Inschrijven/uitschrijven toetsen
Art. 4.4	Vorm van de toetsen
Art. 4.5	Aftekening van blokken
Art. 4.6	Grade point average (GPA)
Art. 4.7	Geldigheidsduur
Art. 4.8	Vaststelling en bekendmaking toetsuitslag
Art. 4.9	Inzagerecht
Art. 4.10	Vrijstelling
Art. 4.11	Fraude
Art. 4.12	Ongeschiktheid (Iudicium Abeundi)
Art. 4.13	Examen
Art. 4.14	Graad en getuigschrift
Art. 4.15	Certificaat Honoursprogramma
Art. 4.16	Toegang tot aansluitende master
Art. 4.17	Beroepsrecht
Paragraaf 5	Studieadvies
Art. 5.1	Studieadvies propedeutische fase
Art. 5.2	Negatief studieadvies
Art. 5.3	Normen
Art. 5.4	Procedure
Art. 5.5	Persoonlijke omstandigheden
Art. 5.6	Hardheidsclausule
Paragraaf 6	Vooropleiding
Art. 6.1	Vervangende eisen deficiënties vooropleiding
Art. 6.2	Nederlandse taal
Art. 6.3	Colloquium doctum
Art. 6.4	VWO diploma 'oude stijl'
Paragraaf 7	Studiebegeleiding
Art. 7.1	Studievoortgangsregistratie
Art. 7.2	Studiebegeleiding
Art. 7.3	Mentoraat
Paragraaf 8	Overgangs- en slotbepalingen
Art. 8.1	Toetsen en examens oude curriculum
Art. 8.2	Overstap oude curriculum – nieuwe curriculum
Art. 8.3	Wijzigingen
Art. 8.4	Bekendmaking
Art. 8.5	Onvoorziene gevallen/Vangnetregeling
Art. 8.6	Inwerkingtreding

Bijlagen bij Onderwijs- en Examenregeling

Bijlage 1	Equivalentie tabel
Bijlage 2	Samenstelling honoursprogramma
Bijlage 3	Uitvoeringsregeling uitwisseling en keuzevakken buitenland

4.1 ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING BACHELOR

Paragraaf 1 Algemene bepalingen

Onderwijs- en examenregeling voor het studiejaar 2010-2011 voor de bacheloropleiding psychologie van de Faculty of Psychology and Neuroscience, zoals bedoeld in artikel 7.13 van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek (WHW).

Artikel 1.1 Toepasselijkheid van de regeling

Deze regeling is van toepassing op het onderwijs en de examens van de bacheloropleiding psychologie van de Faculty of Psychology and Neuroscience, hierna te noemen: de opleiding.

De opleiding wordt verzorgd door de Faculty of Psychology and Neuroscience, hierna te noemen: de faculteit.

De regeling is vastgesteld door het faculteitsbestuur van de faculteit na verkregen advies van de opleidingscommissie en na verkregen instemming c.q. gehoord de faculteitsraad, en geldt met ingang van 1 september 2010 voor het studiejaar 2010-2011.

Artikel 1.2 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. de wet: de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek, WHW;
- b. student: degene die is ingeschreven aan de Universiteit Maastricht met als peildatum 1 december 2009 voor het volgen van het onderwijs en/of het afleggen van de toetsen en het examen van de opleiding;
- c. blok: een onderwijseenheid van de opleiding, in de zin van de WHW;
- d. propedeutische fase: de eerste periode van de opleiding met een studielast van 60 studiepunten, die samenvalt met cursusjaar 1. Aan de propedeutische fase is géén propedeutisch examen verbonden;
- e. cursusjaar: jaar 1, jaar 2 dan wel jaar 3 van de bacheloropleiding;
- f. studiejaar: de periode van 1 september van een kalenderjaar tot en met 31 augustus van het daaropvolgende kalenderjaar;
- g. opleiding: de bacheloropleiding genoemd in artikel 1.1 van deze regeling;
- h. semester: deel van het studiejaar, beginnend op 1 september en eindigend op 31 januari, dan wel beginnend op laatstgenoemde datum en eindigend op 31 augustus daaropvolgend.
- i. bachelor: de cursussen 1 tot en met 3 van de opleiding;
- j. onderwijsbijeenkoms: een praktische oefening als bedoeld in artikel 7.13 lid 2 onder d van de WHW;
- k. practicum: een praktische oefening als bedoeld in artikel 7.13 lid 2 onder d van de WHW;
- l. toets: het tentamen als onderdeel van het examen als bedoeld in artikel 7.10 van de WHW;
- m. examen: het afsluitend bachelorexamen van de opleiding;
- n. studiepoint: eenheid uitgedrukt in ECTS, waarbij een studiepoint gelijk staat aan 28 uren studie;
- o. examencommissie: de commissie van de opleiding als bedoeld in artikel 7.12 van de WHW.
- p. examiner: de door de examencommissie aangewezen persoon die belast is met het afnemen van toetsen en het vaststellen van de uitslag daarvan;
- q. blokcoördinator c.q. practicumcoördinator: een examiner die inhoudelijk verantwoordelijk is voor een bepaald blok c.q. practicum in een bepaald blok;
- r. college van beroep: het college van beroep voor de examens als bedoeld in artikel 7.60 van de WHW;
- s. Regels en Richtlijnen: de door de examencommissie vastgestelde regels met betrekking tot de goede gang van zaken tijdens de toetsen en richtlijnen met betrekking tot de beoordeling van degene die de toets aflegt en met betrekking tot de vaststelling van de uitslag van de toetsen en de examens als bedoeld in artikel 7.12 lid 4 van de WHW;
- t. het faculteitsbestuur: het bestuur van de faculteit als bedoeld in artikel 9.12 van de WHW;
- u. UM: Universiteit Maastricht

De overige begrippen hebben de betekenis die de wet daaraan toekent.

Artikel 1.3 Doel van de opleiding

De afgestudeerde bachelorstudent beschikt over een academisch denk- en werkniveau op het gebied van de psychologie, inclusief de volgende vaardigheden:

<i>studeervaardigheden</i>	- planmatig werken; - ICT-gebruik, - redelijke beheersing Engels, - bestuderen van teksten;
<i>academische vaardigheden</i>	- analyseren, conceptualiseren, redeneren; - problemen stellen en (meehelpen) oplossen; - opzetten, uitvoeren, verslaan, beoordelen van (eenvoudig) onderzoek; - systematisch zoeken en selecteren van literatuur; - mondeling en schriftelijk presenteren; - beoordelen van eigen en andermans werk; - reflecteren op het vak en het werk van beoefenaars;
<i>algemene beroepsvaardigheden</i>	- discussiëren, argumenteren; - samenwerken, projectmatig werken;

- observeren; communicatievaardigheden;

specifieke
beroepsvaardigheden

- psychodiagnostiek, systematisch kunnen interveniëren;
- psychologische gespreksvoering.

De student die de bachelorfase heeft afgerond

1. beschikt over een algemene oriëntatie in de psychologie en haar deelgebieden i.h.b. in de biologische en cognitieve psychologie, alsmede in de globale historische en filosofische achtergronden en grondslagen van het vak;
2. is in staat problemen op het terrein te analyseren en te conceptualiseren, daarover mondeling en schriftelijk te rapporteren, zowel aan vakgenoten als aan een breder publiek;
3. is in staat eenvoudig psychologisch onderzoek op te zetten, uit te voeren en te verslaan in de eigen of tenminste één vreemde taal;
4. beschikt over methodologische kennis;
5. is in staat psychologisch onderzoek en vakliteratuur van gemiddeld niveau te begrijpen en te beoordelen; en beschikt hiertoe over de onderzoeksmethodische en -technische vaardigheden die in de psychologie gemiddeld gebruikelijk zijn;
6. beschikt over voldoende kennis en vaardigheden van (een) deelgebied(en) om: *ofwel* in principe toegelaten te kunnen worden tot een masteropleiding binnen de psychologie, *ofwel* een beroep te kunnen uitoefenen op een breed terrein waarop bachelors in de psychologie werkzaam kunnen zijn.

Artikel 1.4 Vorm van de opleiding

De opleiding wordt voltijds verzorgd.

De opleiding start eenmaal per jaar in september .

Artikel 1.5 Communicatie

Het bestuur van de faculteit, de examencommissie en de examinatoren kunnen bij het onderwijs en de examinering gebruik maken van internet, e-mail en Ask-Psychology.

Artikel 1.6 Examen van de opleiding

In de opleiding kan het volgende examen worden afgelegd: het bachelorexamen

Paragraaf 2 Opbouw van de opleiding

Artikel 2.1 Studielast

De opleiding heeft een studielast van 180 studiepunten (ECTS), waarbij een studiepunten gelijk staat aan 28 uur studeren.

Artikel 2.2 Samenstelling

De opleiding omvat de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

Cursusjaar 1:

• 1 blok 'Vaardigheden I: Leren in Groepen'	2 studiepunten
• 1 blok 'Sociaal gedrag'	6 studiepunten
• 1 blok 'Methoden en technieken'	6 studiepunten
• 1 blok 'Lichaam en gedrag'	6 studiepunten
• 1 blok 'Statistiek I'	6 studiepunten
• 1 blok 'Vaardigheden II: Observeren en Presenteren'	4 studiepunten
• 1 blok 'Ontwikkeling'	6 studiepunten
• 1 blok 'Waarnemen'	6 studiepunten
• 1 blok 'Geschiedenis en grondslagen van de psychologie'	6 studiepunten
• 1 blok 'Leren en geheugen'	6 studiepunten
• 1 blok 'Vaardigheden III: Communiceren en Organiseren'	4 studiepunten
• Voortgangstoetsen	2 studiepunten
Totaal cursusjaar 1	60 studiepunten

Cursusjaar 2:

• Een blok 'Onderzoekspracticum'	10 studiepunten
• Een blok 'Statistiek II'	6 studiepunten
• Vaardigheidsonderwijs ter waarde van	6 studiepunten
• Voortgangstoetsen	2 studiepunten
• Zes inhoudelijke blokken ter waarde van	36 studiepunten
Totaal cursusjaar 2	60 studiepunten

Cursusjaar 3:

• Keuzeonderwijs ter waarde van	18 studiepunten
• Een blok 'Psychodiagnostiek'	6 studiepunten
• Een blok 'Statistiek III'	6 studiepunten

- Een blok 'Onderzoeksmethoden' 6 studiepunten
 - Bachelorthese 6 studiepunten
 - Vaardigheidsonderwijs ter waarde van 1 studiepunt
 - Proefpersoonverplichting 1 studiepunt
 - Voortgangstoetsen 2 studiepunten
 - Twee inhoudelijke blokken ter waarde van 14 studiepunten
- Totaal cursusjaar 3* 60 studiepunten

Artikel 2.3 Keuzeonderwijs

De student heeft de mogelijkheid om in jaar 3 het in 2.2 genoemde keuzeonderwijs met onder lid 1 t/m 4 genoemde onderdelen in te vullen. Er is geen maximum betreffende het aantal keuzeblokken dat men mag volgen; echter studiepunten behaald d.m.v. keuzeonderwijs kunnen niet gebruikt worden om verplichte blokken of onderdelen van het bachelorprogramma te vervangen.

1. Minor

- a. De student is gerechtigd om in het kader van de opleiding psychologie in periode 1 en 2 van het derde jaar (semester 5) een minor te kiezen uit het aanbod van een andere faculteit van de UM.
- b. Voor keuze komen in aanmerking de door faculteiten aangeboden minores, die als zodanig zijn opgenomen in de programmagids/cursuscatalogus van de UM.
- c. De minor heeft een totale studielast van tenminste 18 studiepunten. Indien de studielast van de gekozen minor meer bedraagt dan 18 studiepunten, zullen deze punten tevens worden aangetekend op de lijst examenonderdelen maar tellen niet mee voor de in artikel 2.1 bedoelde studielast.

2. Keuzevakken binnen de faculteit

- a. Keuzeonderwijs kan bestaan uit regulier aangeboden (keuze)blokken van de faculteit of individueel keuzeonderwijs gevolgd aan de faculteit en mag niet (grotendeels) inhoudelijk overlappen met eerder gevolgd onderwijs binnen het bachelorprogramma.
- b. In het geval een student individueel keuzeonderwijs wil volgen (waaronder een individueel thema, onderzoeksparticipatie en een onderzoeksproject vallen) gelden de volgende criteria:
 - begeleiding en beoordeling door een docent van de faculteit;
 - een minimale studiebelasting van 28 uur per studiepunt;
 - beoordeling gebaseerd op een individueel geschreven werkstuk of toets;
 - inhoud moet een link hebben met de doelstellingen van het bachelorprogramma;
 - het betreffende onderwijs moet goedgekeurd zijn door de examencommissie.

3. Keuzevakken buiten de faculteit

- a. De student heeft de keuze om als onderdeel van de opleiding te kiezen – onder goedkeuring van de examencommissie – voor onderdelen verzorgd door een andere faculteit van de UM, een andere Nederlandse universiteit of een buitenlandse universiteit. Voor onderdelen behaald in het buitenland gelden de regels en procedures zoals opgenomen in bijlage 3 van dit reglement.
- b. De examencommissie kan de in lid a bedoelde goedkeuring onthouden, ingeval naar haar oordeel een voorgesteld keuzevak inhoudelijk vergelijkbaar is met eerder door de student afgelegde onderdelen en tot overlap zal leiden of wanneer de inhoud geen link heeft met de doelstellingen van het bachelorprogramma.

4. Maastricht Research Based Learning (MARBLE)

- a. De opleiding kent een research based onderdeel: MARBLE.
- b. Jaarlijks wordt door de examencommissie namens het faculteitsbestuur een aantal studenten geselecteerd voor deelname aan MARBLE. Daarbij gelden de volgende criteria:
De top 25% (op basis van studieresultaten) van 3de jaars studenten wordt persoonlijk aangeschreven. Aanmelding voor overige studenten gebeurt op basis van een of meer van onderstaande criteria:
 - Motivatiebrief;
 - Alle vakken met een voldoende afgerond;
 - 2de studiejaar volledig afgerond.
- c. De procedure wordt gepubliceerd in de programmagids of op de facultaire website.
- d. De studiepunten MARBLE maken deel uit van het keuzeonderwijs.

Artikel 2.4 Honoursprogramma

- a. De opleiding kent een honoursprogramma. De samenstelling daarvan is vermeld in bijlage 2
- b. Jaarlijks wordt door de examencommissie namens het faculteitsbestuur een aantal studenten geselecteerd voor deelname aan het honoursprogramma.
Daarbij gelden de volgende criteria:
Bachelorstudenten worden uitgenodigd het honoursprogramma te volgen, als zij alle eerstejaarsvakken in één keer hebben gehaald en tot de beste twintig van hun jaar behoren, berekend naar het GPA. Daarnaast moeten de geselecteerde studenten een GPA van minimaal 8.0 hebben behaald.
- c. De selectieprocedure wordt gepubliceerd in de programmagids of op de facultaire website.
- d. De studiepunten in het honoursprogramma komen boven op de studielast zoals bedoeld in artikel 2.1.

Artikel 2.5 Het examen

Het examen bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. de onderwijsonderdelen van cursusjaar 1 zoals vermeld in artikel 2.2 van de examenregeling;
- b. de onderwijsonderdelen van cursusjaar 2 zoals vermeld in artikel 2.2 van de examenregeling;
- c. de onderwijsonderdelen van cursusjaar 3 zoals vermeld in artikel 2.2 van de examenregeling;
- d. de practica en de daarbij behorende opdrachten behorende bij de blokken als bedoeld onder a, b en c;
- e. de bijeenkomsten behorende bij de onderdelen a - d;

Paragraaf 3 Onderwijs

Artikel 3.1 Blokken; samenstelling

Voor de onderdelen van de opleiding worden blokken verzorgd met een studielast zoals vermeld in artikel 2.2.

Artikel 3.2 Deelname onderwijs

1. Voorkennis

Onverminderd het bepaalde in artikel 4.1 lid 1 wordt voor elk onderwijsblok aangegeven welke voorkennis gewenst is om daaraan met goed gevolg te kunnen deelnemen.

2. Inschrijven onderwijs

Aan het onderwijs van een blok kan worden deelgenomen nadat de student zich tijdig daarvoor heeft ingeschreven via SAP/SLM (My UM). Informatie betreffende de tijdsperiode voor inschrijven van blokken kan men vinden op EleUM.

3. Deelname facultair keuzeonderwijs

Studenten dienen er rekening mee te houden dat het aantal keuzeblokken dat de faculteit aanbiedt beperkt is. Het zal voor studenten die niet kiezen voor een minor of een Marble project waarschijnlijk niet mogelijk zijn alle studiepunten voor het keuzeonderwijs te behalen via de door de faculteit aangeboden keuzeblokken. Zij zullen een deel van de studiepunten voor het keuzeonderwijs moeten behalen via individueel keuzeonderwijs binnen de faculteit (zie art. 2.3, lid 2, sub b) of onderwijs buiten de faculteit (zie art. 2.3, lid 3).

4. Voertaal

- a. Het onderwijs en de toetsing in een Nederlandstalige opleiding vindt in beginsel plaats in het Nederlands. Onderdelen kunnen in het Engels plaatsvinden.
- b. Bij het onderwijs en de toetsing van Nederlandstalige opleidingen kan gebruik worden gemaakt van Nederlands, en/of Engelstalige teksten.

Paragraaf 4 Toetsen en examens

Artikel 4.1 Volgorde van toetsen en examenonderdelen

Ten aanzien van de volgorde van de toetsen en examenonderdelen geldt de volgende regeling:

1. Men volgt eerst het eerste bachelorjaar (B1), daarna het tweede bachelorjaar (B2) en ten slotte het derde bachelorjaar (B3). Hierbij gelden de volgende nadere bepalingen:
 - De student mag deelnemen aan de examenonderdelen van cursusjaar 2, indien de student voor aanvang van cursusjaar 2 een positief bindend studieadvies heeft gekregen (zie paragraaf 5).
 - Om toegelaten te kunnen worden tot portfolio 3.0 moet een aftekening behaald zijn voor portfolio 2.0.
 - Om toegelaten te worden tot of toestemming te krijgen voor het volgen van keuzeonderwijs in het buitenland moet voldaan zijn aan de volgende eis:
 - Alle examenonderdelen van jaar 2 uit periode 1 en 2 moeten behaald zijn
 - Voldaan hebben aan de proefpersoonverplichting.
2. Conform artikel 7.30 lid 3 van de WHW kan de examencommissie een student de toegang verlenen tot het afleggen van andere onderdelen van het examen anders dan bedoeld in lid 1.
3. Ingeval de student zonder toestemming van de examencommissie afwijkt van de in lid 1 beschreven volgorde/eisen, kan door de examencommissie het resultaat van de desbetreffende toets ongeldig worden verklaard.

Artikel 4.2 Tijdvakken en frequentie van de toetsen

1. Tot het afleggen van toetsen wordt tweemaal per studiejaar, op door de examencommissie te bepalen tijdstippen de gelegenheid gegeven: éénmaal tijdens dan wel direct na afloop van de blokperiode (reguliere toets) en éénmaal in de loop van het studiejaar in de daarvoor bestemde perioden (herkansingstoets).
2. In bijzondere gevallen kan de examencommissie besluiten tot het afnemen van een toets op een ander moment dan de ingevolge het eerste lid vastgestelde gelegenheden.

Artikel 4.3 Inschrijven/uitschrijven toetsen

Aan een toets of herkansing van een blok kan pas worden deelgenomen nadat de student zich tijdig daarvoor heeft ingeschreven via SAP/SLM (My UM). Als een student zich niet heeft ingeschreven voor een toets en toch deelneemt aan de toets dan zal het resultaat van de toets ongeldig worden verklaard. Als een student niet wil of kan deelnemen aan een toets, maar wel heeft ingeschreven voor het blok of de toets, dan moet de student zich hiervoor tijdig uitschrijven. Als een student verzaakt zich uit te schrijven voor een toets zal dit geregistreerd worden als een toetskans. Informatie betreffende de tijdsperiode voor in- en uitschrijven van toetsen en herkansingen kan men vinden op EleUM.

Artikel 4.4 Vorm van de toetsen

1. Bloктоetsen

- a. De toetsen worden in beginsel schriftelijk afgelegd. Onder schriftelijk afleggen wordt mede verstaan het afleggen van een toets per computer. Een schriftelijke toets kan bestaan uit open vragen, meerkeuze vragen, juist-onjuist vragen, een individueel werkstuk, een onderzoeksartikel, een essay of portfolio toetsing. Een combinatie van open vragen met of juist-onjuist vragen of meerkeuzevragen is toegestaan. Indien een examiner gebruik wil maken van een andere toetsvorm dan dient de examiner daarvoor toestemming te vragen aan de examencommissie.
- b. Na aanvang van de toets wordt men niet meer toegelaten. Men dient dus op tijd aanwezig te zijn. Gedurende de laatste 30 minuten van de toets mag men de toetsruimte pas verlaten als de toetstijd voorbij is.

- c. Tijdens de toets is het niet toegestaan mobiele telefoons of andere elektronische apparatuur te gebruiken of binnen handbereik te hebben, ook al zijn ze uitgeschakeld. Als een student zich niet aan deze regel houdt wordt de frauderegeling toegepast en zal de toets ongeldig worden verklaard, zoals beschreven in de Regels en Richtlijnen.
 - d. Voorwaarde voor de aftekening van bloktoetsen is, dat voldaan is aan de in artikel 6 van de Regels en Richtlijnen opgenomen minimale deelname aan de onderwijsgroepen (zie ook artikel 5 van de regels en Richtlijnen).
 - e. De examencommissie is bevoegd in bijzondere omstandigheden een andere vorm van toetsing of weging toe te staan.
 - f. Aan studenten met een functiebeperking wordt op aanvraag bij de examencommissie de gelegenheid geboden de toetsen op een zoveel mogelijk aan hun individuele beperking aangepaste wijze af te leggen. De examencommissie wint zo nodig deskundig advies in alvorens te beslissen.
2. *Voortgangstoetsen*
- a. De examencommissie kan bepalen dat, naast de toetsen op grond van artikel 7.10 lid 2 van de wet, het examen, een door haar te verrichten onderzoek omvat in de vorm van een voortgangstoetsing.
 - b. Iedere voortgangstoets psychologie bestaat uit vragen van het type juist/onjuist met vraagtekenoptie.
 - c. De voortgangstoets psychologie wordt tweemaal per jaar op nader vast te stellen data afgenomen. Deze data worden bij aanvang van het studiejaar door het bureau onderwijs bekend gemaakt.
 - d. De samenstelling van elke voortgangstoets wordt door de examencommissie geregeld in de Regels en Richtlijnen bachelorexamen, bijlage 1.
 - e. De vaststelling van de uitslag en de daarbij behorende normering van elke voortgangstoets worden door de examencommissie geregeld in de Regels en Richtlijnen bachelorexamen, bijlage 2.
 - f. Studenten die niet hebben deelgenomen aan een voortgangstoets, zijn verplicht uiterlijk binnen twee weken na de datum waarop de voortgangstoets is afgenomen, aan de examencommissie schriftelijk mededeling te doen van de reden(en) van afwezigheid. De examencommissie besluit over de verontschuldigheid uiterlijk binnen zes weken na de datum waarop de voortgangstoets is afgenomen, op basis van de hiervoor genoemde schriftelijke mededeling en bericht hierover aan de student. De examencommissie bepaalt in de Regels en Richtlijnen wat de gevolgen zijn van de verschoonbare en niet verschoonbare afwezigheid voor de resultaten van (of score op) de voortgangstoets
 - g. De examencommissie bepaalt de beoordelingsprocedure, het aantal vragen en de categorieën van de vragen voor de voortgangstoets
3. *Mondelinge toetsen*
- In uitzonderlijke gevallen kan de examencommissie een student toestemming geven voor een mondelinge toets. Daartoe dient een schriftelijk verzoek ingediend te worden bij de examencommissie. In dat geval gelden de volgende voorwaarden:
- a. Mondeling wordt niet meer dan één persoon tegelijk getoetst, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
 - b. Een mondelinge toets wordt afgenomen door de examinerator in aanwezigheid van een andere docent, tenzij de examencommissie anders heeft bepaald.
 - c. Het mondeling afnemen van een toets geschiedt in het openbaar, tenzij de examencommissie of de desbetreffende examinerator in een bijzonder geval anders heeft bepaald, dan wel de student tegen openbaarheid bedenkingen heeft.
4. *Schriftelijke werkstukken*
- De examencommissie kan richtlijnen opstellen voor de werkstukken. De richtlijnen worden opgenomen in de studiegids of in de bij het onderdeel behorende handleiding.
5. *Deelname aan de onderwijsgroepen*
- a. De examencommissie bepaalt in de Regels en Richtlijnen, art. 5 en 6, het percentage van de verplichte minimale deelname aan de onderwijsgroepen. De examencommissie stelt vast op welke wijze de feitelijke deelname van iedere student aan het onderwijs wordt geregistreerd.
 - b. Studenten die het percentage van de verplichte minimale deelname aan de onderwijsgroepen niet halen en niet meer dan 1 bijeenkomst extra hebben gemist dan is toegestaan, kunnen alsnog aan de aanwezigheid voldoen door uiterlijk twee weken na afloop van de bloktoetsing, bij de examencommissie een inhaalopdracht aan te vragen. Per studiejaar kunnen maximaal twee verzoeken voor inhaalopdrachten gehonoreerd worden. De examencommissie bericht hierover aan de student uiterlijk vier weken na de datum waarop de bloktoets is afgenomen.
 - c. Indien in een betreffend studiejaar de aanwezigheidsverplichting is behaald, dan zal deze gedurende de rest van de studie geldig blijven, ook al is de desbetreffende bloktoets in dat studiejaar niet behaald.

Artikel 4.5 Aftekening van blokken

- 1. Het in voldoende mate deelnemen aan de onderwijsbijeenkomsten en het met goed gevolg deelnemen aan de bloktoets en de practica wordt gehonoreerd met een aftekening van het desbetreffende blok. Een aftekening wordt verkregen nadat een examinerator of een niet tot de wetenschappelijke staf behorend lid van het personeel onder toezicht en verantwoordelijkheid van de examencommissie, heeft verklaard dat aan de eisen van dat onderdeel van het examen is voldaan. Voorwaarde voor het verkrijgen van een aftekening is dat de student heeft voldaan aan de toelatingseisen tot het desbetreffende examenonderdeel. De examencommissie kan, indien niet voldaan is aan de toelatingseis, de beslissing van de examinerator herroepen.
- 2. In het geval dat de in lid 1 bedoelde functionaris twijfelt of aan de eisen voor aftekening van een blok is voldaan, legt hij/zij dit ter beslissing voor aan de examencommissie.

Artikel 4.6 Grade Point Average (GPA)

- 1. De gewogen gemiddelde score (GPA) wordt bepaald over alle examenonderdelen die worden gewaardeerd op een tienpuntsschaal, met uitzondering van het keuzeonderwijs, de VGT (zie 2.3) en het honoursprogramma (indien van toepassing). Toetsscores worden gewogen aan de hand van het aantal studiepunten dat per blok behaald kan worden (zie ook artikel 2.2).
- 2. Een behaalde onvoldoende voor een toets wordt meegenomen in de bepaling van het GPA.

3. Bij een bepaling van het GPA voor afsluiting van de bachelor wordt een blok waarvan niet aan de toets is deelgenomen, niet meegenomen in de bepaling. In dat geval zal naast het GPA ook het aantal behaalde studiepunten worden vermeld ten opzichte van het aantal studiepunten dat behaald had kunnen worden in de vorm van een progress rate.

Artikel 4.7 Geldigheidsduur

De geldigheidsduur van behaalde examenonderdelen is in beginsel onbeperkt.

In afwijking hiervan kan de examencommissie voor een onderdeel, waarvan de toets langer dan zes jaar geleden is behaald, een aanvullende dan wel een vervangende toets opleggen.

Artikel 4.8 Vaststelling en bekendmaking toetsuitslag

1. De examencommissie stelt voor elk examenonderdeel normen vast voor de beoordeling daarvan.
2. De examinerator stelt de voorlopige uitslag van een schriftelijke toets vast binnen 15 werkdagen na de dag waarop deze is afgelegd, en verschaft het bureau onderwijs de nodige gegevens ten behoeve van de bekendmaking van de uitslag aan de student.
3. Binnen 5 werkdagen na de toetsinzage wordt de definitieve toetsuitslag vastgesteld en bekend gemaakt aan de student.
4. De examinerator stelt na het afnemen van een mondelinge toets terstond de uitslag vast en reikt aan de student een desbetreffende schriftelijke verklaring uit. Indien bij meerdere studenten na elkaar een zelfde toets wordt afgenomen, kan deze termijn worden verlengd met ten hoogste vijf werkdagen.
5. Ten aanzien van een op een andere wijze dan mondeling of schriftelijk af te leggen tentamen bepaalt de examencommissie tevoren op welke wijze en binnen welke termijn de student een schriftelijk bewijsstuk omtrent de uitslag verkrijgt.

Artikel 4.9 Inzagerecht

1. Uiterlijk binnen een termijn van 10 werkdagen na de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijke toets, waaronder mede wordt begrepen een computertoets, krijgt de student op zijn verzoek inzage in zijn beoordeelde werk.
2. Uiterlijk binnen de in lid 1 genoemde termijn krijgt elke belanghebbende op zijn verzoek inzage in de vragen en opdrachten van de schriftelijk afgenomen toets en de normen aan de hand waarvan de beoordeling heeft plaatsgevonden.
3. Bij de bekendmaking van de uitslag van een schriftelijke toets wordt aangegeven op welke wijze inzage kan worden verkregen.

Artikel 4.10 Vrijstelling

De examencommissie kan de student op diens verzoek vrijstelling verlenen van het afleggen van een toets, indien de student ten genoegen van de examencommissie schriftelijk aantoont (het bewijs levert), dat de student reeds eerder:

1. hetzij een qua inhoud en niveau overeenkomstige toets van een universitaire opleiding met goed gevolg heeft afgelegd;
2. hetzij aantoont door werk- c.q. beroepservaring over voldoende kennis en vaardigheden te beschikken m.b.t. de desbetreffende toets.
3. De examencommissie verleent geen vrijstelling op grond van toetsen die door een student zijn behaald buiten de opleiding in de periode waarin de student door de examencommissie was uitgesloten van deelname aan toetsen van de opleiding als gevolg van fraude.

Artikel 4.11 Fraude

1. Onder fraude, waaronder ook plagiaat wordt begrepen, wordt verstaan het handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn of haar kennis, inzicht en vaardigheden geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt.
2. Onder plagiaat wordt verstaan de presentatie van ideeën of woorden uit eigen of andermans bronnen, zonder correcte bronvermelding.
3. Indien de examencommissie vaststelt dat een student bij een toets of toetsonderdeel fraude heeft gepleegd, kan de examencommissie passende maatregelen opleggen.
4. De examencommissie kan in ernstige gevallen van fraude het college van bestuur van de UM voorstellen om de inschrijving van betrokkene(n) student(en) voor de opleiding definitief te beëindigen.
5. In de Regels en Richtlijnen (RR) wordt nader uitgewerkt wat onder fraude wordt verstaan en welke maatregelen de examencommissie kan opleggen.

Artikel 4.12 Ongeschiktheid (Iudicium Abeundi)

1. De examencommissie kan in bijzondere gevallen en na zorgvuldige afweging van de betrokken belangen de decaan gemotiveerd verzoeken het college van bestuur te vragen de inschrijving van een student voor de opleiding te beëindigen dan wel te weigeren, als die student door zijn gedragingen of uitlatingen blijkt heeft gegeven van ongeschiktheid voor de uitoefening van een of meer beroepen waartoe de door hem gevolgde opleiding hem opleidt, dan wel voor de praktische voorbereiding op de beroepsuitoefening.
2. In het geval de decaan van de faculteit door het college van bestuur om advies wordt gevraagd over een voorgenomen beëindiging of weigering van de inschrijving op de grond als weergegeven in lid 1, vraagt de decaan op zijn/haar beurt om advies van de examencommissie. Het advies aan de decaan is gemotiveerd.

Artikel 4.13 Examen

1. De examencommissie stelt de uitslag van het bachelorexamen vast, zodra de student voldoende bewijzen overlegt van door hem/haar behaalde toetsen en de daarmee verworven academische vorming. Aan de student die aan alle eisen voor het behalen van het bachelorexamen heeft voldaan, wordt het bachelorexamen toegekend ten bewijze waarvan hem/haar het getuigschrift behorende bij het bachelorexamen zal worden uitgereikt.
2. Alvorens de uitslag van het examen vast te stellen, kan de examencommissie zelf een onderzoek instellen als bedoeld in artikel 7.10 lid 1 van de WHW naar de kennis van de student m.b.t. een of meer onderdelen of aspecten van de opleiding, indien en voorzover de uitslagen van de desbetreffende toetsen haar daartoe aanleiding geven.

Artikel 4.14 Graad en getuigschrift

1. Aan degene die het examen met goed gevolg heeft afgelegd, wordt de graad 'Bachelor of Science' verleend.

2. Ten bewijze dat het examen met goed gevolg is afgelegd wordt door de examencommissie een getuigschrift uitgereikt, nadat door of namens het College van Bestuur UM is verklaard dat aan de procedurele eisen voor afgifte is voldaan. Het getuigschrift is gebaseerd op het model dat het College van Bestuur van de UM heeft vastgesteld. Per opleiding wordt één getuigschrift uitgereikt.
3. Op het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd examen wordt vermeld:
 - a. de naam van de instelling
 - b. de naam van de opleiding;
 - c. de verleende graad;
 - d. de datum waarop de opleiding voor het laatst is geaccrediteerd dan wel de toets nieuwe opleiding heeft ondergaan.
4. Degene die aanspraak heeft op uitreiking van een getuigschrift, kan onder opgave van reden de examencommissie verzoeken daartoe nog niet over te gaan.
5. Het getuigschrift wordt ondertekend door de voorzitter van de examencommissie en de decaan.
6. De uitreiking van het getuigschrift geschiedt in het openbaar, tenzij de examencommissie in bijzondere gevallen anders bepaalt.
7. Bij het getuigschrift wordt een afzonderlijke Nederlandse en Engelse cijferlijst uitgereikt.
8. Bij het getuigschrift voegt de examencommissie een Engelstalig diplomasupplement toe zoals bedoeld in artikel 7.11, lid 4 van de WHW, dat gebaseerd is op het door het college van bestuur van de UM vastgesteld model, dat voldoet aan het overeengekomen Europese standaardformaat.
9. De examencommissie kan de judicia 'cum laude' en 'summa cum laude' verlenen overeenkomstig het bepaalde in de Regels en Richtlijnen voor het bachelorexamen.

Artikel 4.15 Certificaat honoursprogramma

1. Indien het honoursprogramma als bedoeld in art. 2.4 met goed gevolg is afgesloten, wordt naast het getuigschrift bedoeld in artikel 4.14 een afzonderlijk certificaat uitgereikt waarop dit is vermeld. Het certificaat is gebaseerd op het model dat het College van Bestuur van de UM heeft vastgesteld.
2. Voor het behalen van dit certificaat gelden naast de vereisten van het reguliere bachelorexamen de volgende voorwaarden:
 - een student dient voor de toetsen van alle onderdelen een voldoende te hebben gehaald. Indien een student voor een van de onderdelen van het honoursprogramma een onvoldoende heeft gehaald, wordt hij/zij van verdere deelname aan het programma uitgesloten.
 - Uitsluiting vindt eveneens plaats indien hij/zij is gezakt voor een onderdeel van het reguliere programma.
3. De examencommissie beslist of de student heeft voldaan aan alle specifieke vereisten van het honoursprogramma.

Artikel 4.16 Toegang tot aansluitende masteropleiding

De bezitter van het getuigschrift van de bacheloropleiding Psychologie van de Universiteit Maastricht wordt geacht te beschikken over de kennis, het inzicht en de vaardigheden die vereist zijn voor toelating tot de aansluitende masteropleiding psychologie en zal uit dien hoofde worden toegelaten tot die masteropleiding.

Artikel 4.17 Beroepsrecht

Bij de bekendmaking van het besluit van de examinerator en de examencommissie aan de student wordt de student gewezen op de mogelijkheid van het indienen van beroep bij het Loket Rechtsbescherming Studenten binnen zes weken na bekendmaking van het besluit.

Paragraaf 5 Studietoelating

Artikel 5.1 Studietoelating propedeutische fase

1. Aan het einde van het eerste jaar van inschrijving voor de propedeutische fase van een voltijdse bacheloropleiding wordt door of namens het faculteitsbestuur aan iedere student een studietoelating uit over het al dan niet voortzetten van de studie.
2. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid kan het faculteitsbestuur in het tweede jaar het advies aan de student uitbrengen zolang deze niet voldaan heeft aan de toetsen verbonden aan de onderwijsseenheden van de propedeutische fase.

Artikel 5.2 Negatief studietoelating

1. Indien het in artikel 5.1 bedoelde advies negatief is wordt aan het advies een afwijzing verbonden voor de bacheloropleiding.
2. De in lid 1 genoemde afwijzing is bindend en houdt in dat de student zich gedurende de daarop volgende 4 studiejaar niet kan inschrijven voor de bacheloropleiding.
3. Een negatief studietoelating wordt uitgebracht aan de student die in het eerste studiejaar stond ingeschreven voor de voltijdse bacheloropleiding en die aan het einde van het desbetreffende studiejaar minder dan 36 studiepunten heeft behaald.
4. Een negatief studietoelating wordt tevens uitgebracht aan de student die een jaar nadat het in artikel 5.1 lid 1 bedoelde advies is uitgebracht, nog niet voldaan heeft aan alle onderdelen van de propedeutische fase. Voor studenten die gedurende een of meerdere studiejaar niet ingeschreven hebben gestaan wordt deze termijn met de desbetreffende periode verlengd.
5. Alvorens een negatief studietoelating wordt afgegeven, wordt de student in de gelegenheid gesteld te worden gehoord.

Artikel 5.3 Normen

1. Aan het einde van het eerste jaar van inschrijving voor de voltijdse bacheloropleiding dient de student minimaal 36 studiepunten van het eerste cursusjaar te hebben behaald
2. Aan het einde van het tweede jaar van inschrijving voor de voltijdse bacheloropleiding dienen alle onderdelen van het eerste cursusjaar van de bachelor te zijn behaald.

3. Indien aan een student door de Examencommissie vrijstellingen zijn verleend, dan dient aan het einde van het eerste jaar van inschrijving minimaal 60% van het aantal studiepunten van het eerste cursusjaar van de bachelor, na aftrek van het aantal studiepunten voor vrijgestelde vakken, te zijn behaald. Aan het einde van het tweede jaar van inschrijving dienen alle onderdelen van het eerste cursusjaar van de bachelor die niet zijn vrijgesteld behaald te zijn.
4. In afwijking van het bepaalde in lid 1 wordt aan de student van wie de inschrijving voor 1 februari is beëindigd, geen negatief studieadvies uitgebracht

Artikel 5.4 Procedure

1. Uiterlijk in de maanden januari en mei van het eerste studiejaar wordt aan de daarvoor in aanmerking komende student een schriftelijk waarschuwingsadvies afgegeven.
2. Uiterlijk in de maand mei van het tweede studiejaar wordt aan de student die op dat moment nog niet voldaan heeft aan de eisen van de propedeutische fase een schriftelijk waarschuwingsadvies afgegeven.
3. Halverwege de maand juli van het eerste studiejaar wordt aan de daarvoor in aanmerking komende student schriftelijk medegedeeld dat het faculteitsbestuur voornemens is een negatief studieadvies te geven.
4. Voordat een negatief studieadvies wordt afgegeven, wordt de student in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. De student wordt hierop gewezen in de mededeling genoemd in lid 3. De hoorzittingen vinden eind juli/begin augustus plaats.
5. Aan de studieadviseur wordt meegedeeld welke studenten in aanmerking komen voor een negatief advies. De studieadviseur kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan het faculteitsbestuur.
6. Nadat de student is gehoord, wordt door het faculteitsbestuur bepaald of aan de student een negatief studieadvies wordt uitgebracht.
7. Het besluit inzake een negatief studieadvies wordt uiterlijk 31 augustus schriftelijk aan de student medegedeeld.
8. Tegen een besluit inhoudende een negatief studieadvies kan binnen zes weken na de dag waarop het besluit is bekendgemaakt, beroep worden ingesteld bij het Loket Rechtsbescherming Studenten van de Universiteit Maastricht.

Artikel 5.5 Persoonlijke omstandigheden

1. De persoonlijke omstandigheden die in acht worden genomen bij het uitbrengen van het studieadvies zijn:
 - a. ziekte van betrokkene
 - b. lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis van betrokkene
 - c. zwangerschap van betrokkene
 - d. bijzondere familieomstandigheden
 - e. bestuurlijke activiteiten als bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder e, f en g van het Uitvoeringsbesluit WHW.
2. De student die als gevolg van persoonlijke omstandigheden redelijkerwijze kan vermoeden studievertraging op te lopen, dient dit tijdig aan de studieadviseur te melden. De aanmelding heeft tot doel de studievertraging ten gevolge van de omstandigheden te beperken en, indien naar het oordeel van de studieadviseur nodig, een individueel studieplan op te stellen. De aanmelding is tijdig indien dit geschiedt binnen vier weken na het begin van de omstandigheden. Indien de omstandigheden zodanig zijn, dat de student of diens zaakwaarnemer niet in de gelegenheid is dit binnen 4 weken aan te melden, wordt het al dan niet tijdig kenbaar maken beoordeeld in het licht van die omstandigheden.

Artikel 5.6 Hardheidsclausule

Het faculteitsbestuur kan in bijzondere gevallen waarin toepassing van bovenstaande regels rondom het studieadvies tot onbillijkheden van zwaarwegende aard zou leiden, ten gunste van de student afwijken van de vastgestelde regeling.

Paragraaf 6 Vooropleiding

Artikel 6.1 Vervangende eisen deficiënties vooropleiding

1. De examencommissie bepaalt op welke wijze deficiënties in de vooropleiding worden vervuld.
2. De examencommissie kan in bijzondere gevallen een universitair docent in het desbetreffende vak belasten met het afnemen van een of meerdere tentamens.

Artikel 6.2 Nederlandse taal

De examinandus die beschikt over een buitenlands diploma op grond waarvan vrijstelling verleend kan worden van de in art. 7.24 WHW bedoelde vooropleidingseis, dient ten genoegen van de examencommissie het bewijs van voldoende beheersing van de Nederlandse taal te leveren, alvorens de vrijstelling daadwerkelijk wordt verleend.

Artikel 6.3 Colloquium doctum

Het toelatingsonderzoek, bedoeld in artikel 7.29 van de wet, heeft betrekking op de volgende vakken op het daarbij vermelde niveau:

- VWO niveau Engels
- VWO niveau wiskunde
- VWO niveau Nederlands
- VWO niveau biologie

Nadere regels omtrent de procedure zijn vastgelegd in het Colloquium doctum-reglement.

Artikel 6.4 VWO diploma 'oude stijl'

Voor de bezitter van een VWO-diploma, dat is behaald volgens de op 31 juli 1998 geldende bij en krachtens de Wet op het voortgezet onderwijs vastgestelde voorschriften worden deficiënties in de hierna genoemde vakken vervuld door het ten genoegen van examencommissie afgelegd hebben van de desbetreffende examenonderdelen op het niveau van het VWO-eindexamen:

- wiskunde

Paragraaf 7 Studiebegeleiding

Artikel 7.1 Studievoortgangsadministratie

1. De faculteit registreert de individuele studieresultaten van de studenten op een zodanige wijze dat deze geraadpleegd kunnen worden door de studenten via SAP/SLM (My UM).
2. Zij verschaft elke student tenminste een maal per jaar (bij voorkeur halverwege het tweede semester) een overzicht van de door hem/haar behaalde studieresultaten.

Artikel 7.2 Studiebegeleiding

De faculteit draagt zorg voor de introductie en de studiebegeleiding van de studenten, die voor de opleiding zijn ingeschreven.

Artikel 7.3 Mentoraat

In het kader van het mentoraat krijgt elke eerstejaarsstudent aan het begin van de studie een mentor toegewezen. Een belangrijk doel van het mentoraat is het bieden van ondersteuning, in het bijzonder in zake de bevordering van de studievoortgang. In dat kader bespreekt de mentor twee maal in het 1^e studiejaar de studievoortgang met zijn/haar studenten. Daarnaast wordt in het mentoraat een begin gemaakt met het aanleren van studie- en academische vaardigheden.

Paragraaf 8 Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 8.1 Toetsen en examens oude curriculum

1. Voor de studenten, die in het studiejaar voorafgaand aan het studiejaar van invoering van deze regeling waren ingeschreven voor de bachelor opleiding psychologie blijft de desbetreffende onderwijs- en examenregeling, laatstelijk vastgesteld op 28 mei 2009, van kracht, onder de volgende voorwaarden:
 - a. tot 1 september 2011 wordt de gelegenheid geboden de toetsen van de onderdelen uit jaar 1 van het oude curriculum af te leggen.
 - b. het onderwijs dat voorbereidt op de in a bedoelde toetsen, voor zover het afwijkt van het onderwijs in het nieuwe curriculum, wordt voor de laatste maal verzorgd in het studiejaar 2010-2011.

Artikel 8.2 Overstap oude curriculum- nieuwe curriculum

1. Een student, als bedoeld in artikel 8.1 kan onder de volgende voorwaarden deelnemen aan het nieuwe curriculum krachtens deze onderwijs- en examenregeling:
 - a. behaalde studieresultaten worden gewaardeerd als vrijstelling voor overeenkomstige onderdelen volgens de equivalentie-tabel in bijlage 1;
 - b. deelneming staat open voor zover de gefaseerde invoering van het onderwijs en de toetsen volgens deze regeling dat feitelijk toelaten.
2. Overstap van het oude curriculum naar het nieuwe curriculum kan geschieden aan het begin van een academisch jaar tenzij de examencommissie in bijzondere gevallen anders beslist.

Artikel 8.3 Wijzigingen

1. Wijzigingen van deze regeling worden door het faculteitsbestuur, na advies van de opleidingscommissie en na verkregen instemming c.q. gehoord van de faculteitsraad, bij afzonderlijk besluit vastgesteld.
2. Een wijziging van deze regeling heeft geen betrekking op het lopende studiejaar, tenzij de belangen van de studenten daardoor redelijkerwijs niet worden geschaad.
3. Een wijziging kan voorts niet ten nadele van studenten van invloed zijn op een beslissing, die krachtens deze regeling door de examencommissie is genomen ten aanzien van een student.

Artikel 8.4 Bekendmaking

1. Het faculteitsbestuur draagt zorg voor een passende bekendmaking van deze regeling, van de Regels en Richtlijnen die door de examencommissie zijn vastgesteld, alsmede van elke wijziging van deze stukken, onder meer door opneming in de facultaire website/Eleum.
2. Elke belangstellende kan bij bureau onderwijs een exemplaar van de in het eerste lid bedoelde stukken verkrijgen.

Artikel 8.5 Onvoorziene gevallen/Vangnetregeling

1. In die gevallen waarin deze regeling niet voorziet, of niet duidelijk voorziet wordt door of namens het faculteitsbestuur beslist, na de examencommissie te hebben gehoord.
2. De examencommissie is bevoegd in individuele gevallen waarin toepassing van de Onderwijs en Examenregeling met uitzondering van de regels rondom het studieadvies tot kennelijk onredelijke uitkomsten leidt, ten gunste van de student afwijken van de vastgestelde regeling.

Artikel 8.6 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt in werking op 1 september 2010 en geldt voor het studiejaar 2010-2011.

Aan de onderwijs- en examenregeling zoals hier opgenomen, kunnen geen rechten worden ontleend. Exemplaren van de definitieve onderwijs- en examenregeling kunnen worden verkregen bij het secretariaat van de examencommissie.

BIJLAGEN BIJ ONDERWIJS- EN EXAMENREGELING

- Bijlage 1 Equivalentietabel
 Bijlage 2 Samenstelling Honoursprogramma
 Bijlage 3 Uitvoeringsregeling uitwisseling en keuzevakken buitenland

BIJLAGE 1 EQUIVALENTIETABEL

<i>Onderdeel oude curriculum jaar 1</i>	<i>Onderdeel nieuwe curriculum jaar 1</i>
Sociaal gedrag	Sociaal gedrag
Lichaam en gedrag	Lichaam en gedrag
Ontwikkeling en leren	Ontwikkeling
Waarnemen	Waarnemen
Methoden en technieken	Methoden en technieken
Statistiek 1	Statistiek 1
Geschiedenis en grondslagen van de psychologie	Geschiedenis en grondslagen van de psychologie
Introductie Probleem Gestuurd Onderwijs	Vaardigheden I
Voortgangstoets	Voortgangstoets
Communicatievaardigheden	Vaardigheden II/III
 <i>Onderdeel oude curriculum jaar 1</i>	 <i>Onderdeel nieuwe curriculum jaar 2</i>
Complexe Cognitie	Complexe Cognitie
Een artikel schrijven	Vaardigheidsonderdeel Schrijven jaar 2

Voor behaalde onderdelen die niet in deze tabel zijn genoemd, of onderdelen waarvan gedeelten zijn afgetekend wordt, indien nodig, een individuele regeling getroffen.

BIJLAGE 2 SAMENSTELLING HONOURSPROGRAMMA

Het honoursprogramma bestaat uit de volgende onderdelen met de daarbij vermelde studielast:

• Genetica	2 studiepunten
• De sociale en culturele context van gedrag	2 studiepunten
• Behavioural Economics	2 studiepunten
• Wetenschapstheorie	2 studiepunten
• Filosofie en Psychologie van het bewustzijn	2 studiepunten
• Computatieve modellen	2 studiepunten
• Honoursthese	6 studiepunten

BIJLAGE 3 UITVOERINGSREGELING UITWISSELING EN KEUZEVAKKEN BUITENLAND

- Onderdelen, behaald in het kader van een door het faculteitsbestuur vastgesteld uitwisselingsprogramma, kunnen ingebracht worden in het examen van de opleiding waar de student voor ingeschreven staat.
- De student die een deel van zijn/haar studie in het buitenland wil doen, doet dit in beginsel in het kader van het uitwisselingsprogramma van de faculteit bij een van diens uitwisselingspartners.
- Studie in het kader van het uitwisselingsprogramma maakt deel uit van de studie aan de UM.
- Het getuigschrift kan niet worden afgegeven voordat de uitwisseling is afgerond en de resultaten uit het buitenland zijn verwerkt.
- I.v.m. eisen aan niveau en inhoud van het afsluitend examen van de betreffende opleiding gelden voor inbreng een aantal voorwaarden. De beoordeling of inbreng van een onderdeel voor het examen mogelijk is, wordt uitgevoerd door de examencommissie. Inbreng is uitsluitend mogelijk met toestemming van de examencommissie. De voorwaarden waaraan moet worden voldaan zijn de volgende:
 - het onderdeel is academisch van aard,
 - het onderdeel overlapt qua inhoud niet of nauwelijks met andere onderdelen van het examen en qua inhoud is er een link met de doelstellingen van het bachelorprogramma (art. 2.3 lid 3, sub b OER bachelor),
 - het onderdeel is behaald in het kader van een uitwisselingsprogramma, m.u.v. de situatie zoals hierna wordt beschreven,
 - de student vraagt vooraf schriftelijk toestemming voor inbreng, in beginsel d.m.v. indienen van een verzoek met bijlagen bij het bureau onderwijs, die de gegevens doorstuurt naar de examencommissie,
 - de student overlegt op verzoek aan de examencommissie aanvullende informatie.
- Van punt 2 kan worden afgeweken, indien de student goede inhoudelijke redenen heeft om in het buitenland te studeren bij een universiteit die geen uitwisselingspartner is. Of een buitenlandse universiteit in het lopende jaar een uitwisselingspartner is, is na te gaan op Eleum > Students Faculty of Psychology > International Relations Office. In een dergelijke situatie geldt de volgende procedure:

De student dient (per brief of mail) tijdig een gemotiveerd schriftelijk verzoek in bij het International Relations Office. Bij het verzoek is - naast de persoonlijke en studievoortgangsgegevens van de student - informatie gevoegd over de universiteit, waar de student wil gaan studeren alsmede over diens inhoudelijke, aan de eigen opleiding gerelateerde motivatie voor het verzoek.

Het verzoek wordt beoordeeld door het International Relations Office. Bij deze beoordeling wordt het niveau en aanbod van de betreffende universiteit vergeleken met dat van uitwisselingspartners; het International Relations Office geeft geen oordeel over de specifieke vakkeuze van de student, maar uitsluitend over algemene vragen met betrekking tot het niveau e.d.

Wanneer het oordeel over (het niveau van) de universiteit positief is, stuurt het bureau onderwijs daarvan bericht aan de student en aan de Examencommissie. Vervolgens sluit de student aan bij het normale traject van uitwisseling, en volgt hij/zij ook het normale goedkeuringstraject bij de examencommissie voor inbreng van vakken.
- Bij verwerking door de examencommissie van in het buitenland behaalde uitslagen gelden de volgende regels:
 - uitslagen moeten d.m.v. duidelijke, originele, schriftelijke berichten van de betreffende universiteit worden ingeleverd bij de examencommissie; deze berichten dienen bij voorkeur - naast persoonlijke gegevens van de student en gegevens van de universiteit - de volgende informatie te bevatten: code en naam vak, niveau vak, studielast vak, tentamendatum en -uitslag.
 - inbreng is alleen mogelijk als er een voldoende beoordeling is; uitsluitend 'gevolgd' of bepalingen van dergelijke strekking zijn niet genoeg; Een resultaat dat in het betreffende land voldoende is, geldt ook hier als voldoende, een buitenlandse onvoldoende is hier ook onvoldoende;
 - de studielast die is toegekend door de buitenlandse universiteit wordt hier zonder aanpassingen overgenomen; als bijv. 5 ECTS is toegekend door de betreffende universiteit, geldt het vak bij de faculteit ook voor 5 ECTS, ongeacht hoe moeilijk of gemakkelijk men het vak ervaren heeft.
 - als de studielast in het buitenland niet in ECTS maar in andere eenheden wordt uitgedrukt, wordt de studielast door de Examencommissie omgerekend naar ECTS. De omrekening geschiedt op basis van de studielast van een volledig jaar studie of een volledige opleiding in relatie tot een studielast van 60 ECTS voor een jaar in Maastricht of 180 ECTS voor de 3-jarige bacheloropleiding.
- Voor zover in de Onderwijs- en examenregeling en dit artikel zaken niet zijn geregeld m.b.t. inbreng van onderdelen elders behaald, beslist de examencommissie.

4.2 REGELS EN RICHTLIJNEN BACHELOR

Artikel 1 Examencommissie

De examencommissie draagt zorg voor de uitvoering van de regeling voor het bachelorexamen en zijn onderdelen, rekeninghoudend met de wet en met de onderwijs- en examenregeling over de inrichting en omvang van de examens van de opleiding psychologie van de Faculty of Psychology and Neuroscience. De examencommissie wijst examinatoren aan die namens de examencommissie bevoegd zijn toetsen af te nemen. In voorkomende gevallen kan de examencommissie beslissingen van examinatoren nietig verklaren en een nieuwe beslissing nemen. Dit geldt in het bijzonder wanneer de student niet heeft voldaan aan de toelatingseisen tot het afgelegde examenonderdeel.

Artikel 2 Eisen bachelorexamen psychologie

Toekenning van het bachelorexamen en het bij dit examen behorende getuigschrift vindt plaats, wanneer aftekeningen zijn behaald voor alle in artikel 2.2 genoemde examenonderdelen zoals beschreven in de onderwijs- en examenregeling bachelor.

Artikel 3 Uitslag bachelorexamen

Studenten die voorzien op tijd te voldoen aan de vereisten voor het bachelorexamen en het desbetreffende diploma wensen te ontvangen, dienen minimaal 2 maanden voor de afstudeerdatum een aanvraag in bij de examencommissie om de uitslag van het examen vast te stellen. De examencommissie beslist uiterlijk twee weken voor de examendatum over deze aanvraag.

Artikel 4 Aftekeningen

1. Blokken

Voor elk van de blokken geldt dat een student een aftekening verkrijgt indien voldaan is aan elk van de volgende eisen:

- minimaal 85% aanwezigheid bij de onderwijsbijeenkomsten. Voor een student die 10 minuten of later na officiële aanvangstijd van de bijeenkomst pas aanwezig is zal de aanwezigheid niet worden afgetekend. Toelaatbaarheid tot de bloktoetsen; de student moet bij minimaal 85% van de onderwijsbijeenkomsten aanwezig zijn geweest om aan de toets te mogen deelnemen. Indien niet aan de aanwezigheidsplicht is voldaan, en indien niet meer dan 1 bijeenkomst extra is gemist dan is toegestaan, is de student voorwaardelijk toegelaten tot deelname aan de bloktoets. Om in aanmerking te kunnen komen voor een inhaalopdracht om alsnog aan de aanwezigheidsverplichting te voldoen, dient de student binnen **twee weken** na afloop van de reguliere bloktoetsing het formulier **verzoek inhaalopdracht onvoldoende aanwezigheid** (af te halen bij de onderwijsbalie) in te vullen en in te leveren bij de onderwijsbalie op niveau 1 tijdens openingsuren. De student zal dan een bewijs krijgen met hierop de datum van inlevering. Indien niet meer dan 1 bijeenkomst extra is gemist dan is toegestaan en niet meer dan twee inhaalopdrachten zijn aangevraagd zal aan de student een vervangende opdracht verstrekt worden. Deze dient binnen vier weken na toekenning te worden ingeleverd bij de betreffende blokcoördinator. Bij voldoende aftekening van deze vervangende opdracht is alsnog voldaan aan de aanwezigheidsverplichting en zal de voorwaardelijke bloktoets geldig worden verklaard. Indien de aanvraag niet op tijd is ingeleverd, en/of indien meer bijeenkomsten extra zijn gemist, wordt geen inhaalopdracht verstrekt en vervalt de voorwaardelijke bloktoets. De student dient het daaropvolgende studiejaar alsnog te voldoen aan de aanwezigheidsplicht en de bloktoets. Per studiejaar kan een student maximaal twee maal in aanmerking komen voor een inhaalopdracht. Nadat twee keer een inhaalopdracht is verstrekt, kan in het betreffende studiejaar geen gebruik meer worden gemaakt van deze regeling;
- een voldoende beoordeling en aanwezigheid voor de practica. Voor een student die 10 minuten of later na officiële aanvangstijd van het practicum pas aanwezig is zal de aanwezigheid van het practicum niet worden afgetekend;
- minimaal een voldoende beoordeling voor de afsluitende bloktoets. Cijfers voor bloktoetsen worden afgerond naar het dichtstbijzijnde hele of halve cijfer, met de uitzondering van 5.5. Beoordelingen tussen 5.1 en 5.4 worden afgerond naar 5.0, beoordelingen tussen 5.5 tot 5.9 naar 6.0. Een beoordeling wordt als voldoende aangemerkt vanaf 6.0 en hoger.
- Compensatie. In afwijking van lid c kan eenmaal gecompenseerd worden. Een resultaat van een vijf kan gecompenseerd worden met een blokbeoordeling van minimaal een acht. In de bachelor is compensatie mogelijk voor maximaal één onvoldoende blokbeoordeling met een vijf. Een blokbeoordeling van een vier of lager is niet compenseerbaar. De statistiekonderdelen (M&T, Statistiek I, Statistiek II en Statistiek III), het vaardigheidsonderwijs, Kritisch denken, Onderzoeks-practicum, Psychodiagnostiek, het keuzeonderwijs (zie artikel 2.3 in de onderwijs- en examenregeling bachelor) en de bachelorthese kunnen niet gecompenseerd worden of als compensatie gelden. Aftekening van onvoldoende beoordeelde blokken via compensatie vindt alleen plaats indien voldaan is aan de aanwezigheidsplicht en indien de practica zijn afgetekend. Dit geldt zowel voor het blok dat gecompenseerd wordt als ook voor het blok waarmee gecompenseerd wordt. Een eenmaal ingediend en toegekend verzoek tot compensatie kan niet worden herroepen.

2. Keuzeonderwijs

Voor het onderdeel 'keuzeonderwijs' geldt dat een aftekening verkregen wordt als voldaan is aan elk van de volgende eisen:

- de student moet per onderdeel (discussiegroep, lezingen en eventuele practica) minimaal 85% aanwezig zijn geweest. Voor een student die 10 minuten of later na officiële aanvangstijd van de bijeenkomst pas aanwezig is zal de aanwezigheid niet worden afgetekend. Indien niet aan de aanwezigheidsplicht is voldaan, geldt de regeling zoals hierboven beschreven onder punt 1.
- een voldoende beoordeling voor eventuele praktische oefeningen behorende bij het onderdeel;
- minimaal een voldoende beoordeling voor de afsluitende toets. Cijfers voor beoordelingen in het kader van het keuzeonderwijs worden afgerond naar het dichtstbijzijnde hele of halve cijfer, met de uitzondering van 5.5. Beoordelingen tussen 5.1 en 5.4 worden afgerond naar 5.0, beoordelingen tussen 5.5 tot 5.9 naar 6.0. Een beoordeling wordt als voldoende aangemerkt vanaf 6.0 en hoger.
- bij individueel keuzeonderwijs bepaalt de examencommissie aan welke eisen voldaan moet zijn voor aftekening.

3. Voortgangstoetsen (VGT)

Een aftekening wordt toegekend op grond van een voldoende eindscore voor de twee voortgangstoetsen die gedurende het eerste, tweede en derde jaar worden afgenomen. Deze eindscore wordt voor elke student als volgt berekend:

- iedere voortgangstoets resulteert in een score op de volgende schaal:

onvoldoende	= 'o' =	score van 4
twijfelachtig	= 't' =	score van 5
voldoende	= 'v' =	score van 6
goed	= 'g' =	score van 7
zeer goed	= 'z' =	score van 8
excellent	= 'e' =	score van 9
- de behaalde VGT-scores worden gemiddeld over de twee toetsen en worden afgerond op hele cijfers. Derhalve kan een maximale score van 9.0 en een minimale score van 4.0 behaald worden per academisch jaar;
- een gemiddelde afgeronde VGT-eindscore van 6.0 of hoger, behaald over 2 VGT's, geldt als een voldoende eindscore en levert dus een aftekening op. Een eindscore van 5.0 of lager geldt als een onvoldoende eindscore;

- studenten die naar het oordeel van de examencommissie zonder verschoonbare reden afwezig zijn bij een voortgangstoets, worden geacht niet te hebben deelgenomen aan de desbetreffende toets. Deze studenten dienen een opdracht te maken om te compenseren voor de gemiste VGT. Studenten die met instemming van de examencommissie afwezig zijn, ontvangen voor de desbetreffende toets een score van 4;
- als een student in het derde jaar keuzeonderwijs volgt in het buitenland en tijdens de afname van de eerste VGT in het buitenland verblijft, kan de score van de tweede VGT ingevoerd worden voor de gemiste VGT. Dit moet vooraf aangevraagd worden bij de examencommissie.

De globale samenstelling van iedere voortgangstoets is weergegeven in bijlage 1.

Beoordeling en puntentoekening per toets geschieden volgens de daartoe door de examencommissie vastgestelde regels. Deze regels zijn weergegeven in bijlage 2.

Artikel 6 Deelnameverplichting

1. Voor elk studiejaar, geldt een deelnameverplichting aan twee voortgangstoetsen psychologie.
2. Voor de practica geldt een deelnameverplichting van 100%. Voor bepaalde blokken geldt dat het zo kan zijn dat er geen onderscheid gemaakt wordt tussen onderwijsgroepsbijeenkomsten en practicumbijeenkomsten. In dat geval geldt dat er minimaal 9 en maximaal 18 bijeenkomsten in het betreffende blok zijn. Voor deze blokken geldt een aanwezigheidsverplichting van minimaal 85%.
3. Met betrekking tot de onderwijsbijeenkomsten geldt een minimale deelnameverplichting van 85% per blok:
 - op een totaal van 18 bijeenkomsten: tenminste 15 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 16 en 17 bijeenkomsten: tenminste 14 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 15 bijeenkomsten: tenminste 13 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 14 bijeenkomsten: tenminste 12 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 13 bijeenkomsten: tenminste 11 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 12 bijeenkomsten: tenminste 10 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 11 of 10 bijeenkomsten: tenminste 9 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 9 bijeenkomsten: tenminste 8 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 8 bijeenkomsten: tenminste 7 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 7 bijeenkomsten: tenminste 6 bijeenkomsten;
 - op een totaal van 6 bijeenkomsten; tenminste 5 bijeenkomsten.
 Bij 5 of minder bijeenkomsten geldt een aanwezigheidsverplichting van 100%.
4. De deelname aan de practica en de onderwijsbijeenkomsten wordt per onderwijsgroep op een formulier geregistreerd.
5. Wanneer een student niet heeft voldaan aan de deelnameverplichting, wordt het desbetreffende blok, het practicum of de voortgangstoets (indien de afwezigheid bij de VGT niet verontschuldigbaar is naar het oordeel van de examencommissie), niet afgetekend.
6. Indien in een betreffend studiejaar de aanwezigheidsverplichting is behaald, dan zal deze gedurende de rest van de studie geldig blijven, ook al is de desbetreffende bloktoets in dat studiejaar niet behaald.

Artikel 7 Judicium cum laude / summa cum laude

1. Aan het bachelorexamen wordt het judicium 'cum laude' gehecht, indien voldaan is aan elk van de volgende eisen:
 - a. gewogen gemiddelde score (GPA) van minimaal een 8.0 over alle examenonderdelen die worden gewaardeerd op een tienpuntsschaal (uitgezonderd het keuzeonderwijs, de VGT en het honoursprogramma (indien van toepassing)). Hierbij geldt bovendien dat geen enkele van deze examenonderdelen mag zijn herkanst;
 - b. toetsscores worden gewogen aan de hand van het aantal studiepunten dat per blok behaald kan worden (zie ook artikel 2.1);
 - c. Bachelorthese: score minimaal 8.0;
 - d. VGT: gemiddelde afgeronde score minimaal 8.0.
 Het judicium 'cum laude' wordt niet toegekend indien examenonderdelen ter waarde van meer dan 20 studiepunten vrijgesteld zijn. Bij vrijstelling van de bachelorthese vervalt het recht op toekenning van het judicium 'cum laude', ongeacht het aantal studiepunten dat vrijgesteld is.
2. Aan het bachelorexamen wordt het judicium 'summa cum laude' gehecht, indien voldaan is aan elk van de volgende eisen:
 - a. gewogen gemiddelde score (GPA) van minimaal een 9.0 over alle examenonderdelen die worden gewaardeerd op een tienpuntsschaal (uitgezonderd het keuzeonderwijs, de VGT en het honoursprogramma (indien van toepassing)). Hierbij geldt bovendien dat geen enkele van deze examenonderdelen mag zijn herkanst;
 - b. toetsscores worden gewogen aan de hand van het aantal studiepunten dat per blok behaald kan worden (zie ook artikel 2.1);
 - c. Bachelorthese: score minimaal 9.0;
 - d. VGT: gemiddelde afgeronde score van 9.0.
 Het judicium 'summa cum laude' wordt niet toegekend indien examenonderdelen ter waarde van meer dan 20 studiepunten vrijgesteld zijn. Bij vrijstelling van de bachelorthese vervalt het recht op toekenning van het judicium 'summa cum laude', ongeacht het aantal studiepunten dat vrijgesteld is.

Artikel 8 Vrijstellingen

1. Een verzoek tot vrijstelling van het afleggen van een toets of een ander examenonderdeel op grond van het bepaalde bij of krachtens de wet wordt ingediend bij de examencommissie. Bij het verzoek dienen schriftelijke bewijsstukken te worden overlegd die het verzoek kunnen schragen.
2. De examencommissie neemt een gemotiveerde beslissing binnen vier weken na ontvangst van het verzoek. De examencommissie kan besluiten de termijn van vier weken te verlengen met een door haar te bepalen termijn. De student wordt het besluit schriftelijk medegedeeld.

Artikel 9 Herkansingen

Voor studenten die in eerste instantie niet zijn geslaagd voor een onderdeel van het bachelorexamen, gelden de volgende herkansingsregelingen. De betreffende herkansingen staan uitsluitend open voor studenten die hebben voldaan aan de aanwezigheidsplicht.

1. *Bloktoetsen*

Aan de student die voor een bloktoets een onvoldoende heeft behaald, wordt één herkansing per academisch jaar aangeboden. Een voldoende cijfer mag niet herkanst worden. Bij herkansingen geldt het hoogste cijfer.

2. *Practica*

Aan de student die een practicumbijeenkomst heeft gemist of een onvoldoende heeft behaald voor een opdracht van het practicum wordt per practicum één herkansing per academisch jaar aangeboden. Als niet meer dan 1 practicumbijeenkomst is gemist kan deze worden ingehaald. Voor sommige practica zal een extra practicumbijeenkomst gepland worden, voor andere zal een inhaalopdracht gemaakt moeten worden. Een student komt alleen in aanmerking voor een herkansing als deze zich op tijd afmeldt bij de practicumcoördinator. Een student die ingedeeld is of zich heeft ingeschreven voor een practicumbijeenkomst en hieraan niet heeft kunnen deelnemen, moet zich uiterlijk binnen een week na de gemiste bijeenkomst afmelden bij de practicumcoördinator. Een student die zich niet ingeschreven heeft en/of niet op tijd heeft afgemeld, komt niet in aanmerking voor een herkansing van het practicum. Wordt een practicum afgesloten met een verslag, dan moet dit voor de deadline ingeleverd worden. Een verslag kan alleen herkanst worden als aan de gestelde eisen is voldaan en het voor de deadline is ingeleverd, maar onvoldoende beoordeeld is.

3. *Voortgangstoetsen*

Studenten met een onvoldoende eindscore voor het onderdeel Voortgangstoetsen in jaar één, twee of drie dienen een compensatieopdracht te maken. De voortgangstoetscommissie stelt de opdracht en de termijn van inleveren vast. Voor alle jaren geldt dat de studielast van de compensatieopdracht afhankelijk is van de eindscore:

- bij een gemiddelde afgeronde VGT-eindscore van 5.0 dient een compensatieopdracht te worden gemaakt met een studielast van 1 studiepunten;
 - bij een gemiddelde afgeronde VGT-eindscore van 4.0 dient een compensatieopdracht te worden gemaakt met een studielast van 2 studiepunten;
- Een voldoende beoordeling van de compensatieopdracht leidt tot aftekening voor het onderdeel Voortgangstoetsen van het desbetreffende jaar.

4. *Werkstukken*

Voor werkstukken geldt dat één herkansingsmogelijkheid per academisch jaar wordt aangeboden. Een werkstuk kan alleen herkanst worden als het voor de deadline is ingeleverd en aan de gestelde eisen is voldaan, maar onvoldoende beoordeeld is. De herkansing bestaat uit het herschrijven van het desbetreffende werkstuk.

Artikel 10 Fraude, waaronder ook plagiaat wordt begrepen

1. Indien de examencommissie vaststelt dat een student bij enig toets of toetsonderdeel:
 - a. ongeoorloofde hulpmiddelen, teksten of aantekeningen voor handen heeft gehad, dan wel gebruik maakt of heeft gemaakt van ongeoorloofde elektronische hulpmiddelen en/of communicatiemiddelen;
 - b. verbaal of door middel van gebaren zonder toestemming van een surveillant, examinerator of lid van de examencommissie heeft gecommuniceerd of getracht te communiceren met een medestudent;
 - c. heeft afgekeken of heeft getracht af te kijken, dan wel de gelegenheid tot afkijken heeft gegeven;
 - d. zich heeft uitgegeven dan wel laten uitgeven voor iemand anders;
 - e. de examencommissie, corrector, examinerator dan wel surveillant ten aanzien van de tentaminering opzettelijk heeft misleid, althans heeft getracht te misleiden of de gelegenheid daartoe heeft gegeven,kan de examencommissie een maatregel opleggen als genoemd in lid 4 van dit artikel,
2. Indien de examencommissie vaststelt dat een student bij enig toets of toetsonderdeel plagiaat heeft gepleegd, waaronder onder andere wordt begrepen indien de student:
 - a. gebruik heeft gemaakt dan wel heeft overgenomen van eigen of andermans teksten, gegevens, ideeën of gedachten zonder volledige en correcte bronvermelding;
 - b. de structuur dan wel het centrale gedachtegoed uit bronnen van derden als eigen werk of eigen gedachten heeft gepresenteerd;
 - c. niet duidelijk heeft aangegeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat letterlijke of bijna letterlijke citaten werden overgenomen;
 - d. de inhoud van eigen of andermans teksten heeft geparafraseerd zonder voldoende bronvermelding;
 - e. beeld-, geluids- of testmateriaal, software en programmacodes heeft overgenomen van anderen zonder bronverwijzing en het zodoende heeft laten doorgaan voor eigen werk;
 - f. werk heeft overgenomen van medestudenten en dit heeft laten doorgaan voor eigen werk;
 - g. werk(stukken) heeft ingediend die verworven zijn van een derde of die –al dan niet tegen betaling- door iemand anders zijn geschreven en dit heeft laten doorgaan voor eigen werk,kan de examencommissie een maatregel opleggen als genoemd in lid 4 van dit artikel,
3. Indien de examencommissie vaststelt dat een student bij enig toets of toetsonderdeel zich anderszins aan fraude heeft schuldig gemaakt, kan de examencommissie een maatregel opleggen als genoemd in lid 4 van dit artikel.
4. In de onder lid 1, lid 2 en of lid 3 bedoelde gevallen kan de examencommissie het resultaat van het desbetreffende toets ongeldig verklaren en voorts de volgende maatregelen opleggen:
 - berisping;
 - uitsluiting van (verdere) deelname aan een of meer toetsen van de opleiding voor een periode van ten hoogste één jaar.
5. De examencommissie kan in ernstige gevallen van fraude het college van bestuur van UM voorstellen om de inschrijving van betrokkene(n) student(en) voor de opleiding definitief te beëindigen.
6. Alvorens de examencommissie een passende maatregel neemt, of een voorstel aan het college van bestuur doet wordt betrokken student in de gelegenheid gesteld terzake te worden gehoord.
7. Indien fraude is vastgesteld, wordt dit opgenomen in het dossier van betrokken student.
8. Indien na onderzoek uiteindelijk wordt vastgesteld dat betrokken student zich niet schuldig heeft gemaakt aan fraude, wordt correspondentie over de vermeende fraude geanonimiseerd en niet opgenomen in het dossier van betrokken student.
9. De examencommissie verleent geen vrijstelling op grond van buiten de eigen opleiding behaalde onderwijsresultaten, behaald in de periode waarvoor de student op basis van gepleegde fraude was uitgesloten van deelname aan tentamens van de opleiding.

Artikel 11 Uitvoering en inwerkingtreding

1. In de gevallen waarin de Regels en Richtlijnen niet voorzien, beslist de examencommissie.
2. Deze Regels en Richtlijnen treden in werking met ingang van het studiejaar 2010-2011.

Aldus vastgesteld door de examencommissie psychologie in haar vergadering van 8 april 2010.

Aan de regels en richtlijnen zoals hier opgenomen, kunnen geen rechten worden ontleend. Exemplaren van de definitieve onderwijs- en examenregeling kunnen worden verkregen bij het secretariaat van de examencommissie.

BIJLAGEN BIJ REGELS EN RICHTLIJNEN BACHELOR

- Bijlage 1 Samenstelling van de voortgangstoets
Bijlage 2 Beoordelingsprocedure voortgangstoets
Bijlage 3 Reglement bachelorthese

Bijlage 1 Samenstelling van de voortgangstoets

Iedere voortgangstoets bestaat in principe uit 150 vragen. Uit het totale bestand dient iedere student ter beantwoording die vragen te selecteren welke appelleren aan haar of zijn individuele domein van kennis en interesse. De vragen in de toets zijn volgens een vaste sleutel verdeeld over de volgende vijftien veld- en vakdisciplines die samen borg staan voor een representatieve afspiegeling van de inhoud van het bachelorprogramma. De bijbehorende blauwdruk is als volgt samengesteld:

Specificaties	Aantal items
Arbeid-, organisatie- en cultuurpsychologie	10
Cognitiewetenschap	10
Grondslagen en geschiedenis	10
Klinische psychologie	10
Methodologie en statistiek	10
Motivatie, emotie, aandacht en bewustzijn	10
Neuroanatomie	10
Neuropsychologie	10
Onderwijs, leren en geheugen	10
Ontwikkelingspsychologie	10
Psychofysiologie en -farmacologie	10
Sociale psychologie	10
Persoonlijkheidspsychologie	10
Taal, kennis en denken	10
Waarnemen en handelen	10

Bijlage 2 Beoordelingsprocedure voortgangstoets

1. Vaststellen van de referentiegroep

Op basis van de studiefase waarin men zich bevindt, worden alle deelnemers verdeeld over verschillende referentiegroepen gerelateerd aan de jaargroep.

2. Berekening van de individuele (G-F)-score

Elke voortgangstoets resulteert voor iedere student allereerst in een 'ruwe' score. Dit is de zogenaamde '(goed min fout)'-score of (G-F)-score. De (G-F)-score wordt als volgt berekend, uitgaande van de goedgekeurde items in de toets:

$$\frac{[(\text{aantal correct beantwoorde items}) - (\text{aantal niet-correct beantwoorde items})]}{\text{totaal aantal goedgekeurde items in de VGT}}$$

De met een '?' beantwoorde items (= 'weet niet') en de onbeantwoorde items (= 'niet bekeken') worden dus niet in beschouwing genomen bij de berekening van de individuele (G-F)-score. Aan elk van de items uit de toets wordt bij het berekenen van de (G-F)-score een identiek gewicht toegekend. Het aantal goedgekeurde items wordt vastgesteld na het uitvoeren van een voorlopige item-analyse en na het verwerken van de commentaren op de toets. Het bereik van de individuele (G-F)-scores loopt van 0-100%. Bijvoorbeeld: uit een voortgangstoets van 150 items zijn 10 items verwijderd; een student die van de resterende 140 items 61 items correct, 29 items niet-correct en 50 items met 'vraagteken' of 'weet niet' beantwoordt, haalt een (G-F)-score van $[(61 - 29)/140] \times 100\% = 23\%$.

3. Relateren van de individuele (G-F)-scores aan de verdeling van (G-F)-scores binnen de referentiegroep

Door middel van relatieve normering wordt vervolgens voor elke student de individuele (G-F)-score getransformeerd naar een bijbehorende puntenscore. De procedure is voor een willekeurige student als volgt:

- allereerst wordt de relevante referentiegroep vastgesteld;
- vervolgens wordt de individuele (G-F)-score gerelateerd aan de verdeling van (G-F)-scores van alle studenten behorende bij de referentiegroep: voor iedere score wordt de bijbehorende percentielwaarde (P) bepaald. Dit is een cijfer dat aangeeft hoeveel procent van de studenten uit de referentiegroep een lagere (G-F)-score heeft behaald dan de desbetreffende student;
- -afhankelijk van de percentielzone waartoe de berekende percentielwaarde behoort, worden vervolgens VGT-punten toegekend:

0% < 15 %	= 'o'	= VGT-score 4
15% < 30%	= 't'	= VGT-score 5
30% < 55%	= 'v'	= VGT-score 6
55% < 80%	= 'g'	= VGT-score 7
80% < 90%	= 'z'	= VGT-score 8
90% - 100%	= 'e'	= VGT-score 9

Met andere woorden, de 10% studenten met de hoogste score krijgen een VGT-score van 9, de daaropvolgende 10% een score van 8, de daaropvolgende 25% een score van 7, de daaropvolgende 25% een score van 6, de daaropvolgende 15% een score van 5, en de overige 15% een score van 4.

Bijlage 3 Reglement Bachelorthese

1. Een bachelorthese is een zelfstandig geschreven verslag.
2. De bachelorthese is een individueel werkstuk.
3. De omvang van de bachelorthese is minimaal 6000 en maximaal 10.000 woorden. Indien de student of begeleider wil afwijken van de minimale omvang van de bachelorthese, moet deze daarvoor, onder vermelding van de reden, toestemming aanvragen bij de examencommissie.
4. De bachelorthese wordt beoordeeld op verschillende aspecten. Minimaal een van deze aspecten mag als onvoldoende beoordeeld zijn echter niet lager dan een vijf. Daarnaast moet de eindbeoordeling van de these, die gebaseerd is op alle aspecten, minimaal een 6.0 zijn.
5. Indien de bachelorthese met een onvoldoende resultaat wordt afgesloten, geldt de herkansingsregeling voor schriftelijke werkstukken, art. 9, lid 4, Regels en Richtlijnen voor de bacheloropleiding.